

Н.О. Будна, М.В. Беденко

МАТЕМАТИКА

ПІДРУЧНИК ДЛЯ 4 КЛАСУ

загальноосвітніх навчальних закладів

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН
2015

УДК 51(075.2)
ББК 22.1я71
Б 90

*Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
(наказ Міністерства освіти і науки України
від 20.07.2015 р. №777)*

ВИДАНО ЗА РАХУНОК ДЕРЖАВНИХ КОШТІВ. ПРОДАЖ ЗАБОРОНЕНО

Рецензенти:

*Кондратюк О.М., доцент кафедри педагогіки та методики початкового
навчання НПУ ім. М.П. Драгоманова, кандидат педагогічних наук*

*Стратілат І.Д., вчитель початкових класів вищої категорії
Голосіївського ліцею №241 м. Києва, вчитель-методист*

Будна Н.О.

Б 90 Математика : підручник для 4 кл. загальноосвіт. навч.
закл. / Н.О. Будна, М.В. Беденко. — Тернопіль : Навчаль-
на книга — Богдан, 2015. — 176 с. : іл.

ISBN 978-966-10-4117-1

**УДК 51(075.2)
ББК 22.1я71**

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва*

ISBN 978-966-10-4117-1

© Будна Н.О., Беденко М.В., 2015
© Навчальна книга – Богдан, 2015

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ

- 17.** — завдання для класної роботи;
- 21.** — завдання для домашньої роботи;
- 30.** — завдання підвищеної складності;
- — порівняй;
- — межа матеріалу уроку;
- — інтерактивні завдання.

Піктограмою в підручнику позначено ті його складові, які можна відкрити в електронній версії за посиланням:

<http://www.bohdan-digital.com/edu>.

ПОВТОРЕННЯ І УЗАГАЛЬНЕННЯ МАТЕРІАЛУ ЗА 3 КЛАС

1.

В одній гривні 100 копійок.
1 грн = 100 к.

Запиши в копійках.

2 грн = к. 5 грн = к. 7 грн = к.
4 грн = к. 9 грн = к. 10 грн = к.

2.

Довжина стрибка кенгуру 12 м. Скільки метрів подолає кенгуру трьома такими стрибками?

3.

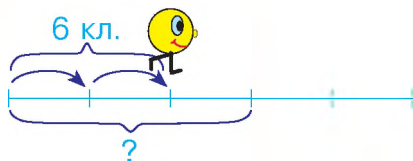

Розташуй літери в порядку зростання чисел і прочитай слово.

І	Л	Е	Т	А	Р
275	257	572	527	752	725

4.

Колобок подолав 6 клітинок двома однаковими кроками. Скільки клітинок він подолає трьома такими кроками?

5.

У цій рівності два числа замінили літерами. Яка літера позначає більше число?

$$A + 1 = B$$

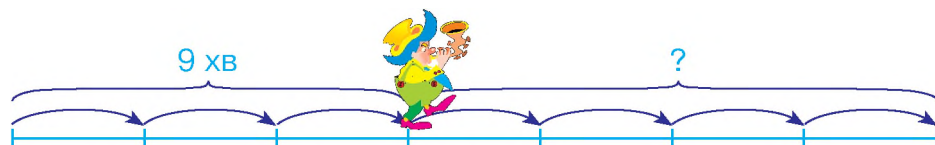
6.

Знайди значення виразів, виконуючи дії у вказаному порядку. Пригадай правила виконання дій у виразах з дужками і без дужок.

$\overset{\textcircled{2}}{40} - \overset{\textcircled{1}}{5} \cdot 4$	$\overset{\textcircled{1}}{6} \cdot \overset{\textcircled{3}}{6} + \overset{\textcircled{2}}{6} : 3$	$\overset{\textcircled{2}}{42} - (\overset{\textcircled{1}}{42} - 24)$
$88 + 8 : 4$	$3 \cdot 4 + 4 \cdot 3$	$27 : (27 : 3)$

7.

Музикант зіграв три однакові за тривалістю мелодії за 9 хвилин. За скільки хвилин він зіграє 4 такі мелодії?

8. Виконай ділення і з допомогою відповідей розшифруй слова.

К
3

С
4

В
5

О
6

Н
7

А
8

Л
9

$10 : 2 = 5 \text{ В}$

$12 : 2 = \square \square$

$15 : 3 = \square \square$

$14 : 2 = \square \square$

$16 : 2 = \square \square$

$9 : 3 = \square \square$

$18 : 3 = \square \square$

$18 : 2 = \square \square$

$24 : 4 = \square \square$

$12 : 3 = \square \square$

$16 : 4 = \square \square$

$30 : 5 = \square \square$

$8 : 2 = \square \square$

$21 : 3 = \square \square$

$24 : 3 = \square \square$

9. Прочитай вирази. Перевір, чи правильно знайшли їх значення.

$18 : 6$

$15 : 5$

$12 : 3$

$27 : 3$

		3		3			
			4		9		

Виконай множення усно, записуючи в зошиті лише відповіді.

$8 \cdot 4$

$4 \cdot 4$

$3 \cdot 5$

$6 \cdot 5$

$7 \cdot 6$

$8 \cdot 3$

$2 \cdot 6$

$5 \cdot 5$

10. Мама купила 4 однакові зошити, заплативши за них 8 грн. Скільки гривень коштують 3 такі зошити?

11. $5 \cdot 4 - 8 : 2$

$24 - (12 - 6)$

$36 : 4 \cdot 3$

$16 : (2 \cdot 2)$

$36 - 36 : 3$

$4 \cdot 3 + 4 \cdot 4$

12. Виконай ділення усно, записуючи в зошиті лише відповіді.

$60 : 6$

$81 : 9$

$90 : 3$

$32 : 8$

$40 : 5$

$36 : 4$

$56 : 7$

$45 : 5$

13. Запиши в копійках.

$2 \text{ грн } 54 \text{ к.} = \square \square \square \text{ к.}$

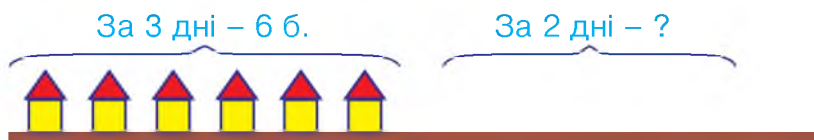
$8 \text{ грн } 06 \text{ к.} = \square \square \square \text{ к.}$

$4 \text{ грн } 80 \text{ к.} = \square \square \square \text{ к.}$

$9 \text{ грн } 99 \text{ к.} = \square \square \square \text{ к.}$

14. Маса кавуна 8 кг. За обідом з'їли $\frac{1}{4}$ частину кавуна. Скільки кілограмів кавуна з'їли?

15. За три дні будівельна фірма спорудила 6 однакових дачних будиночків.

Постав запитання і розв'яжи задачу.

16. Назви літеру, яка позначає в цій рівності більше число.

$$A - 1 = B$$

17. Розташуй літери в порядку зростання чисел і прочитай слово.

Д
436

О
364

Н
634

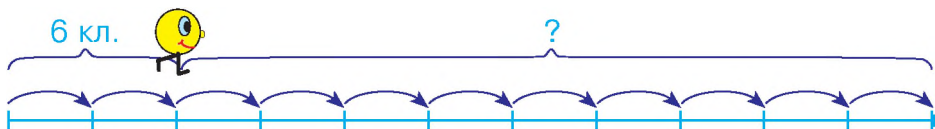
Г
346

А
643

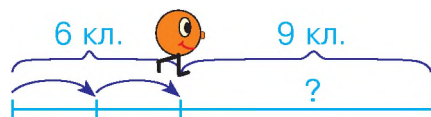
И
463

18. Розв'яжи і порівняй задачі.

- 1) Жовтий колобок подолав 6 клітинок двома однаковими кроками. Скільки клітинок він подолає дев'ятьма такими кроками?

- 2) Оранжевий колобок подолав 6 клітинок двома однаковими кроками. Скількома такими кроками він подолає 9 клітинок?

19. $5 \cdot 6 - 8 \cdot 0$ $542 \cdot 0$ $0 : 500$ $20 : 10$
 $4 \cdot 8 + 8 : 4$ $542 \cdot 1$ $500 : 1$ $10 \cdot 5$

20. Виконай ділення і розшифруй слова.

Р
2

А
3

К
4

М
5

О
6

Ш
7

Л
8

$$\begin{array}{l} 30 : 6 = \square\square \\ 21 : 7 = \square\square \\ 12 : 6 = \square\square \\ 28 : 7 = \square\square \\ 24 : 8 = \square\square \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 10 : 5 = \square\square \\ 15 : 5 = \square\square \\ 25 : 5 = \square\square \\ 20 : 5 = \square\square \\ 18 : 6 = \square\square \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 24 : 6 = \square\square \\ 42 : 7 = \square\square \\ 35 : 7 = \square\square \\ 27 : 9 = \square\square \\ 14 : 7 = \square\square \end{array}$$

21. Малярі пофарбували два однакові автомобілі за 18 хвилин. Скільки автомобілів вони пофарбують за 45 хвилин, якщо працюватимуть із такою самою продуктивністю?

22. $48 - 48 : 6$ $365 \cdot 1$ $20 : 20$ $5 \cdot 9 - 7$
 $6 \cdot 8 + 5 \cdot 9$ $240 : 1$ $0 : 50$ $8 \cdot (7 - 7)$

23. $5 \cdot 8$ $4 \cdot 9$ $8 \cdot 8$ $5 \cdot 6$
 $6 \cdot 5$ $6 \cdot 7$ $6 \cdot 4$ $9 \cdot 9$

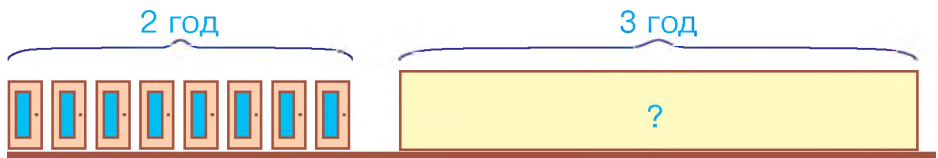
24. В одному метрі 100 сантиметрів.
 $1 \text{ м} = 100 \text{ см}$

Запиши в сантиметрах.

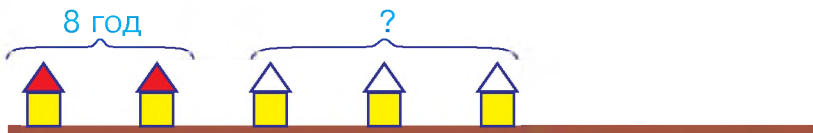
2 м = см 3 м = см 5 м = см
 4 м = см 7 м = см 9 м = см

25. Розв'яжи і порівняй задачі.

1) Бригада малярів пофарбувала 8 однакових дверей за 2 години. Скільки таких дверей пофарбує ця бригада за 3 години, якщо працюватиме з такою самою продуктивністю?

2) Бригада малярів пофарбувала 2 однакові дахи за 8 годин. За скільки годин ця бригада пофарбує 3 такі дахи, якщо працюватиме з такою самою продуктивністю?

26. Знайди суми, додаючи окремо гривні, окремо — копійки.

1 грн 43 к. + 2 грн 32 к. = грн к.
 3 грн 57 к. + 5 грн 33 к. = грн к.
 4 грн 15 к. + 2 грн 71 к. = грн к.

27. Розташуй літери в порядку виконання дій і отримаєш слово.

$$\boxed{}^{\text{К}} + \boxed{}^{\text{І}} : (\boxed{}^{\text{С}} - \boxed{})$$

28. Виконай дії в числових колонах за зразком. Пам'ятай, що останнє число в кожній колоні має дорівнювати першому числу.
Зразок.

$$\begin{array}{r} + 654 \\ 321 \\ - 975 \\ 116 \\ - 859 \\ 205 \\ 654 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} - 883 \\ 362 \\ \hline \\ - 114 \\ \hline \\ + 476 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} - 971 \\ 624 \\ \hline \\ + 211 \\ \hline \\ + 413 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} + 157 \\ 638 \\ \hline \\ - 144 \\ \hline \\ - 494 \\ \hline \end{array}$$

29. Розташуй літери в порядку спадання чисел і прочитай слово.

Ь
819

П
981

Н
198

А
918

Л
891

Е
189

30. Від дроту завдовжки 38 м відрізали декілька кусків, по 5 м кожен. Яку найбільшу кількість таких кусків можна відрізати? Скористайся схемою і добери відповідне число.

$$5 \text{ м} \cdot \boxed{} \rightarrow 38 \text{ м}$$

31. У цій рівності всі числа більші від 0. Назви літеру, що позначає більше число.

$$A \cdot 2 = B$$

32. Художник розмалював 10 однакових чашок за 2 години. За скільки годин він розмалює 15 таких чашок, якщо працюватиме з такою самою продуктивністю?

33. Виконай дії письмово.

$$543 + 356$$

$$653 + 108$$

$$560 + 234$$

$$867 - 199$$

$$810 - 121$$

$$701 - 112$$

- 34.

$$30 : 2$$

$$80 : 4$$

$$64 : 8$$

$$56 : 7$$

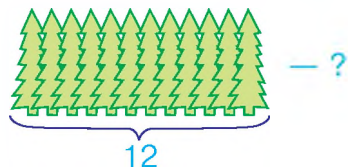
$$40 : 2$$

$$100 : 2$$

$$48 : 6$$

$$81 : 9$$

35. Склади і розв'яжи задачу.

36. Розглянь записи. Пригадай усний і письмовий способи множення.

Усно

$$\begin{aligned} 123 \cdot 4 &= (100 + 20 + 3) \cdot 4 = \\ &= 100 \cdot 4 + 20 \cdot 4 + 3 \cdot 4 = \\ &= 400 + 80 + 12 = 400 + 90 + 2 = 492 \end{aligned}$$

Письмово

	1	2	3
×			4
	4	9	2

37. Знайди добутки письмово.

$152 \cdot 3$

$204 \cdot 2$

$186 \cdot 4$

$178 \cdot 5$

38. Виконай дії окремо з гривнями й окремо — з копійками.

$1 \text{ грн } 15 \text{ к.} \cdot 2 = \square \text{ грн } \square \square \text{ к.}$

$2 \text{ грн } 19 \text{ к.} \cdot 4 = \square \text{ грн } \square \square \text{ к.}$

$2 \text{ грн } 33 \text{ к.} \cdot 3 = \square \text{ грн } \square \square \text{ к.}$

39. Добери такі числа, щоб нерівності були правильними.

$18 - 4 < \square - 4$

$90 + 5 < 90 + \square$

40. Розв'яжи і порівняй задачі.

- 1) Жовтий колобок подолав 2 клітинки шістьма однаковими кроками. Скільки таких кроків він має зробити, щоб подолати 9 клітинок?

- 2) Оранжевий колобок подолав 2 клітинки шістьма однаковими кроками. Скільки клітинок він подолає дев'ятьма такими кроками?

41. Добери такі множники, щоб добутки були максимально наближеними до вказаних чисел, але не більшими за них.

$7 \text{ м} \cdot \square \rightarrow 27 \text{ м}$

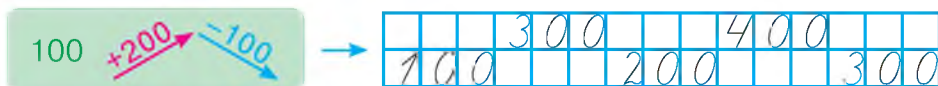
$5 \text{ см} \cdot \square \rightarrow 29 \text{ см}$

$4 \text{ м} \cdot \square \rightarrow 37 \text{ м}$

42. У цій рівності всі числа більші від 0. Назви літеру, що позначає більше число.

$A : 2 = B$

43. Допиши числову «змійку» до краю аркуша в зошиті. Рухаючись угору, додавай число 200; рухаючись униз, віднімай число 100.

44. Виконай дії в числових колонах. Пам'ятай, що останнє число в кожній колоні має дорівнювати першому числу.

$$\begin{array}{r} \times 154 \\ 3 \\ \hline \square\square\square \\ + 152 \\ \hline \square\square\square \\ - 460 \\ \hline \square\square\square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \times 216 \\ 3 \\ \hline \square\square\square \\ - 152 \\ \hline \square\square\square \\ - 280 \\ \hline \square\square\square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \times 165 \\ 6 \\ \hline \square\square\square \\ - 257 \\ \hline \square\square\square \\ - 568 \\ \hline \square\square\square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \times 258 \\ 3 \\ \hline \square\square\square \\ - 619 \\ \hline \square\square\square \\ + 103 \\ \hline \square\square\square \end{array}$$

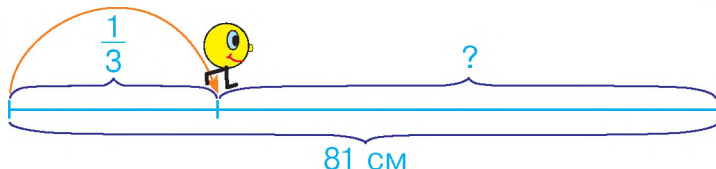
45. Олеся купила 4 повітряні кульки за 2 гривні. Скільки гривень знадобиться Олесі, щоб купити 6 таких кульок?

46.

$60 \cdot 4$	$90 \cdot 6$	$400 : 2$	$90 : 9$
$40 \cdot 8$	$200 \cdot 4$	$100 : 1$	$0 : 100$

47. Колобок збирався пройти відстань 81 см. Він подолав $\frac{1}{3}$ частину цього шляху. Яку відстань йому залишилося подолати?

48. Розглянь, як знаходили частку чисел 675 і 5. Пригадай письмовий спосіб ділення трицифрового числа на одноцифрове. Виконай ділення письмово, користуючись даними схемами.

$$\begin{array}{r} 675 \overline{) 5} \\ \underline{5} \\ 17 \\ \underline{15} \\ 25 \\ \underline{25} \\ 0 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 876 \overline{) 3} \\ \underline{} \\ \\ \underline{} \\ \\ \underline{} \\ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 243 \overline{) 9} \\ \underline{} \\ \\ \underline{} \\ \end{array}$$

49. Виконай дії окремо з гривнями й окремо — з копійками.

$$3 \text{ грн } 36 \text{ к.} : 3 = \square \text{ грн } \square \square \text{ к.}$$

$$8 \text{ грн } 24 \text{ к.} : 4 = \square \text{ грн } \square \square \text{ к.}$$

50.

Числа, що закінчуються нулем або кількома нулями,
називають **круглими**.

10, 40, 100, 160, 600, 1000 — круглі числа.

Розташуй літери в порядку зростання круглих чисел і прочитай слово.

І	О	Д	Р	Н	П
120	1000	10	980	80	560

51.

Пригадай! Скільки сантиметрів в одному дециметрі?

Скільки сантиметрів в одному метрі?

Запиши за зразком і підкресли найбільше серед цих чисел.

Зразок. $3 \text{ м } 5 \text{ дм } 2 \text{ см} = (300 + 50 + 2) \text{ см} = 352 \text{ см}$

$$4 \text{ м } 6 \text{ дм } 3 \text{ см} = (\square\square\square + \square\square + \square) \text{ см} = \square\square\square \text{ см}$$

$$5 \text{ м } 0 \text{ дм } 2 \text{ см} = (\square\square\square + \square\square + \square) \text{ см} = \square\square\square \text{ см}$$

$$6 \text{ м } 4 \text{ дм } 0 \text{ см} = (\square\square\square + \square\square + \square) \text{ см} = \square\square\square \text{ см}$$

52.

Добери такі множники, щоб добутки були максимально наближеними до вказаних чисел, але не більшими за них.

$$6 \text{ ц} \cdot \square \rightarrow 57 \text{ ц}$$

$$9 \text{ см} \cdot \square \rightarrow 75 \text{ см}$$

$$7 \text{ г} \cdot \square \rightarrow 52 \text{ г}$$

53.

У кожній рівності знайди літеру, яка позначає більше число, за умови, що всі числа більші від 0.

$$A : B = 2$$

$$2 \cdot C = D$$

54.

Виконай ділення і розшифруй слова.

Н	Е	Р	П	А	К	Т	Г
20	30	40	50	60	70	80	90

$$100 : 2 = \square\square\square$$

$$200 : 4 = \square\square\square$$

$$480 : 6 = \square\square\square$$

$$120 : 2 = \square\square\square$$

$$240 : 4 = \square\square\square$$

$$360 : 6 = \square\square\square$$

$$80 : 2 = \square\square\square$$

$$160 : 4 = \square\square\square$$

$$240 : 6 = \square\square\square$$

$$140 : 2 = \square\square\square$$

$$280 : 4 = \square\square\square$$

$$540 : 6 = \square\square\square$$

$$360 : 6 = \square\square\square$$

$$120 : 4 = \square\square\square$$

$$420 : 7 = \square\square\square$$

$$40 : 2 = \square\square\square$$

$$320 : 4 = \square\square\square$$

$$120 : 6 = \square\square\square$$

55. До 10 л синьої фарби додали в 3 рази більше білої й отримали голубу фарбу. Скільки літрів голубої фарби отримали?

56.

57. Виконай ділення письмово.

$445 : 5$

$836 : 2$

$234 : 3$

$126 : 9$

58. У мами в гаманці було 45 гривень. На покупки вона витратила $\frac{1}{5}$ частину цих грошей. Скільки гривень залишилось у мами?

59.

60. Монтер відрізав $\frac{1}{10}$ частину від кабелю завдовжки 80 м. На скільки метрів відрізана частина коротша від залишку? У скільки разів відрізана частина коротша від залишку?

61. Запиши в сантиметрах.

$2 \text{ м } 36 \text{ см} = \square \square \square \text{ см}$

$3 \text{ м } 57 \text{ см} = \square \square \square \text{ см}$

$4 \text{ м } 9 \text{ см} = \square \square \square \text{ см}$

$9 \text{ м } 82 \text{ см} = \square \square \square \text{ см}$

62. Виконай дії з іменованими числами.

$(1 \text{ грн } 15 \text{ к.} + 1 \text{ грн}) \cdot 4 = \square \text{ грн } \square \square \text{ к.}$

$(7 \text{ грн } 33 \text{ к.} - 5 \text{ грн}) \cdot 3 = \square \text{ грн } \square \square \text{ к.}$

$(2 \text{ м } 19 \text{ см} + 1 \text{ м } 11 \text{ см}) \cdot 2 = \square \text{ м } \square \square \text{ см}$

$(9 \text{ м } 26 \text{ см} - 7 \text{ м } 16 \text{ см}) \cdot 3 = \square \text{ м } \square \square \text{ см}$

63. Виконай дії письмово. Зроби висновок, чи залежить результат множення від зміни одного з множників.

$132 \cdot 2$

$132 \cdot 3$

$132 \cdot 4$

$132 \cdot 5$

64. $10 \text{ кг} \cdot \square \rightarrow 78 \text{ кг}$ $11 \text{ см} \cdot \square \rightarrow 27 \text{ см}$ $12 \text{ м} \cdot \square \rightarrow 52 \text{ м}$

65. Розташуй літери в порядку виконання арифметичних дій і отримаєш слово.

О	Л	Е	С
\square	$+$	\square	\cdot
$(\square$	$-$	\square	$:$
$\square)$			

66. Знайди частки і розшифруй слова.

Б	А	К	Н	Л	В	Ф	Р
10	20	30	40	50	60	70	80

$90 : 9 = \square \square \square$

$490 : 7 = \square \square \square$

$100 : 2 = \square \square \square$

$80 : 4 = \square \square \square$

$60 : 3 = \square \square \square$

$180 : 9 = \square \square \square$

$320 : 8 = \square \square \square$

$400 : 5 = \square \square \square$

$420 : 7 = \square \square \square$

$150 : 5 = \square \square \square$

$80 : 8 = \square \square \square$

$120 : 4 = \square \square \square$

$120 : 6 = \square \square \square$

$140 : 7 = \square \square \square$

$100 : 5 = \square \square \square$

67. До білої фарби додали 20 л червоної й отримали 60 л рожевої фарби. На скільки більше літрів узяли білої фарби, ніж червоної?

- 68.

69. Виконай дії письмово.

$326 \cdot 3$

$412 \cdot 2$

$297 : 9$

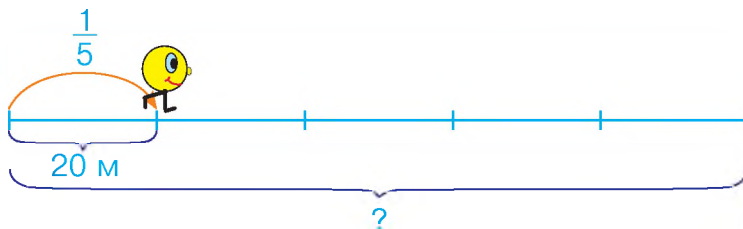
$364 : 4$

70. Настільна гра коштує 280 гривень. Петрик назбирав четверту частину від цієї суми. На скільки гривень менше Петрик назбирав, ніж йому залишилося назбирати, щоб придбати омріяну гру?

- 71.

540 : 9	640 : 8	40 · 6	30 : 3
320 : 8	350 : 5	50 · 8	90 · 7

72. Колобок пройшов 20 м, що становить $\frac{1}{5}$ усього шляху. Знайди довжину всього шляху.

73. $(2 \text{ грн } 25 \text{ к.} + 1 \text{ грн}) \cdot 3 = \square \text{ грн } \square \square \text{ к.}$
 $(8 \text{ грн } 17 \text{ к.} - 6 \text{ грн}) \cdot 4 = \square \text{ грн } \square \square \text{ к.}$
 $(1 \text{ м } 39 \text{ см} + 1 \text{ м } 10 \text{ см}) \cdot 2 = \square \text{ м } \square \square \text{ см}$
 $(8 \text{ м } 46 \text{ см} - 7 \text{ м } 16 \text{ см}) \cdot 3 = \square \text{ м } \square \square \text{ см}$

74. $13 \text{ к.} \cdot \square \rightarrow 49 \text{ к.}$ $14 \text{ дм} \cdot \square \rightarrow 50 \text{ дм}$ $15 \text{ м} \cdot \square \rightarrow 49 \text{ м}$

75. Для будь-якого некруглого числа можна вказати два круглі, між якими воно знаходиться. Наприклад, число 56 знаходиться між числами 50 і 60.

До кожного з чисел 14, 39, 67, 91 назви найближчі круглі числа.

76. Розв'яжи рівняння.

$$45 - x = 12$$

$$24 + x = 65$$

77. Виконай дії письмово. Зроби висновок, чи залежить результат ділення від зміни одного з компонентів.

$$124 : 2$$

$$218 : 2$$

$$645 : 3$$

$$645 : 5$$

78. Розташуй літери в порядку виконання дій і отримаєш слово.

Д	А	В	О
$\square \cdot \square$	$-$	$(\square : \square + \square)$	

79. Знайди частки і розшифруй слова.

В
20

И
30

Д
40

О
50

Р
60

Т
70

Е
80

К
90

$$360 : 9 = \square \square \square$$

$$630 : 7 = \square \square \square$$

$$320 : 8 = \square \square \square$$

$$270 : 9 = \square \square \square$$

$$120 : 6 = \square \square \square$$

$$640 : 8 = \square \square \square$$

$$810 : 9 = \square \square \square$$

$$150 : 5 = \square \square \square$$

$$480 : 8 = \square \square \square$$

$$630 : 9 = \square \square \square$$

$$280 : 4 = \square \square \square$$

$$160 : 2 = \square \square \square$$

$$450 : 9 = \square \square \square$$

$$150 : 3 = \square \square \square$$

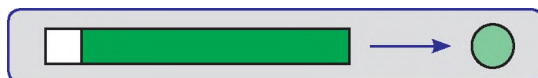
$$160 : 8 = \square \square \square$$

$$540 : 9 = \square \square \square$$

$$180 : 2 = \square \square \square$$

$$400 : 8 = \square \square \square$$

80. Десять літрів білої фарби змішали із зеленою й отримали 50 л салаткової фарби. У скільки разів більше узяти зеленої фарби, ніж білої?

- 81.

82. Із великого ящика дістали 12 шоколадних зайців, що становило $\frac{1}{5}$ від їх загальної кількості. Скільки шоколадних зайців було в цьому ящику?

83. Виконай дії письмово.

$136 \cdot 6$

$253 \cdot 3$

$694 : 2$

$354 : 6$

- 84.

$840 : 4$

$560 : 7$

$810 : 9$

$280 : 4$

$630 : 3$

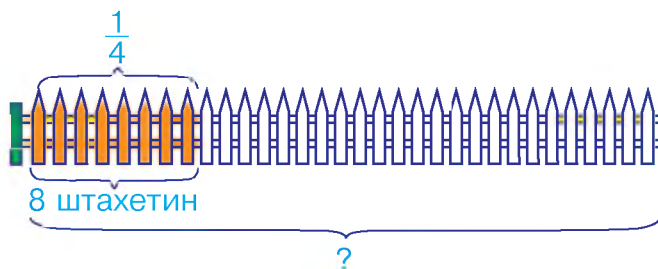
$120 : 6$

$420 : 7$

$150 : 5$

85. 1) Паркан складається із 8 штахетин. Господар пофарбував $\frac{1}{4}$ частину цього паркану. Скільки штахетин пофарбував господар?
- 2) Господар пофарбував 8 штахетин, що становить $\frac{1}{4}$ частину всього паркану. Скільки штахетин у паркані?

Яка схема відповідає кожній задачі?

86. $(7 \text{ грн } 84 \text{ к.} + 1 \text{ грн}) : 4 = \square \text{ грн } \square \square \text{ к.}$
 $(9 \text{ грн } 36 \text{ к.} - 6 \text{ грн}) : 3 = \square \text{ грн } \square \square \text{ к.}$
 $(5 \text{ м } 31 \text{ см} + 1 \text{ м } 11 \text{ см}) : 2 = \square \text{ м } \square \square \text{ см}$
 $(8 \text{ м } 26 \text{ см} - 4 \text{ м } 14 \text{ см}) : 4 = \square \text{ м } \square \square \text{ см}$

87. На числовій прямій позначили числа 80 і 90, а замість чотирьох інших чисел вказали літери A , B , C , D . Яка з цих літер відповідає числу 85? числу 97?

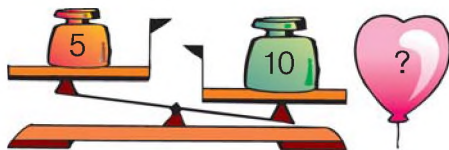
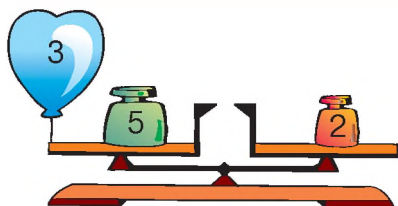

88. $16 \text{ к.} \cdot \square \rightarrow 73 \text{ к.}$ $17 \text{ грн} \cdot \square \rightarrow 95 \text{ грн}$ $19 \text{ м} \cdot \square \rightarrow 56 \text{ м}$

89. Поясни, чому терези, зображені на малюнку зліва, перебувають у рівновазі.

- Чи можна урівноважити терези, зображені справа, за допомогою повітряної кульки? До якої шальки цих терезів потрібно прив'язати кульку?

90. Знайди частки і розшифруй слова.

Н 20	А 30	Р 40	К 50	О 60	Б 70	І 80	Ш 90
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

$280 : 4 = \square\square\square$

$400 : 10 = \square\square\square$

$180 : 9 = \square\square\square$

$150 : 5 = \square\square\square$

$300 : 10 = \square\square\square$

$640 : 8 = \square\square\square$

$240 : 6 = \square\square\square$

$200 : 10 = \square\square\square$

$280 : 7 = \square\square\square$

$210 : 7 = \square\square\square$

$600 : 10 = \square\square\square$

$300 : 6 = \square\square\square$

$160 : 8 = \square\square\square$

$500 : 10 = \square\square\square$

$150 : 5 = \square\square\square$

91. Для розфарбовування орнаменту використали 5 л рожевої і кілька літрів голубої фарби, причому рожевої — на 2 л більше, ніж голубої. Скільки всього літрів фарби використали?

- 92.

93. У кінозалі було 200 глядачів, що становило $\frac{1}{4}$ від загальної кількості місць. Скільки місць для глядачів у цьому кінозалі?

94. $4 \text{ м } 28 \text{ см} + 3 \text{ м } 4 \text{ см} = \square \text{ м } \square\square \text{ см}$

 $9 \text{ м } 19 \text{ см} - 6 \text{ м } 1 \text{ см} = \square \text{ м } \square\square \text{ см}$

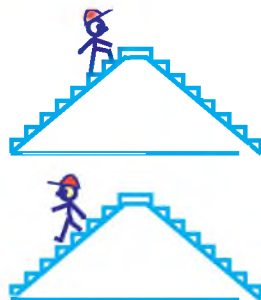
- 95.

96. Хлопчик подолав 8 сходинок угору за 4 секунди, а вниз — за 2 секунди. На скільки більше сходинок за секунду він проходив униз, ніж угору?

План розв'язування

- 1) Скільки сходинок за секунду хлопчик проходив угору?
- 2) Скільки сходинок за секунду хлопчик проходив униз?
- 3) На скільки більше сходинок за секунду він проходив униз, ніж угору?

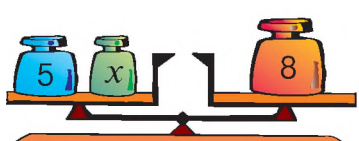
97. Виконай обчислення в порядку, вказаному над знаками дій.

$$\overset{1}{5} \cdot \overset{3}{3} - \overset{2}{10} : 2$$

$$\overset{3}{200} - (\overset{2}{45} - \overset{1}{45} : 9)$$

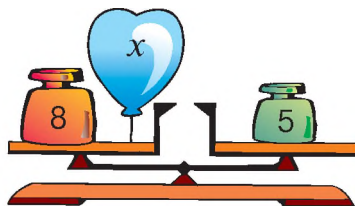
98. $10 \text{ грн } 85 \text{ к.} : 5 = \square \text{ грн } \square \square \text{ к.}$
 $15 \text{ м } 36 \text{ см} : 3 = \square \text{ м } \square \square \text{ см}$
 $(3 \text{ м } 31 \text{ см} + 1 \text{ м } 11 \text{ см}) \cdot 2 = \square \text{ м } \square \square \text{ см}$
 $(8 \text{ грн } 26 \text{ к.} - 6 \text{ грн } 14 \text{ к.}) \cdot 4 = \square \text{ грн } \square \square \text{ к.}$

99. Якому рівнянню відповідає кожен малюнок?

$$8 - x = 5$$

$$5 + x = 8$$

100. Розглянь запис письмового множення на двоцифрове число і прочитай пояснення.

Пояснення. У ході письмового множення на двоцифрове число спочатку множать на одиниці, а потім — на десятки. 36 помножити на 3 — буде 108, перший неповний добуток. Його записують так, щоб цифра одиниць була розміщена під одиницями. 36 помножити на 2 (десятки) — буде 72 (десятки), другий неповний добуток. Його записують так, щоб цифра 2 (десятки) була розміщена під десятками. Додають неповні добутки й отримують остаточний результат — 828.

$$\begin{array}{r} \times 36 \\ 23 \\ + 720 \\ \hline 828 \end{array}$$

101. Виконай множення з поясненням.

$34 \cdot 26$

$41 \cdot 19$

$52 \cdot 18$

$17 \cdot 14$

102. Пригадай, що називають периметром фігури. Знайди периметри зображених фігур за умови, що всі сторони кожної фігури однакові й дорівнюють 1 см.

103. $12 \text{ г} \cdot \square \rightarrow 76 \text{ г}$ $39 \text{ к.} \cdot \square \rightarrow 118 \text{ к.}$ $10 \text{ м} \cdot \square \rightarrow 56 \text{ м}$

104. До 10 літрів синьої фарби додали на 20 л більше білої й отримали голубу фарбу. Скільки літрів голубої фарби отримали?

105.

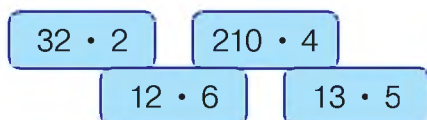
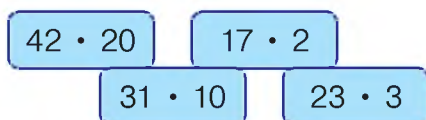

106. Малярі пофарбували 16 яхт, причому борти яхт вони фарбували протягом 4 годин білою фарбою, а днища — протягом 2 годин червоною фарбою. На скільки більше яхт за годину встигали пофарбувати малярі червоною фарбою, ніж білою?

107. $2 \text{ м } 36 \text{ см} + 4 \text{ м } 9 \text{ см} = \square \text{ м } \square \square \text{ см}$ $42 \cdot 18$

 $9 \text{ м } 82 \text{ см} - 3 \text{ м } 57 \text{ см} = \square \text{ м } \square \square \text{ см}$ $12 \cdot 39$

108.

109. Виконай обчислення в порядку, вказаному над знаками дій.

$$\begin{array}{c} \textcircled{3} \quad \textcircled{2} \quad \textcircled{1} \\ 24 : (36 - 60 : 2) \end{array}$$

$$\begin{array}{c} \textcircled{2} \quad \textcircled{1} \quad \textcircled{4} \quad \textcircled{3} \\ (80 - 20 \cdot 2) : (80 : 20) \end{array}$$

110. $200 \text{ к.} = \square \text{ грн}$

$300 \text{ см} = \square \text{ м}$

$536 \text{ к.} = \square \text{ грн } \square \square \text{ к.}$

$562 \text{ см} = \square \text{ м } \square \square \text{ см}$

$981 \text{ к.} = \square \text{ грн } \square \square \text{ к.}$

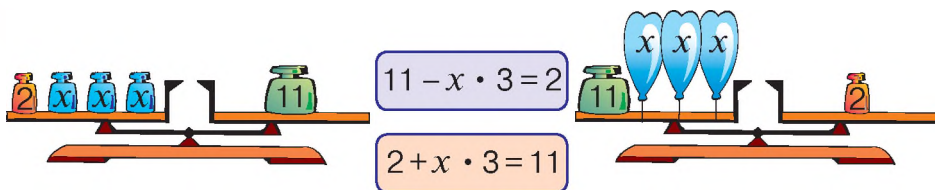
$120 \text{ см} \cdot 3 = \square \text{ м } \square \square \text{ см}$

$160 \text{ к.} \cdot 2 = \square \text{ грн } \square \square \text{ к.}$

$648 \text{ см} : 2 = \square \text{ м } \square \square \text{ см}$

111. Загальна маса шести однакових ящиків 210 кілограмів. Чотири ящики завантажили на причіп, а два — у багажник автомобіля. На скільки більше кілограмів становила маса вантажу на причепі, ніж у багажнику?

112. Якому рівнянню відповідає кожен малюнок?

113. Склади і розв'яжи задачу за даними таблиці.

Щоденна витрата	Кількість днів	Усього витратили
Однакова	5	45 л
	8	?

114. Знайди частки і розшифруй слова.

T 1	A 2	Ч 3	С 4	Е 5	К 6	О 7	Р 8
90 : 30 = <input type="text"/>			350 : 50 = <input type="text"/>			280 : 70 = <input type="text"/>	
60 : 30 = <input type="text"/>			200 : 50 = <input type="text"/>			350 : 70 = <input type="text"/>	
120 : 30 = <input type="text"/>			50 : 50 = <input type="text"/>			420 : 70 = <input type="text"/>	
30 : 30 = <input type="text"/>			100 : 50 = <input type="text"/>			560 : 70 = <input type="text"/>	
180 : 30 = <input type="text"/>			150 : 50 = <input type="text"/>			200 : 40 = <input type="text"/>	
140 : 70 = <input type="text"/>			180 : 90 = <input type="text"/>			70 : 70 = <input type="text"/>	

115. Знайди частки й остачі.

$99 : 8$

$55 : 6$

$18 : 4$

$21 : 5$

116. Для розфарбовування прямокутної фігури використали 50 л жовтої і рожевої фарби, причому жовта становила $\frac{1}{5}$ частину від загальної кількості фарби, а рожева — решту. Скільки літрів рожевої фарби використали?

117.

118. Мама придбала 3 рулони рожевих і 2 рулони коричневих шпалер за однаковою ціною, заплативши за покупку 200 гривень. Скільки гривень коштував один рулон шпалер?

119. $64 : (38 - 42 : 7)$

$(48 - 10 \cdot 2) : (14 : 2)$

$51 \cdot 16$

$24 : (3 \cdot 4 - 10)$

$(24 - 10 \cdot 2 : 5) : 10$

$43 \cdot 19$

НУМЕРАЦІЯ БАГАТОЦИФРОВИХ ЧИСЕЛ

ЧОТИРИЦИФРОВІ ЧИСЛА

120. $72 : 12$ $525 : 5$ $480 : 6$ $186 : 3$
 $12 \cdot 4$ $90 \cdot 8$ $70 \cdot 7$ $81 \cdot 2$

121. Полічи від 96 до 102; від 198 до 204; від 997 до 1000.
Назви «сусідів» чисел 200, 599, 735.

122. Розглянь малюнки. Скільки копійок у кожному стовпчику монет?

10 монет
по 1 копійці

10 монет
по 10 копійок

10 монет
по 1 гривні

123. Полічи одиницями до 10; десятками до 10 десятків; сотнями до 10 сотень. Що утворюють 10 одиниць? 10 десятків? 10 сотень?

124. а) На сторінці 136 знайди завдання з номером 1000. Прочитай номери попереднього й наступного завдань.

б) Якщо до *тисячі* додати *один*, отримаємо число *тисяча один*.
За числом *тисяча один* іде число *тисяча два*, а потім — *тисяча три*, *тисяча чотири*, *тисяча п'ять* і т. д.

в) Назви числа від *однієї тисячі п'яти* до *однієї тисячі двадцяти*.

125. Мешканці казкової країни Мумі-Дол намалювали 400 малюнків. Четверту частину всіх малюнків відібрали на виставку й $\frac{1}{10}$ з них відзначили преміями. Скільки малюнків було відзначено преміями?

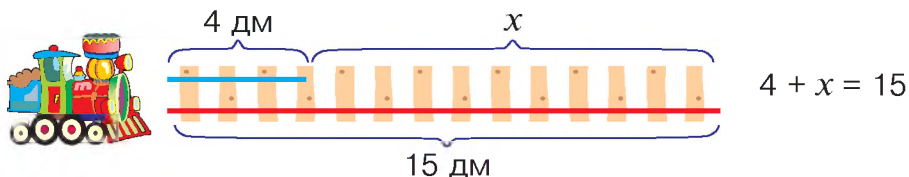
126. Обчисли.

$800 + 1$	$299 + 1$	$998 + 1$
$800 - 1$	$209 + 1$	$999 + 1$
$1000 + 1$	$1000 - 1$	$1000 + 10$

127. На числовій прямій позначили числа 600 і 800, а замість п'яти інших чисел вказали латинські літери *A*, *B*, *C*, *D*, *E*. Якою літерою позначили число 655? число 935?

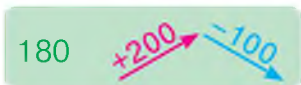

128. Склади і розв'яжи задачу за малюнком та рівнянням.

129. Щоб отримати 40 л світло-сірої фарби, змішали $\frac{1}{8}$ частину чорної фарби і $\frac{7}{8}$ частин білої. Скільки літрів окремо чорної і білої фарби використали?

130.

131. Мешканці країни Мумі-Дол мюмлі зібрали 144 кг моркви. Восьму частину всієї моркви завезли в казкову їдальню, а решту — в дитячий садок. Скільки кілограмів моркви мюмлі завезли в дитячий садок?

132. Різниця двох чисел дорівнює 64, від'ємник — 16. Знайди зменшуване.

133.

134. а) На сторінці 148 знайди завдання з номером 1100. Прочитай номери трьох попередніх і трьох наступних завдань.
б) Прочитай числа, записані в таблиці.

Одиниці тисяч	Сотні	Десятки	Одиниці	Число
1	3	6	8	1368
1	4	7	0	1470
1	6	0	0	1600

в) Прочитай числа: 1000; 2000; 3000; 4000; 5000; 6000; 7000; 8000; 9000; 10 000.

135. Розташуй літери в порядку спадання чисел і прочитай слово.

- 136.** Розглянь запис. Пригадай письмовий спосіб ділення трицифрового числа на двоцифрове. Як потрібно добирати цифру частки? Які числа повинні бути в порожніх клітинках?

$$\begin{array}{r} 125 \overline{) 25} \\ \underline{00} \\ 5 \\ \underline{00} \\ 0 \end{array}$$

Знайди частки письмово.

$192 : 32$

$144 : 24$

$168 : 21$

$112 : 16$

- 137.** Виконай ділення письмово.

$845 : 5$

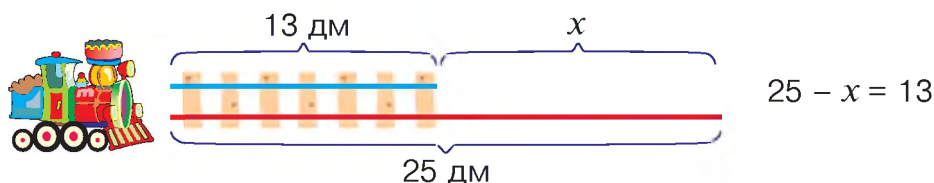
$654 : 3$

$942 : 2$

$648 : 4$

- 138.** У казковій школі країни Мумі-Дол навчається 30 мудриків. П'ята частина всіх мудриків співають у хорі, а решта відвідують різні спортивні секції. Скільки мудриків відвідують спортивні секції?

- 139.** Довжина однієї рейки для іграшкової залізнички 25 дм, а другої — 13 дм. «Укороти» довшу рейку і розв'яжи рівняння.

- 140.** Знайди значення першого виразу, скориставшись підказкою, а другий обчисли за аналогією.

① ③ ② ⑤ ④
 $(90 : 10 + 90 : 9) + 9 \cdot 10$

$(6 \cdot 8 - 3 \cdot 4) - 80 : 10$

- 141.** Для розфарбовування орнаменту використали 11 л жовтої і кілька літрів фіолетової фарби, причому жовтої — на 7 л менше, ніж фіолетової. Скільки всього літрів фарби використали?

- 142.**

- 143.** Мешканці Мумі-Долу мумрики до весни мали засклити 240 парникових рам, а засклили $\frac{1}{3}$ від цієї кількості. Скільки рам залишилося засклити мумрикам?

144. $8 \cdot 4 - 5 \cdot 4$

$8 + 3 \cdot 9$

$50 - (6 \cdot 3 - 14)$

$33 - (6 \cdot 4 + 7)$

$117 : 13$

$272 : 34$

ОДИНИЦІ ДОВЖИНИ

145. $15 \cdot 4$ $2 \cdot 24$ $3 \cdot 33$ $24 \cdot 4$
 $33 \cdot 2$ $23 \cdot 3$ $202 : 2$ $5 \cdot 14$

146. В одному кілометрі 1000 метрів.
 $1 \text{ км} = 1000 \text{ м}$

Скільки метрів у 2 км? 3 км? 5 км? 9 км?

147. В одному метрі 1000 міліметрів.
 $1 \text{ м} = 1000 \text{ мм}$

Запиши в міліметрах.

2 м = мм

3 м = мм

5 м = мм

7 м = мм

148. На прямій позначили точку O й відміряли від неї відстані 1 м та 2 м. Крім того, позначили точки A, B, C, D, E . Яка з цих точок віддалена від точки O на 1 м 25 см? на 2 м 50 см?

149. Розташуй літери в порядку зростання чисел і прочитай слово.

К	М	Ю	О	А	Л	Н
9000	2000	5000	8000	3000	4000	6000

150. Назви п'ять чисел, що передують числу 1102. Перевір себе, скориставшись номерами завдань на сторінці 148.

151. Розглянь запис. Які числа повинні бути в порожніх клітинках?

$$\begin{array}{r} 128 \overline{) 32} \\ \underline{} \\ \end{array}$$

Виконай ділення письмово.

$292 : 73$

$510 : 85$

$125 : 25$

$108 : 18$

152. Розв'яжи і порівняй задачі.

1) У книжці 40 сторінок. Сергій прочитав $\frac{1}{4}$ всіх сторінок книжки. Скільки сторінок залишилося прочитати Сергієві?

- 2) Сергій прочитав 40 сторінок, що становить $\frac{1}{4}$ всіх сторінок книжки. Скільки сторінок залишилося прочитати Сергієві?

153. Склади і розв'яжи задачу за даними таблиці.

Відстань, яку проходили за день	Кількість днів	Загальна відстань
Однакова	5	40 км
	8	?

154. Щоб отримати фіолетову фарбу, змішали однакову кількість синьої та червоної, а тоді додали ще 10 л червоної фарби. Скільки літрів окремо синьої і червоної фарби використали, якщо в результаті отримали 50 л фіолетової фарби?

155.

156. Сім'я мумі-тролів купила 276 карамельок. Першого дня вони з'їли половину всіх карамельок, другого — $\frac{1}{6}$ тієї кількості, що з'їли першого дня. Скільки карамельок з'їли мумі-тролі другого дня?

157. Знайди периметр цього трикутника.

158.

159. Назви п'ять чисел, що передують числу 1113. Перевір себе, скориставшись номерами завдань на сторінці 149.

160. Прочитай числа, подані в таблиці. Запиши їх у зошит.

Одиниці тисяч	Сотні	Десятки	Одиниці	Число
3	0	0	0	
8	0	6	4	
9	0	0	1	
7	0	3	0	

161. Запиши в метрах.

$$8 \text{ км} = \square\square\square\square \text{ м}$$

$$6 \text{ км} = \square\square\square\square \text{ м}$$

$$5 \text{ км} = \square\square\square\square \text{ м}$$

$$9 \text{ км} = \square\square\square\square \text{ м}$$

Запиши в сантиметрах.

$$6 \text{ м } 43 \text{ см} = \square\square\square \text{ см}$$

$$2 \text{ м } 80 \text{ см} = \square\square\square \text{ см}$$

$$7 \text{ м } 91 \text{ см} = \square\square\square \text{ см}$$

$$3 \text{ м } 52 \text{ см} = \square\square\square \text{ см}$$

162. У новий будинок завезли 90 ванн. На першому поверсі встановили $\frac{1}{5}$ всіх ванн, а решту — на інших поверхах. Скільки ванн встановили на інших поверхах?

163. Виконай обчислення в порядку, вказаному над знаками дій. У кожному стовпчику порівняй вирази та їх значення.

$$\begin{array}{c} 2 \quad 1 \\ 28 + 2 \cdot 3 \end{array}$$

$$\begin{array}{c} 1 \quad 2 \\ (780 - 180) : 6 \end{array}$$

$$\begin{array}{c} 1 \quad 2 \\ 90 \cdot 10 - 3 \end{array}$$

$$\begin{array}{c} 1 \quad 2 \\ (28 + 2) \cdot 3 \end{array}$$

$$\begin{array}{c} 2 \quad 1 \\ 780 - 180 : 6 \end{array}$$

$$\begin{array}{c} 2 \quad 1 \\ 90 \cdot (10 - 3) \end{array}$$

164. Розташуй літери в порядку спадання чисел і прочитай слово.

І
4835

П
8435

Я
3458

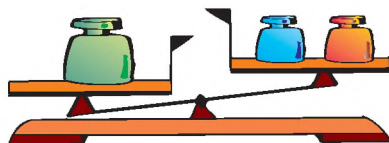
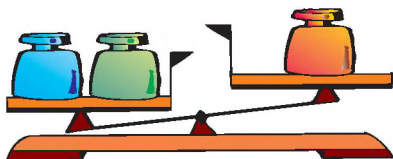
Т
4538

О
8354

В
5843

Р
3584

- 165.** 1) Чи можна визначити, яка з гир, зображених на першому малюнку, найважча? найлегша?
2) Чи можна визначити, яка з гир, зображених на другому малюнку, найважча? найлегша?

166. На прямій позначили точку O й відміряли від неї відстань 4 км. Крім того, позначили точки A, B, C, D, E . Яка з цих точок віддалена від точки O на 3 км? на 8 км?

- 167.** Готуючись до ремонту, купили 5 л білої фарби і декілька літрів лаку для паркету, причому кількість фарби становила $\frac{1}{3}$ від кількості лаку. Скільки літрів лаку для паркету придбали?

168.

- 169.** За день перша бригада гномів склала 660 казкових телевізорів, друга бригада — на 180 телевізорів більше, ніж перша, а третя — $\frac{1}{2}$ від кількості телевізорів, що склала друга бригада. Скільки телевізорів склала третя бригада гномів?

- 170.** Порівняй величини.

9 км 999 м 10 км

37 м 480 мм 37 м 408 мм

4 км 500 м 4 км 090 м

4 м 4000 см

171.

63 : 3

6 · 13

400 : 8

800 : 4

8 · 60

780 : 2

101 · 7

805 : 5

- 172.** Назви п'ять чисел, що йдуть за числом 1198. Перевір себе, використовуючи номери завдань підручника на сторінках 160-161.

- 173.** Прочитай числа, подані в таблиці. Запиши їх у зошит.

Одиниці тисяч	Сотні	Десятки	Одиниці	Число
7	0	0	1	
8	1	0	0	
9	0	1	1	
6	3	1	0	

- 174.** Розклади числа на розрядні доданки за зразком.

Зразок. $1428 = 1000 + 400 + 20 + 8$

2576

4002

8080

6501

- 175.** Розташуй літери в порядку зростання чисел і прочитай слово.

К
5734

К
3475

О
4357

А
7543

П
4375

І
5347

Й
5473

176. 1) Пароплав проплив 12 км річкою, а озером — $\frac{1}{6}$ відстані, яку проплив річкою. На скільки більше кілометрів пароплав проплив річкою, ніж озером?

2) На машину навантажили 12 ящиків з яблуками, що становило $\frac{1}{6}$ від загальної кількості ящиків з яблуками та грушами. Скільки ящиків із грушами навантажили на машину?

Який із цих виразів відповідає розв'язанню першої задачі? другої задачі?

$$12 - 12 : 6$$

$$12 \cdot 6 - 12$$

177. Запиши в сантиметрах.

$$1 \text{ м } 99 \text{ см} = \square\square\square \text{ см}$$

$$6 \text{ м } 80 \text{ см} = \square\square\square \text{ см}$$

$$9 \text{ м } 1 \text{ см} = \square\square\square \text{ см}$$

$$3 \text{ м } 35 \text{ см} = \square\square\square \text{ см}$$

Заміни кілометри метрами і виконай додавання.

$$6 \text{ км} + 200 \text{ м}$$

$$9 \text{ км} + 400 \text{ м}$$

$$8 \text{ км} + 111 \text{ м}$$

$$6 \text{ км} + 222 \text{ м}$$

178. $336 : 48$

$162 : 27$

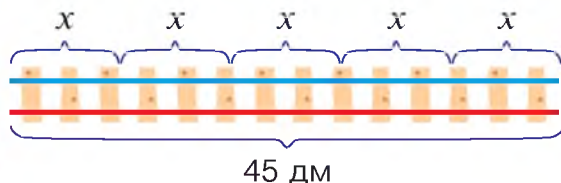
$455 : 65$

$384 : 96$

179. Розташуй літери в порядку виконання дій і отримаєш слово.

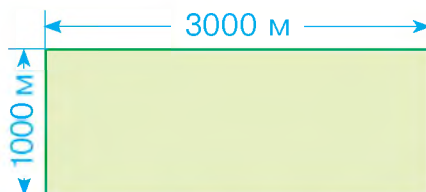
$$\begin{array}{ccccc} \text{В} & \text{А} & \text{Б} & \text{К} & \text{У} \\ \square : \square & - & (\square \cdot \square - \square : \square) \end{array}$$

180. Склади задачу, яку можна було б розв'язати за допомогою даного рівняння.

$$x \cdot 5 = 45$$

181. Знайди периметр поля в метрах.

182. Виконай ділення письмово.

$$176 : 4$$

$$675 : 75$$

$$198 : 9$$

$$552 : 92$$

183.

$$909 : 3$$

$$205 : 5$$

$$480 : 4$$

$$560 : 8$$

$$60 \cdot 12$$

$$31 \cdot 4$$

$$309 : 3$$

$$82 \cdot 5$$

184. Назви числа від чотирьох тисяч ста дванадцяти до чотирьох тисяч ста тридцяти; від п'яти тисяч двохсот сорока до п'яти тисяч двохсот п'ятдесяти п'яти.

185. Запиши цифрами числа: три тисячі п'ять, вісім тисяч п'ятдесят, шість тисяч п'ятнадцять.

186. Виконай обчислення.

$$8000 + 200 + 30 + 1$$

$$9000 + 300 + 40 + 3$$

$$6000 + 400$$

$$8000 + 30 + 2$$

187. Розклади числа на розрядні доданки.

1257

6054

8120

9001

188. У відстані 5678 мм є:

- 5 цілих метрів;
- 56 цілих дециметрів;
- 567 цілих сантиметрів;
- 5678 цілих міліметрів.

Скільки цілих метрів, дециметрів, сантиметрів і міліметрів у відстанях: 3681 мм, 9035 мм, 8100 мм?

189. Прочитай числа, подані в таблиці. Назви кількість тисяч, сотень, десятків і одиниць у кожному числі.

Число	Одиниці тисяч	Сотні	Десятки	Одиниці
8476	8	4	7	6
5329				
7168				
8153				

190. Запиши в сантиметрах.

$$6 \text{ м } 40 \text{ см} = \square\square\square \text{ см}$$

$$9 \text{ м } 17 \text{ см} = \square\square\square \text{ см}$$

$$8 \text{ м } 2 \text{ см} = \square\square\square \text{ см}$$

$$5 \text{ м } 12 \text{ см} = \square\square\square \text{ см}$$

Знайди суми, додаючи окремо кілометри й метри.

$$5 \text{ км } 250 \text{ м} + 2 \text{ км } 320 \text{ м} = \square \text{ км } \square\square\square \text{ м}$$

$$4 \text{ км } 350 \text{ м} + 3 \text{ км } 220 \text{ м} = \square \text{ км } \square\square\square \text{ м}$$

191. $414 : 46$

$624 : 78$

$637 : 91$

$195 : 39$

192. В Оленчиній бібліотеці 160 книг, причому $\frac{1}{4}$ від цієї кількості становлять казки. Скільки книг із казками в Оленчиній бібліотеці?

193. Щоб отримати 45 л зеленої фарби, змішали однакову кількість синьої і жовтої, а тоді додали ще трохи жовтої фарби. На скільки менше літрів синьої фарби використали, якщо жовтої витратили 25 л?

194.

195. Виконай ділення письмово.

$$625 : 5$$

$$168 : 28$$

$$360 : 72$$

$$680 : 85$$

196. У цеху працює 120 гномів, що становить $\frac{1}{4}$ всіх робітників, а решта — мумі-тролі. Скільки мумі-тролів працює в цеху?

197.

198. Прочитай числа, подані в таблиці. Назви кількість тисяч, сотень, десятків і одиниць у кожному числі.

Число	Одиниці тисяч	Сотні	Десятки	Одиниці
5003				
6012				

199. Пригадай!

50 = 5 дес.	У числі 50 усього 5 дес.
300 = 30 дес.	У числі 300 усього 30 дес.
860 = 86 дес.	У числі 860 усього 86 дес.

200. У числі 5678 усього: 5 тисяч; 56 сотень; 567 десятків; 5678 одиниць.

Скільки в кожному з даних чисел усього тисяч? сотень? десятків? одиниць?

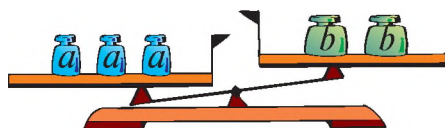
Число	Усього			
	Одиниці тисяч	Сотні	Десятки	Одиниці
3612				
8120				
5603				
7100				

201. Запиши цифрами числа: *тисяча тридцять п'ять, три тисячі вісімсот сорок один, дев'ять тисяч чотириста два.*

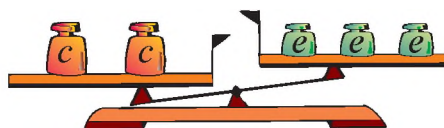
202. В Андрія — 284 марки, а в Олега — k марок. На скільки менше марок в Андрія, ніж в Олега?

Склади вираз і розв'яжи задачу, якщо $k = 320$.

203. 1) Чи можна визначити, яка з гир, зображених на першому малюнку, найважча? найлегша?

$$3a > 2b$$

$$2c > 3e$$

204. Обчисли й порівняй значення виразів у кожному стовпчику.

$$\begin{matrix} 1 & 2 \\ 17 \cdot 5 + 5 \end{matrix}$$

$$\begin{matrix} 1 & 2 \\ 7 \cdot 8 + 1 \end{matrix}$$

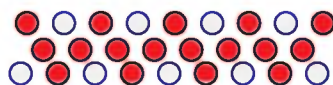
$$\begin{matrix} 1 & 2 \\ 54 : 9 - 3 \end{matrix}$$

$$\begin{matrix} 2 & 1 \\ 17 \cdot (5 + 5) \end{matrix}$$

$$\begin{matrix} 2 & 1 \\ 7 \cdot (8 + 1) \end{matrix}$$

$$\begin{matrix} 2 & 1 \\ 54 : (9 - 3) \end{matrix}$$

205. Щоб розфарбувати візерунок, використали 10 л білої і декілька літрів червоної фарби, причому білої — у 3 рази менше, ніж червоної. Скільки всього літрів фарби використали для розфарбовування візерунка?

206.

207. Заміни кілометри метрами і виконай дії.

$$8 \text{ км} + 721 \text{ м} = \square\square\square\square \text{ м}$$

$$3 \text{ км} + 620 \text{ м} = \square\square\square\square \text{ м}$$

$$1 \text{ км} + 902 \text{ м} = \square\square\square\square \text{ м}$$

$$2 \text{ км} - 921 \text{ м} = \square\square\square\square \text{ м}$$

208. Гноми зібрали 84 кг ягід. Ожина становила $\frac{1}{4}$ від усіх ягід, жовта малина — $\frac{1}{7}$, а решту — червона малина. Скільки кілограмів

окремо ожини, жовтої та червоної малини зібрали гноми?

ОДИНИЦІ МАСИ

$200 \cdot 4$

$500 : 5$

$600 : 3$

$300 \cdot 2$

$800 : 4$

$100 \cdot 3$

В одному кілограмі 1000 грамів.

$$1 \text{ кг} = 1000 \text{ г}$$

3 кг = г

6 кг = г

9 кг = г

8 кг = г

В одній тонні 1000 кілограмів.

$$1 \text{ Т} = 1000 \text{ кг}$$

Зразок. $2\text{ т } 356\text{ кг} = (2000 + 356)\text{ кг} = 2356\text{ кг}$

$$4 \text{ т } 428 \text{ кг} = (\square\square\square\square + \square\square\square\square) \text{ кг} = \square\square\square\square \text{ кг}$$

$$3\text{ т } 542\text{ кг} = (\square\square\square + \square\square\square)\text{ кг} = \square\square\square\text{ кг}$$

$$7 \text{ т } 129 \text{ кг} = (\square\square\square\square + \square\square\square\square) \text{ кг} = \square\square\square\square \text{ кг}$$

B

4121

Д

2305

O

2350

A

7312

H

6901

И

6828

*

4221

214. Спочатку виконай обчислення, скориставшись підказкою, а тоді — за аналогією.

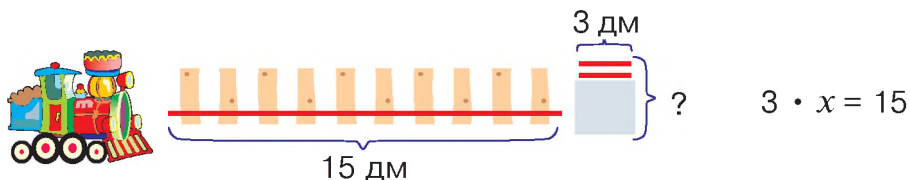
$$\begin{array}{ccccc} \boxed{4} & \boxed{5} & \boxed{1} & \boxed{3} & \boxed{2} \\ 200 : 10 - (200 : 100 + 80 \cdot 0) \end{array}$$

$$500 \cdot 2 - (10 \cdot 2 + 60 \cdot 10)$$

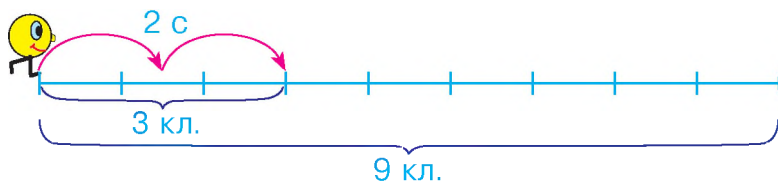
- 215.** Сувій тканини завдовжки 25 м коштує a гривень. Скільки гривень коштує метр цієї тканини?

Склади вираз і розв'яжи задачу, якщо $a = 750$.

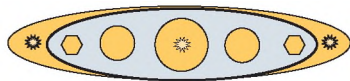
- 216.** Щоб побудувати колію для іграшкової залізниці, взяли одну рейку завдовжки 15 дм, а другу таку ж довелося збирати з окремих частин, довжиною 3 дм кожна. Скільки таких частин знадобилося для складання другої рейки?

- 217.** Колобок проходить 3 клітинки за 2 секунди. За скільки секунд він пройде 9 клітинок?

- 218.** Для виготовлення прикраси ювелір використав 32 г золота і декілька грамів срібла, причому золота — на 17 г більше, ніж срібла. Скільки всього грамів золота і срібла використав ювелір?

- 219.**

- 220.** Заміни тонни кілограмами і виконай дії.

$$9 \text{ т} + 500 \text{ кг} = \boxed{}\boxed{}\boxed{}\boxed{} \text{ кг}$$

$$7 \text{ т} + 400 \text{ кг} = \boxed{}\boxed{}\boxed{}\boxed{} \text{ кг}$$

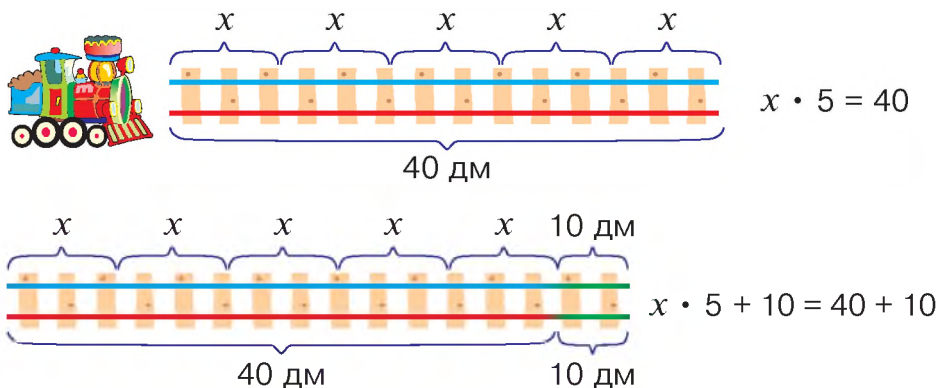
$$8 \text{ т} + 600 \text{ кг} = \boxed{}\boxed{}\boxed{}\boxed{} \text{ кг}$$

$$5 \text{ т} - 600 \text{ кг} = \boxed{}\boxed{}\boxed{}\boxed{} \text{ кг}$$

- 221.** У парку посадили 138 дерев різних порід. Саджанців осик було 42, берізки становили $\frac{1}{8}$ частину від усіх дерев, крім осик, а решту складали хвойні дерева. Скільки хвойних дерев посадили в парку?

- 227.** Поміркуй! Чи однаковими будуть розв'язання цих рівнянь?
Поясни, чому.

- 228.** У товарному поїзді було 24 вагони для великої рогатої худоби і 32 вагони для зерна. На станції четверту частину всіх вагонів відчепили. Скільки вагонів залишилося в поїзді?

- 229.** Знайди значення виразу, за необхідності виконуючи дії письмово.

$$200 - (168 : 3 - 275 : 5) + 15$$

- 230.** Щоб пофарбувати садові столи, купили 54 л фарби, причому $\frac{1}{6}$ частину від цієї кількості складала фіолетова фарба, а решту — рожева. Скільки літрів окремо фіолетової і рожевої фарби придбали?

- 231.**

- 232.** Заміни кілограми грамами і виконай дії.

Зразок. $3 \text{ кг} + 5 \text{ кг} = 3000 \text{ г} + 5000 \text{ г} = 8000 \text{ г}$

$$4 \text{ кг} + 3 \text{ кг} = \square\square\square\square \text{ г}$$

$$6 \text{ кг} - 2 \text{ кг} = \square\square\square\square \text{ г}$$

$$2 \text{ кг} + 7 \text{ кг} = \square\square\square\square \text{ г}$$

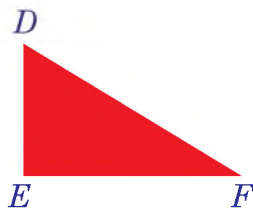
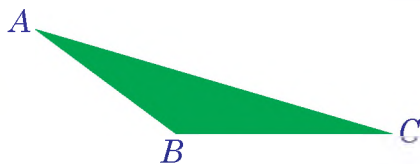
$$8 \text{ кг} - 5 \text{ кг} = \square\square\square\square \text{ г}$$

- 233.** У бібліотеку привезли a книжок для дорослих читачів, а для дітей — 175 книжок. На скільки більше книжок для дорослих, ніж для дітей, привезли в бібліотеку?

Склади вираз і розв'яжи задачу, якщо $a = 220$.

- 241.** Назви трикутник, у якого всі кути гострі; у якого є прямий кут; у якого є тупий кут.

- 242.** Запиши в міліметрах.

$24 \text{ м} = \boxed{}\boxed{}\boxed{}\boxed{}\boxed{} \text{ мм}$

$83 \text{ м} = \boxed{}\boxed{}\boxed{}\boxed{}\boxed{} \text{ мм}$

$30 \text{ м} = \boxed{}\boxed{}\boxed{}\boxed{}\boxed{} \text{ мм}$

$46 \text{ м} = \boxed{}\boxed{}\boxed{}\boxed{}\boxed{} \text{ мм}$

- 243.** Туристи подолали четверту частину маршруту. Скільки кілометрів їм залишилося пройти, якщо загальна довжина маршруту становить 24 км?

П'ЯТИЦИФРОВІ ЧИСЛА

- 244.**

$4001 \cdot 2$

$5050 : 5$

$3007 \cdot 3$

$8200 : 4$

$1010 \cdot 6$

$1005 \cdot 8$

- 245.** Розташуй літери в порядку зростання чисел і прочитай слово.

Е

28 000

У

54 000

П

24 000

А

82 000

Р

43 000

К

76 000

- 246.** Прочитай числа, подані в таблиці. Запиши їх у зошит.

Десятки тисяч	Одиниці тисяч	Сотні	Десятки	Одиниці	Число
1	2	3	4	5	12 345
4	5	0	2	1	
8	1	0	3	2	
1	0	3	0	3	

- 247.**

$9999 + 1$

$3029 + 1$

$12\,800 + 1$

$10\,000 - 1$

$4000 - 1$

$12\,800 - 1$

248. Обчисли, виконуючи дії окремо з кілограмами й грамами.

$$5 \text{ кг } 840 \text{ г} - 4 \text{ кг } 230 \text{ г} = \square \text{ кг } \square\square\square \text{ г}$$

$$6 \text{ кг } 280 \text{ г} - 5 \text{ кг } 180 \text{ г} = \square \text{ кг } \square\square\square \text{ г}$$

249.

Письмове додавання і віднімання
чотирицифрових чисел виконують так само,
як додавання і віднімання трицифрових чисел.

$$\begin{array}{r} \overset{\cdot}{1} \overset{\cdot}{1} \overset{\cdot}{9} \overset{\cdot}{9} \\ + 2325 \\ \hline 3524 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \overset{\cdot}{8} \overset{\cdot}{3} \overset{\cdot}{7} \overset{\cdot}{6} \\ - 2435 \\ \hline 5941 \end{array}$$

Виконай дії письмово.

$$1234 + 2087$$

$$3201 - 1199$$

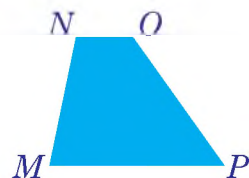
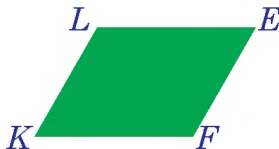
$$1406 + 1927$$

$$2041 - 807$$

250. Першого дня туристи пройшли 28 км, а наступного — у 2 рази менше. Яку відстань подолали туристи за два дні?

251. Художниця розмалювала 3 однакові вази за 2 години. Скільки ваз вона розмалює за 8 годин роботи, якщо працюватиме з такою самою продуктивністю?

252. Чи може чотирикутник мати один прямий кут? два прямі кути? три прямі кути? чотири прямі кути?

253. Яку найбільшу кількість скріпок можна купити на 5 грн, якщо одна скріпка коштує 30 к.?

254. У Миколки 24 гриби, а в Грицька — утричі більше. Скільки всього грибів в обох хлопчиків?

255. Виконай дії.

$$5 \text{ км} \cdot 4 = \square\square\square\square \text{ м}$$

$$1876 + 1124$$

$$15 \text{ км} : 3 = \square\square\square\square \text{ м}$$

$$8753 - 1003$$

256.

$4040 : 10$

$1005 \cdot 5$

$4200 : 2$

$2006 \cdot 3$

$6300 : 3$

$2008 \cdot 4$

257. Розташуй літери в порядку спадання чисел і прочитай слово.

С

56 324

К

25 833

Н

48 025

Ч

63 421

А

63 124

И

36 912

258. Запиши в метрах.

$23 \text{ км } 200 \text{ м} = \square\square\square\square\square \text{ м}$

$28 \text{ км } 300 \text{ м} = \square\square\square\square\square \text{ м}$

$41 \text{ км } 500 \text{ м} = \square\square\square\square\square \text{ м}$

$81 \text{ км } 400 \text{ м} = \square\square\square\square\square \text{ м}$

259. Назви одноцифрові числа, які потрібно записати в кожній колонці таблиці.

Число	Десятки тисяч	Одиниці тисяч	Сотні	Десятки	Одиниці
45 678	4	5	6	7	8
32 021					
49 103					
60 080					

260. Запиши в кілограмах.

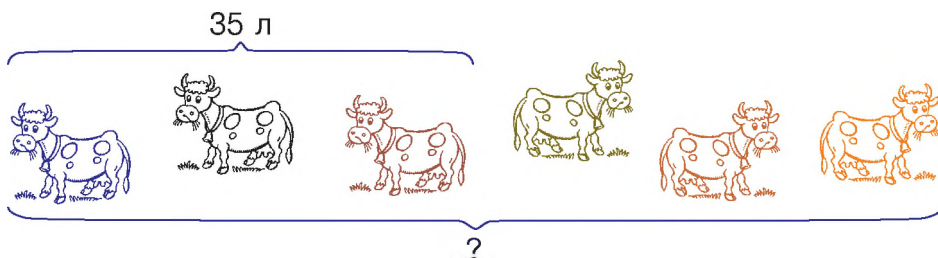
$45 \text{ т } 323 \text{ кг} = \square\square\square\square\square \text{ кг}$

$64 \text{ т } 832 \text{ кг} = \square\square\square\square\square \text{ кг}$

$93 \text{ т } 328 \text{ кг} = \square\square\square\square\square \text{ кг}$

$86 \text{ т } 025 \text{ кг} = \square\square\square\square\square \text{ кг}$

261. Від трьох однакових корів надоїли 35 л молока. Скільки літрів молока надоять від шести таких корів?

План розв'язування

- 1) У скільки разів число 6 більше, ніж число 3?
- 2) Скільки літрів молока надоять від шести таких корів?

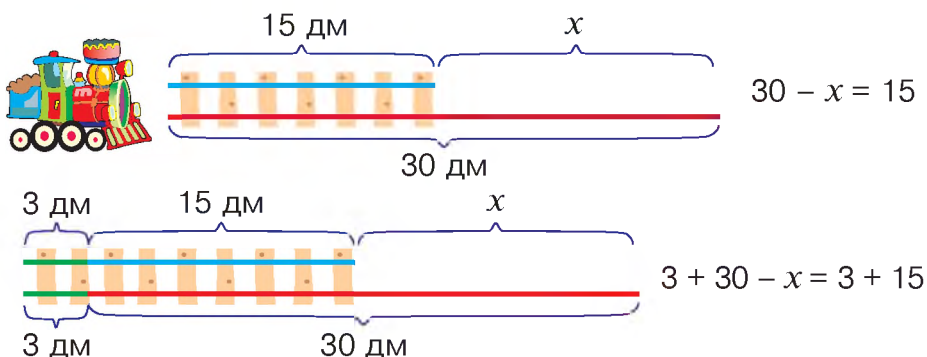
- 262.** На числовій прямій позначили числа 20 000 і 50 000, а замість інших п'яти чисел вказали літери A, B, C, D, E . Яка з цих літер відповідає числу 30 000? числу 70 000?

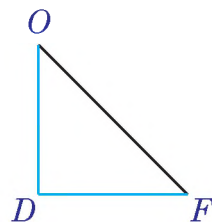
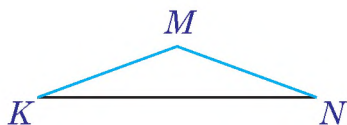
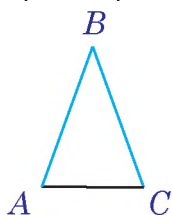
- 263.** Виконай дії письмово.

$$3418 + 1136 \quad 8261 - 3256 \quad 3891 + 2665 \quad 7586 - 469$$

- 264.** Поміркуй! Чи однаковими будуть розв'язання цих рівнянь? Поясни, чому.

- 265.** У кожного з цих трикутників дві сторони однакові за довжиною. Периметр якого трикутника найбільший?

- 266.** Із шести однакових овець за рік настригли 40 кг вовни. Скільки таких овець потрібно постригти, щоб одержати 80 кг вовни?

Маса вовни з однієї вівці	Кількість овець	Маса вовни
Однакова	6	40 кг
	?	80 кг

- 267.** Виконай дії письмово.

$$3715 + 729 \quad 6178 - 2138 \quad 3498 + 3509 \quad 9476 - 467$$

268.

$$\begin{array}{cc} 1050 \cdot 4 & 5050 : 10 \\ 4010 : 2 \end{array}$$

$$\begin{array}{cc} 1008 \cdot 5 & 9300 : 3 \\ 1005 \cdot 8 \end{array}$$

269. Розташуй літери в порядку зростання чисел і прочитай слово.

Р	У	Г	З	А	Б
20 803	28 003	20 038	28 030	20 308	23 008

270. Запиши в кілограмах.

$$\begin{array}{ll} 46 \text{ т } 385 \text{ кг} = \square\square\square\square\square \text{ кг} & 35 \text{ т } 254 \text{ кг} = \square\square\square\square\square \text{ кг} \\ 10 \text{ т } 102 \text{ кг} = \square\square\square\square\square \text{ кг} & 16 \text{ т } 001 \text{ кг} = \square\square\square\square\square \text{ кг} \end{array}$$

271. Скільки в кожному числі всього десятків тисяч? тисяч? сотень? десятків? одиниць?

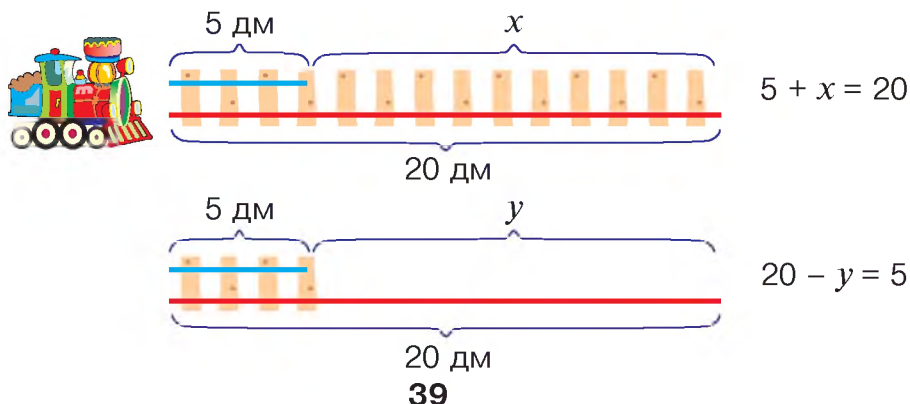
Число	Усього				
	Десятки тисяч	Одиниці тисяч	Сотні	Десятки	Одиниці
25 643	2	25	256	2564	25 643
32 016					
58 320					
69 833					

272. Розклади числа на розрядні доданки.

$$54 \text{ 240} \qquad 65 \text{ 020} \qquad 30 \text{ 101} \qquad 40 \text{ 125}$$

273. Для фарбування садової альтанки потрібно 25 л фарби, а для садової лавочки — 2 л фарби. Пофарбували 3 альтанки і 3 лавочки. На скільки більше літрів фарби використали для фарбування альтанок, ніж для лавочок?

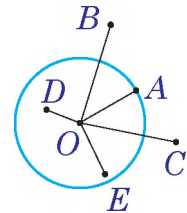
274. Поміркуй! Чи відрізнятимуться розв'язання цих рівнянь? Поясни, чому.

275. Виконай дії письмово.

$$1999 + 6708 \quad 8137 - 1404 \quad 2916 + 5580 \quad 5012 - 928$$

276. Виміряй довжину радіуса кола — відрізка OA . Які з точок, зображених на малюнку, належать колу? належать колу?

277. $500 \xrightarrow{+100} \xrightarrow{-200}$

278. Виконай дії письмово.

$$9722 - 8712 \quad 9365 - 9264 \quad 4830 - 3279 \quad 6173 + 2378$$

279. У країні Мумі-Дол мешкають Чепурулі та Капарулі. Чепурулі за 5 годин змилили 60 брусків мила, а Капарулі за 7 годин — 91 брусок мила. Скільки всього брусків мила використали Чепурулі та Капарулі?

Чи є в цій задачі зайві дані? Які саме? Зміни запитання задачі так, щоб для її розв'язання потрібні були всі дані. Розв'яжи виправлену задачу.

280. $8010 : 2$ $9900 : 9$ $2050 \cdot 3$ $4200 : 4$
 $1010 \cdot 6$ $1005 \cdot 2$

281. Розташуй літери в порядку зростання чисел і прочитай слово.

І	К	С	Ч	А	В
36 918	38 961	36 819	36 981	39 816	36 891

282. Виконай дії і запиши результати обчислень у грамах.

$$\begin{array}{lll} 12 \text{ кг} \cdot 2 & 16 \text{ кг} \cdot 4 & 23 \text{ кг} \cdot 3 \\ 42 \text{ кг} : 2 & 24 \text{ кг} : 8 & 21 \text{ кг} : 3 \end{array}$$

283. Скільки в кожному числі всього десятків тисяч? тисяч? сотень? десятків? одиниць?

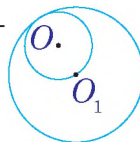
Число	Усього				
	Десятки тисяч	Одиниці тисяч	Сотні	Десятки	Одиниці
53 121					
87 459					
63 548					
12 789					

- 284.** Знайди частки та виконай перевірку дією множення.
 $357 : 3$ $875 : 5$ $192 : 64$

- 285.** Знайди суми, додаючи окремо тонни й кілограми.

$$25 \text{ т } 120 \text{ кг} + 36 \text{ т } 154 \text{ кг} = \boxed{} \text{ т } \boxed{} \boxed{} \text{ кг}$$

$$78 \text{ т } 240 \text{ кг} + 14 \text{ т } 282 \text{ кг} = \boxed{} \text{ т } \boxed{} \boxed{} \text{ кг}$$

- 286.** У якого кола радіус менший?

- 287.** На новорічний бал прийшло 96 дівчаток. Третина всіх дівчаток одягли костюми принцес, $\frac{1}{6}$ частина — костюми циганок, а решта — святкові сукні й маски. Скільки дівчаток прийшло на бал у масках?

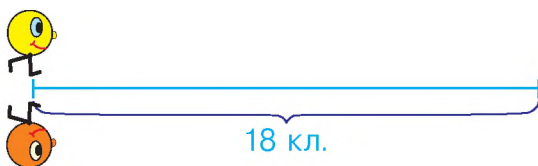
- 288.** На прямій позначили точку O і відміряли від неї відстань 5 м. Крім того, позначили точки A, B, C, D, E . Яка з цих точок віддалена від точки O на 300 см? на 610 см?

- 289.** Для іграшкової залізнички складають колію завдовжки 40 дм, причому одну рейку збирають із частин довжиною 5 дм, а другу — із частин довжиною 8 дм. Частин якої довжини знадобиться більше?

- 290.** Оранжевий колобок має намір подолати 18 клітинок шістьма однаковими кроками, а жовтий — дев'ятьма кроками. Кроки якого коlobка будуть довгими і на скільки клітинок?

- 291.** 1000 $\xrightarrow{+100}$ $\xrightarrow{-200}$

- 292.** $7670 + 2431$ $2532 - 2314$ $1898 + 8203$ $9853 - 9752$

- 293.** На новорічний бал прийшло 84 хлопчики в маскарадних костюмах. Третина всіх хлопчиків одягли костюми мушкетерів, чверть — костюми суперменів і бетменів, а решта — лісових ельфів, гобітів і гномів. Скільки хлопчиків прийшло на бал у костюмах ельфів, гобітів і гномів?

ШЕСТИЦИФРОВІ ЧИСЛА

- 294.**
- $90 : 30$
 $960 : 3$

$606 : 3$
 $570 : 3$

$8000 : 20$
 $1010 : 30$

$9900 : 99$

- 295.** Розташуй літери в порядку зростання чисел і прочитай слово.

О	У	К	С	Н
300 000	700 000	200 000	900 000	500 000

- 296.** Прочитай числа, подані в таблиці. Запиши їх у зошит.

Сотні тисяч	Десятки тисяч	Одиниці тисяч	Сотні	Десятки	Одиниці	Число
1	2	3	4	5	6	123 456
3	6	5	0	0	0	
4	0	7	2	0	6	
5	0	9	6	0	8	

- 297.** Запиши цифрами числа: *сто сорок чотири тисячі шістсот п'ятдесят; двісті п'ятдесят сім тисяч тридцять; чотириста двадцять шість тисяч один.*

- 298.** Запиши числа у вигляді суми розрядних доданків.

323 000 156 700 157 080 256 890

- 299.** Виконай дії, скориставшись підказкою.

$\overset{1}{(48 : 4 - 48 : 6)} \cdot \overset{2}{(48 + 12)}$

$\overset{3}{(84 : 2 - 2 \cdot 14)} : \overset{4}{(40 : 20)}$

- 300.** Знайди суми, додаючи окремо кілометри й метри.

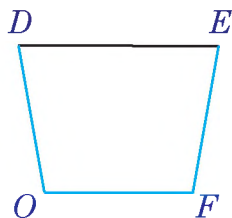
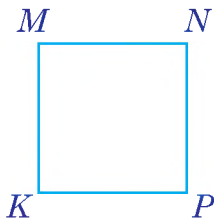
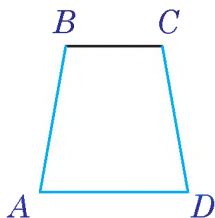
124 км 240 м + 326 км 152 м = км м

257 км 156 м + 332 км 126 м = км м

- 301.** Із 10 кг пшениці виходить 9 кг борошна. Скільки кілограмів борошна можна одержати зі 100 кг такої пшениці?

10 кг пш. — 9 кг б.
100 кг пш. — ?

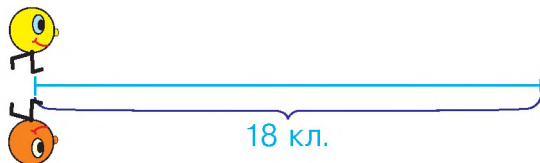
- 302.** У кожного з цих чотирикутників три сторони однакові за довжиною. Периметр якого чотирикутника найбільший?

- 303.** При яких значеннях змінної a нерівність $50 - a > 34$ буде правильною?

- 304.** Жовтий колобок має намір подолати 18 клітинок кроками по 3 клітинки, а оранжевий — кроками по 2 клітинки. Який колобок зробить більше кроків і на скільки більше?

305.

- 306.** Із 10 кг пшениці виходить 9 кг борошна. Скільки кілограмів такої пшениці треба взяти, щоб одержати 36 кг борошна?

- 307.** $1298 + 4134$ $8261 - 3256$ $3891 + 2665$ $7586 - 469$

ОДИНИЦІ ЧАСУ

308.

$$120 : 30$$

$$312 : 3$$

$$1000 : 50$$

$$8800 : 88$$

$$480 : 3$$

$$870 : 30$$

$$2020 : 40$$

309. 1) Прочитай. Другу колонку запиши в зошит.

В одній добі 24 години. В одній годині 60 хвилин. В одній хвилині 60 секунд.	1 доба = 24 год 1 год = 60 хв 1 хв = 60 с
--	---

2) Слова *година, хвилина, секунда* біля чисел пишуть скорочено, без крапок (наприклад, 8 год 23 хв 40 с).

Запиши скорочено: *одинадцять годин вісімнадцять хвилин сорок дві секунди.*

3) Кінь пробіг 1 км за 2 хвилини 8 секунд. Запиши цей час у секундах.

310. Заповни пропуски.

$$3 \text{ хв } 20 \text{ с} = \square\square\square \text{ с}$$

$$300 \text{ хв} = \square \text{ год}$$

$$2 \text{ год } 14 \text{ хв} = \square\square\square \text{ хв}$$

$$600 \text{ с} = \square\square \text{ хв}$$

311. Виконай обчислення. Зроби висновок щодо значень цих виразів.

$$1199 + 803$$

$$596 + 414$$

$$541 + 236$$

$$807 + 405$$

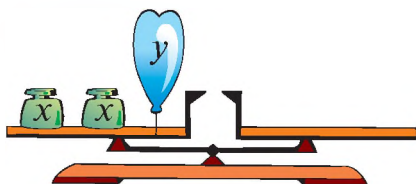
312. $8000 \cdot 4 + 8000 : 4$

$$4 + (8000 - 4000) : 4$$

313. У квітковому кіоску було 35 букетів троянд, по 3 квітки в кожному, і 42 букети тюльпанів, по 7 квіток у кожному. Скільки всього квіток було в квітковому кіоску?

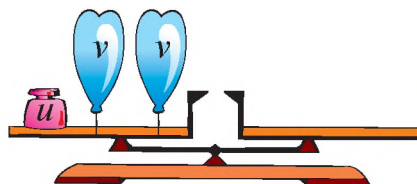
Скільки обернених задач можна скласти до цієї задачі? Склади і розв'яжи одну з них (за вибором).

314. Розглянь малюнки і прочитай записи.

$$x \cdot 2 - y = 0$$

Яке з чисел більше: x чи y ?

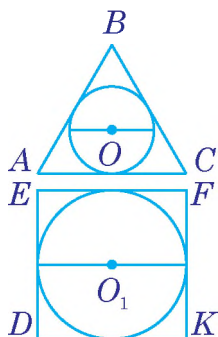
$$u - v \cdot 2 = 0$$

Яке з чисел більше: u чи v ?

315. Із двох яблунь зібрали 125 кг яблук, причому з однієї — на 15 кг яблук більше, ніж з іншої. По скільки кілограмів яблук зібрали з кожної яблуні?

316. Пригадай! Діаметр кола дорівнює двом його радіусам.

Розглянь малюнок. Два кола розмістили всередині трикутника і квадрата так, що вони доторкаються до сторін многокутників, але не виходять за їх межі. Діаметр якого кола дорівнює стороні многокутника, а якого — менший від сторони многокутника?

317. За дві однакові порції морозива мама заплатила 15 грн. Скільки таких порцій морозива можна купити за 30 грн?

318. $4853 + 4237$ $6408 - 2087$ $6832 + 3044$ $8368 - 1298$

319. Заповни пропуски.

2 хв 38 с = с

360 хв = год

 3 год 20 хв = хв

420 с = хв

320.

$900 : 2$

$300 \cdot 3$

$80 : 40$

$575 : 5$

$8040 : 40$

$4400 : 44$

$1100 \cdot 30$

321. Розташуй літери в порядку спадання чисел і прочитай слово.

И
623 000

А
296 000

Л
854 000

В
432 000

С
983 000

322. Прочитай числа, подані в таблиці. Запиши їх у зошит.

Сотні тисяч	Десятки тисяч	Одиниці тисяч	Сотні	Десятки	Одиниці	Число
9	5	0	0	0	1	
4	1	1	2	0	8	
2	2	0	0	2	0	
8	0	0	2	0	0	

323. Прочитай числа: 100 000; 200 000; 300 000; 400 000; 500 000; 600 000; 700 000; 800 000; 900 000; 1 000 000.

Тисяча тисяч — це **мільйон**.

Один кілометр — це мільйон міліметрів.

$$1 \text{ км} = 1\,000\,000 \text{ мм}$$

Одна тонна — це мільйон грамів.

$$1 \text{ т} = 1\,000\,000 \text{ г}$$

324. Запиши в метрах.

$$456 \text{ км } 300 \text{ м} = \square\square\square\square\square \text{ м}$$

$$251 \text{ км } 800 \text{ м} = \square\square\square\square\square \text{ м}$$

325. Обчисли, виконуючи дії окремо з кілограмами і грамами.

$$650 \text{ кг } 320 \text{ г} - 102 \text{ кг } 150 \text{ г} = \square\square\square \text{ кг } \square\square\square \text{ г}$$

$$360 \text{ кг } 120 \text{ г} + 240 \text{ кг } 113 \text{ г} = \square\square\square \text{ кг } \square\square\square \text{ г}$$

326. У магазин привезли 18 ящиків печива, по 4 кг у кожному, і декілька ящиків цукерок, по 6 кг у кожному. Скільки ящиків цукерок привезли в магазин, якщо загальна маса солодошів 156 кг?

	Маса солодошів в одному ящику	Кількість ящиків	Загальна маса
Печиво	4 кг	18	} 156 кг
Цукерки	6 кг	?	

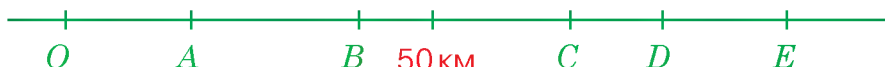
План розв'язування

- 1) Скільки кілограмів печива привезли в магазин?
- 2) Скільки кілограмів цукерок привезли в магазин?
- 3) Скільки ящиків цукерок привезли в магазин?

327. Склади і розв'яжи рівняння за малюнками.

328. На прямій позначили точку O й відміряли від неї відстань 50 км. Крім цього, позначили точки A , B , C , D , E . Яка з цих точок віддалена від точки O на 40 км? на 68 500 м?

337. Запиши числа у вигляді суми розрядних доданків.

154 323

632 440

270 001

357 845

338. Запиши в кілограмах.

457 т 321 кг = кг

657 т 451 кг = кг

842 т 248 кг = кг

339. Виконай дії окремо з кілограмами й грамами.

652 кг 012 г + 132 кг 210 г = кг г

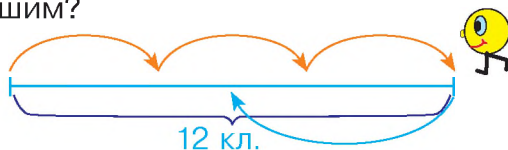
954 кг 668 г – 853 кг 453 г = кг г

340. У швейній майстерні із 440 м тканини пошили декілька суконь і 40 сорочок. На кожну сорочку витрачали 3 м тканини, а на сукню — 4 м. Скільки суконь пошили в швейній майстерні?
Склади обернену задачу, в якій потрібно знайти число 4.

341. Запиши в зошит ряд чисел, поданих у римській нумерації. Підкресли число *чотирнадцять*.

V, IV, X, XIV, IX, XX.

342. Колобок подолав 12 клітинок трьома однаковими кроками. За скільки кроків він подолає зворотний шлях, якщо кожен його крок буде на 2 клітинки довшим?

343.

620 $+100$ -200

344. На березі річки діти зібрали 75 черепашок і розклали їх у коробки, причому в кожну маленьку коробку клали по 5 черепашок, а в кожну велику — по 8. Скільки всього коробок із черепашками мали діти, якщо маленьких коробок було 7?

345. Виконай дії окремо з кілограмами й грамами.

650 кг 350 г – 123 кг 100 г = кг г

 840 кг 156 г + 106 кг 102 г = кг г

346.

$208 : 4$	$600 : 4$	$4040 : 40$	$7000 : 10$
$900 : 4$	$228 : 4$	$7000 : 70$	

347. Розташуй літери в порядку спадання чисел і прочитай слово.

У	А	Г	Р	П
483 221	483 121	484 010	484 001	483 212

348. Прочитай числа, подані в таблиці. Запиши їх у зошит. Назви, скільки одиниць кожного розряду є в даних числах.

Число	Клас тисяч (II клас)			Клас одиниць (I клас)		
	Сотні тисяч	Десятки тисяч	Одиниці тисяч	Сотні	Десятки	Одиниці
425 236						
154 316						
228 003						
654 106						

349. а) Запиши величини за зразком.

Зразок. $123\,456\text{ кг} = 123\text{ т } 456\text{ кг}$ $257\,602\text{ кг} = \square\square\square\text{ т } \square\square\square\text{ кг}$ $426\,152\text{ кг} = \square\square\square\text{ т } \square\square\square\text{ кг}$

б) Запиши числа за зразком.

Зразок. $123\,456 = 123\text{ тис. } 456$ $257\,602 = \square\square\square\text{ тис. } \square\square\square$ $426\,152 = \square\square\square\text{ тис. } \square\square\square$

Що спільне в цих завданнях? Яким чином це пов'язано із кількістю кілограмів у тонні?

350. Прочитай слово.

О	С	А	К	Й
$(\square - \square : \square)$	\cdot	$(\square + \square \cdot \square)$		

351. Виконай множення і запиши добутки в грамах.

 $400\text{ кг} \cdot 2 = \square\square\square\square\square\text{ г}$ $300\text{ кг} \cdot 3 = \square\square\square\square\square\text{ г}$ $300\text{ кг} \cdot 2 = \square\square\square\square\square\text{ г}$ $200\text{ кг} \cdot 4 = \square\square\square\square\square\text{ г}$

352. Склади і розв'яжи задачу за даними таблиці.

Ціна	Кількість	Вартість
Однакова	5	30 грн
	?	42 грн

353. На числовій прямій позначили числа 1000 і 2000, а замість інших п'яти чисел вказали літери *A, B, C, D, E*. Яка з цих літер відповідає числу 1300? числу 2800?

354. Двоє колобків вирушили назустріч один одному, роблячи кроки одночасно. Довжина кроку оранжевого колобка 4 клітинки, а крок жовтого становить 2 клітинки. Через скільки кроків колобки зустрінуться, якщо відстань між ними 18 клітинок?

355.

356. За 10 днів до Сорочинського ярмарку двоє гончарів вирішили виготовити 150 глечиків. Скільки глечиків вдалося виготовити за цей час гончарам, якщо щодня вони робили на 3 глечики більше, ніж планували спочатку?

357. Виконай дії окремо з тоннами й кілограмами.

$$632 \text{ т } 544 \text{ кг} - 263 \text{ т } 123 \text{ кг} = \boxed{} \boxed{} \boxed{} \text{ т } \boxed{} \boxed{} \boxed{} \text{ кг}$$

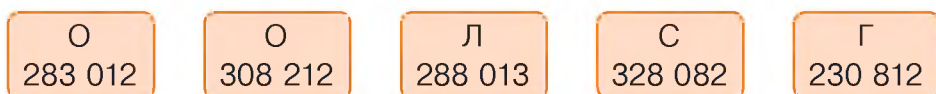

$$861 \text{ т } 544 \text{ кг} + 106 \text{ т } 254 \text{ кг} = \boxed{} \boxed{} \boxed{} \text{ т } \boxed{} \boxed{} \boxed{} \text{ кг}$$

358.

359. Розташуй літери в порядку зростання чисел і прочитай слово.

360. 1) Запиши в міліметрах величину 485 м 126 мм. Яке число потрапить у клас тисяч? у клас одиниць?
2) Розглянь запис числа 653 257. Яке число належить класу тисяч? класу одиниць?

361. Прочитай числа, подані в таблиці. Запиши їх у зошит.

Клас тисяч (II клас)			Клас одиниць (I клас)			Число
Сотні тисяч	Десятки тисяч	Одиниці тисяч	Сотні	Десятки	Одиниці	
8	5	2	5	6	8	
4	8	1	3	1	8	
1	4	5	7	2	1	
3	2	4	6	1	2	

362. Розглянь записи.

$$10 \cdot 5 = 50$$

$$100 \cdot 5 = 500$$

$$1000 \cdot 5 = 5000$$

$$5 \cdot 10 = 50$$

$$5 \cdot 100 = 500$$

$$5 \cdot 1000 = 5000$$

$$5 \cdot 10 \cdot 10 = 500$$

$$5 \cdot 100 \cdot 10 = 5000$$

Скільки нулів треба дописати до числа справа, щоб помножити це число на 10? на 100? на 1000?

363. Розглянь записи.

$$2000 : 10 = 200$$

$$2000 : 100 = 20$$

$$200 \text{ дес.} : 1 \text{ дес.} = 200$$

$$20 \text{ сот.} : 1 \text{ сот.} = 20$$

$$2000 : 10 : 10 = 20$$

$$2000 : 1000 = 2$$

$$2 \text{ тис.} : 1 \text{ тис.} = 2$$

$$2000 : 100 : 10 = 2$$

Скільки нулів треба відкинути в записі числа, щоб поділити це число на 10? на 100? на 1000?

364. Виконай дії. Результати обчислень запиши в грамах.

$$200 \text{ кг} \cdot 3 = \boxed{} \text{ г}$$

$$600 \text{ кг} : 6 = \boxed{} \text{ г}$$

$$300 \text{ кг} \cdot 2 = \boxed{} \text{ г}$$

$$800 \text{ кг} : 2 = \boxed{} \text{ г}$$

365. Із 25 кг апельсинів приготували 16 л соку і розлили його в дво-літрові пляшки. Скільки таких пляшок знадобиться, щоб розлити в них сік, виготовлений із 75 кг апельсинів?

366. Виконай обчислення, скориставшись підказкою порядку дій.

2 3 4 1

$$160 : 2 : 2 : (2 \cdot 2)$$

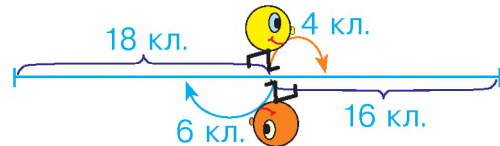
$$800 - 100 - 100 - (100 + 100)$$

- 367.** На прямій позначили точку O й відміряли від неї відстань 6 м. Крім цього, позначили точки A, B, C, D, E . Яка з цих точок віддалена від точки O на 3800 мм? на 8200 мм?

- 368.** Оранжевий колобок долає 18 клітинок кроками по 6 клітинок, а жовтий колобок долає 16 клітинок кроками по 4 клітинки. Який колобок зробить менше кроків і на скільки менше?

369.

- 370.** Виконай ділення і запиши частки в кілограмах.

$$400 \text{ т} : 2 = \boxed{} \text{ кг} \quad 600 \text{ т} : 3 = \boxed{} \text{ кг}$$

$$800 \text{ т} : 4 = \boxed{} \text{ кг} \quad 900 \text{ т} : 3 = \boxed{} \text{ кг}$$

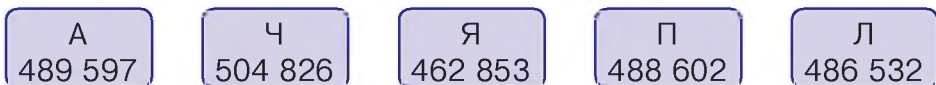
- 371.** На складі було 468 кг цукру в дев'яти однакових мішках. Коли частину цукру відвезли в магазин, то на складі залишилося 5 мішків цукру. Скільки кілограмів цукру залишилося на складі?

372.

- 373.** Розташуй літери в порядку спадання чисел і прочитай слово.

374.

Щоб дізнатися, скільки всього десятків у числі, треба відкинути останню цифру справа. Число, що залишилося, покаже, скільки всього десятків у числі.

- 1) Поясни, як дізнатися, скільки всього сотень, усього тисяч, усього десятків тисяч у числі.
- 2) Визнач, скільки всього десятків, сотень, тисяч і десятків тисяч у числі 123 456.

375. Зменш у 10 разів числа: 5000, 8000, 10 000, 20 000.
Збільш у 100 разів числа: 5000, 8000, 10 000, 2222.

376. Виконай додавання і запиши суми в метрах.

$$432 \text{ км } 300 \text{ м} + 121 \text{ км } 500 \text{ м} = \boxed{}\boxed{}\boxed{}\boxed{}\boxed{} \text{ м}$$

$$183 \text{ км } 400 \text{ м} + 214 \text{ км } 100 \text{ м} = \boxed{}\boxed{}\boxed{}\boxed{}\boxed{} \text{ м}$$

$$251 \text{ км } 500 \text{ м} + 251 \text{ км } 400 \text{ м} = \boxed{}\boxed{}\boxed{}\boxed{}\boxed{} \text{ м}$$

377. Виконай віднімання і запиши різниці в міліметрах.

$$532 \text{ м } 300 \text{ мм} - 324 \text{ м } 100 \text{ мм} = \boxed{}\boxed{}\boxed{}\boxed{}\boxed{} \text{ мм}$$

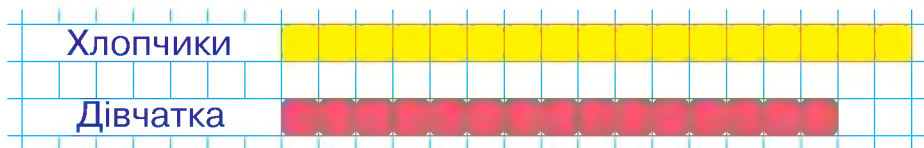
$$940 \text{ м } 222 \text{ мм} - 530 \text{ м } 111 \text{ мм} = \boxed{}\boxed{}\boxed{}\boxed{}\boxed{} \text{ мм}$$

$$860 \text{ м } 544 \text{ мм} - 320 \text{ м } 504 \text{ мм} = \boxed{}\boxed{}\boxed{}\boxed{}\boxed{} \text{ мм}$$

378. $(240 : 3 - 240 : 8) \cdot 1$ $20\,000 : 2 + 100 \cdot 6$

379. Із 25 кг цукрового буряку отримують 3 кг цукру. Скільки кілограмів цукру можна одержати зі 100 кг цукрового буряку?

380. На діаграмі кількість хлопчиків у класі позначено жовтим кольором, а кількість дівчаток — червоним. Кого в цьому класі більше: хлопчиків чи дівчаток? Чому ти так вважаєш?

381.

382. Із 10 кг свіжих білих грибів отримують 2 кг сушених. Скільки кілограмів сушених білих грибів можна отримати із 50 кг свіжих?

383. Знайди суми, додаючи окремо кілометри й метри.

$$156 \text{ км } 252 \text{ м} + 327 \text{ км } 164 \text{ м} = \boxed{}\boxed{}\boxed{} \text{ км } \boxed{}\boxed{}\boxed{} \text{ м}$$

$$892 \text{ км } 136 \text{ м} + 101 \text{ км } 325 \text{ м} = \boxed{}\boxed{}\boxed{} \text{ км } \boxed{}\boxed{}\boxed{} \text{ м}$$

384.

$$43 \cdot 30$$

$$24 \cdot 30$$

$$2100 : 3$$

$$2100 : 7$$

$$96 \cdot 30$$

$$57 \cdot 30$$

$$2001 : 3$$

385. Розташуй літери в порядку зростання добутків і прочитай слово.

С
 $200 \cdot 1000$

К
 $200 \cdot 1$

А
 $200 \cdot 100$

В
 $200 \cdot 10$

386. Ти знаєш, що мільйон записують так: 1 000 000.

Додай до мільйона одиницю:

$1\,000\,000 + 1 = \square\square\square\square\square\square\square$

Додай два мільйони:

$1\,000\,000 + 1\,000\,000 = \square\square\square\square\square\square\square$

Після класу мільйонів іде клас **мільярдів**,
клас **трильйонів** та багато інших чисел.
Клас найбільших чисел, що має назву, — це клас **гуголів**.
Гугол записують так: одиниця, а потім — сто нулів.

Поміркуй! Що отримаємо, коли до гугола додамо гугол?
Чи можливо взагалі назвати найбільше число?

387. Виконай додавання і запиши суми в метрах.

$653\text{ км } 320\text{ м} + 123\text{ км } 260\text{ м} = \square\square\square\square\square\square\text{ м}$

$863\text{ км } 152\text{ м} + 101\text{ км } 320\text{ м} = \square\square\square\square\square\square\text{ м}$

388. Виконай віднімання і запиши різниці в кілограмах.

$851\text{ т } 789\text{ кг} - 123\text{ т } 741\text{ кг} = \square\square\square\square\square\square\text{ кг}$

$536\text{ т } 900\text{ кг} - 114\text{ т } 700\text{ кг} = \square\square\square\square\square\square\text{ кг}$

389. Склади і розв'яжи задачу про прокладання дороги за даними таблиці.

Продуктивність за день	Кількість днів	Довжина дороги
Однакова	5	20 км
	?	28 км

390. 8 хв \square 500 с
3 хв \square 240 с

3 доби \square 36 год
6 год \square 600 хв

391. Крокуючий екскаватор проходить 10 м за 3 кроки. Скільки таких кроків йому необхідно зробити, щоб пройти 30 м?

- 392.** На числовій прямій позначили числа 10 000 і 20 000, а замість інших п'яти чисел вказали літери *A*, *B*, *C*, *D*, *E*. Яка з цих літер відповідає числу 13 333? числу 34 444?

- 393.** Маса літра меду 1 кг 400 г. Знайди масу 100 л меду.

394. $154 \text{ км } 260 \text{ м} + 86 \text{ км } 151 \text{ м} = \square\square\square\square\square \text{ м}$

 $453 \text{ т } 555 \text{ кг} - 221 \text{ т } 444 \text{ кг} = \square\square\square\square\square \text{ кг}$

395.

$160 : 2$	$664 : 2$	$1110 : 2$	$1002 : 2$
	$750 : 2$	$340 : 2$	$1020 : 2$

- 396.** Назви відомі тобі одиниці довжини, починаючи з найменшої (міліметр) і закінчуючи найбільшою (кілометр). Повтори співвідношення між величинами.

1 м = 10 дм	1 км = 1000 м
1 м = 100 см	1 дм = 10 см
1 м = 1000 мм	1 см = 10 мм

У скільки разів 1 м більший від 1 см? від 1 дм? від 1 мм?

- 397.** Розташуй літери в порядку зростання числових значень величин і прочитай слово.

М	Н	Л	О	И
1 дм	1 км	1 мм	1 м	1 см

- 398.** Виконай обчислення і порівняй пари записів. Що спільне в кожній парі?

1) $10 \text{ км } 325 \text{ м} + 12 \text{ км } 258 \text{ м} = \square\square \text{ км } \square\square\square \text{ м}$
 $10 \text{ 325} + 12 \text{ 258} = \square\square\square\square$

2) $15 \text{ км } 260 \text{ м} + 11 \text{ км } 123 \text{ м} = \square\square \text{ км } \square\square\square \text{ м}$
 $15 \text{ 260} + 11 \text{ 123} = \square\square\square\square$

3) $96 \text{ км } 840 \text{ м} - 16 \text{ км } 210 \text{ м} = \square\square \text{ км } \square\square\square \text{ м}$
 $96 \text{ 840} - 16 \text{ 210} = \square\square\square\square$

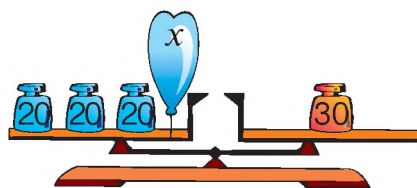
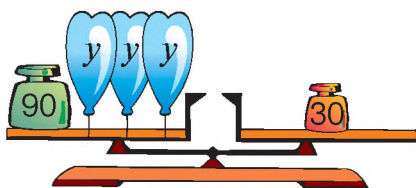
399. У вересні будівельники здали 8 будинків по 120 квартир у кожному, а в жовтні — кілька будинків по 100 квартир у кожному, причому в жовтні здали на 560 квартир менше, ніж у вересні. Скільки будинків здали будівельники в жовтні?

400. Добери по два значення змінної b , при яких дані нерівності будуть правильними.

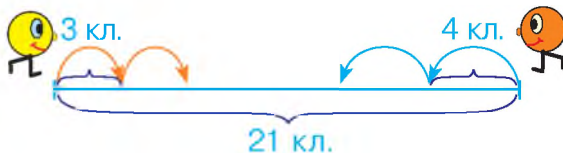
$$25 - b > 20$$

$$b \cdot 4 < 36$$

401. Склади і розв'яжи рівняння за малюнками.

402. Відстань між двома колобками становила 21 клітинку. Обидва колобки зробили назустріч один одному по два кроки, причому крок оранжевого колобка дорівнював 4 клітинки, а крок жовтого — 3 клітинки. Яка відстань між колобками тепер?

403.

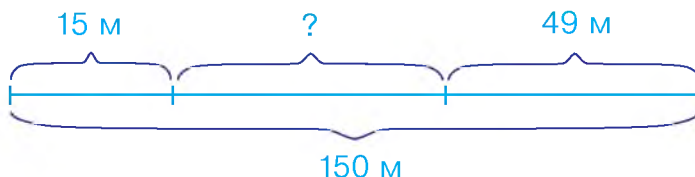
404. 1) $16 \text{ м } 128 \text{ мм} + 14 \text{ м } 254 \text{ мм} = \square \square \text{ м } \square \square \square \text{ мм}$

$$16 \ 128 + 14 \ 254 = \square \square \square \square \square$$

2) $84 \text{ м } 328 \text{ мм} - 12 \text{ м } 126 \text{ мм} = \square \square \text{ м } \square \square \square \text{ мм}$

$$84 \ 328 - 12 \ 126 = \square \square \square \square \square$$

405. Двоє молодих борсуків живуть у норах на відстані 150 м один від одного. Уранці вони одночасно вийшли зі своїх жител, щоб зустрітися на галявині для ігор. Яка відстань була між борсуками, коли перший з них пройшов 15 м, а другий пробіг 49 м?

406.

$4 \cdot 13$

$549 : 9$

$1000 : 2$

$1000 : 5$

$78 : 13$

$570 : 3$

$1000 : 4$

407.

Розташуй літери в порядку спадання числових значень величин і прочитай слово.

К

6 мм

С

8 дм

О

8 см

Л

6 км

І

39 м

408.

Повтори співвідношення між величинами.

$1 \text{ т} = 1000 \text{ кг}$

$1 \text{ кг} = 1000 \text{ г}$

$1 \text{ ц} = 100 \text{ кг}$

$1 \text{ т} = 10 \text{ ц}$

У скільки разів 1 т більша від 1 кг? 1 кг більший від 1 г? 1 ц більший від 1 кг? 1 т більша від 1 ц?

409.

Виконай обчислення. Що спільне в кожній парі записів?

1) $45 \text{ т } 258 \text{ кг} + 3 \text{ т } 151 \text{ кг} = \square\square \text{ т } \square\square\square \text{ кг}$

$45 \ 258 + 3151 = \square\square\square\square$

2) $64 \text{ т } 313 \text{ кг} - 3 \text{ т } 121 \text{ кг} = \square\square \text{ т } \square\square\square \text{ кг}$

$64 \ 313 - 3121 = \square\square\square\square$

410.

Прочитай слово.

К

А

А

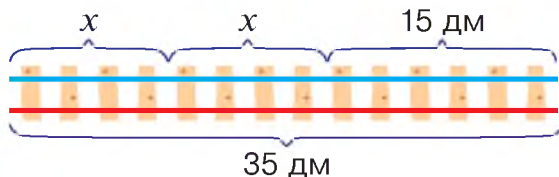
К

Ч

$(\square \cdot \square - \square) : (\square + \square : \square)$

411.

Склади і розв'яжи рівняння за малюнком.

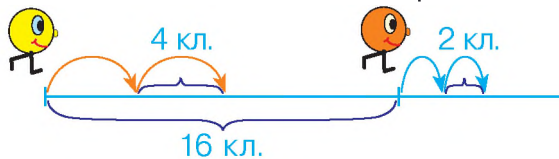

412.

Склади і розв'яжи задачу за даними таблиці.

Назва виробу	Витрата тканини на один виріб	Кількість виробів	Загальна витрата тканини
Костюм	?	2	12 м
Спідниця	1 м 20 см	4	

- 413.** Відстань між двома колобками становила 16 клітинок. Обидва колобки зробили по два кроки в одному напрямку, причому крок оранжевого колобка дорівнював 2 клітинки, а крок жовтого — 4 клітинки. Яка відстань між колобками тепер?

414.

1000 $\xrightarrow{+200}$ $\xrightarrow{:2}$

- 415.** У дендропарку посадили 200 саджанців клена, саджанців каштана — на 20 менше, ніж клена, а саджанців ялини — у 6 разів менше, ніж каштана. Скільки всього саджанців посадили в дендропарку?

- 416.** 1) $86 \text{ кг } 284 \text{ г} + 3 \text{ кг } 115 \text{ г} = \square\square \text{ кг } \square\square\square \text{ г}$

$86 \ 284 + 3 \ 115 = \square\square\square\square$

- 2) $96 \text{ кг } 384 \text{ г} - 3 \text{ кг } 123 \text{ г} = \square\square \text{ кг } \square\square\square \text{ г}$

$96 \ 384 - 3 \ 123 = \square\square\square\square$

417.

$120 : 3$	$48 : 12$	$1000 : 500$	$1000 : 50$
$60 : 15$	$510 : 17$	$1000 : 5$	

- 418.** Розташуй літери в порядку зростання числових значень величин і прочитай слово.

Й 28 кг	М 20 г	Р 5 т	А 1000 г	О 6 ц
------------	-----------	----------	-------------	----------

- 419.** Запиши відстані в метрах. Підкресли число, у якого в третьому розряді першого класу найбільше значення.

$1 \text{ км } 700 \text{ м} = \square\square\square \text{ м}$

$8 \text{ км } 100 \text{ м} = \square\square\square \text{ м}$

$5 \text{ км } 450 \text{ м} = \square\square\square \text{ м}$

$3 \text{ км } 310 \text{ м} = \square\square\square \text{ м}$

- 420.** 1) $500 \text{ км } 777 \text{ м} + 111 \text{ км } 121 \text{ м} = \square\square\square \text{ км } \square\square\square \text{ м}$

$500 \ 777 + 111 \ 121 = \square\square\square\square$

- 2) $980 \text{ км } 888 \text{ м} - 510 \text{ км } 123 \text{ м} = \square\square\square \text{ км } \square\square\square \text{ м}$

$980 \ 888 - 510 \ 123 = \square\square\square\square$

- 421.** Виконай обчислення, скориставшись підказкою.

$\textcircled{1} \ \textcircled{3} \ \textcircled{2} \ \textcircled{5} \ \textcircled{4}$

$(40 \cdot 8 - 40 : 8) : (25 : 5)$

$(4 \cdot 8 + 3 \cdot 6) \cdot (40 : 5)$

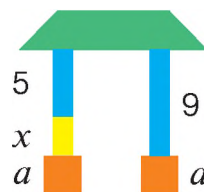
422. Учні мали посадити 544 дерева за 7 днів. Перші три дні вони щодня садили по 80 дерев. По скільки дерев доведеться садити учням у кожен із наступних днів, щоб виконати завдання вчасно?

423. Щоб отримати якісний бетон, потрібно взяти одну частину цементу, дві частини піску і чотири частини щебеню. Скільки кілограмів окремо піску і щебеню доведеться взяти, щоб використати 1000 кг цементу?

424. Чи однаковими будуть розв'язання цих рівнянь?
Поясни, чому.

$$x + 5 = 9 \quad a + x + 5 = a + 9$$

425.

426. 1) 200 кг 200 г + 100 кг 111 г = кг г

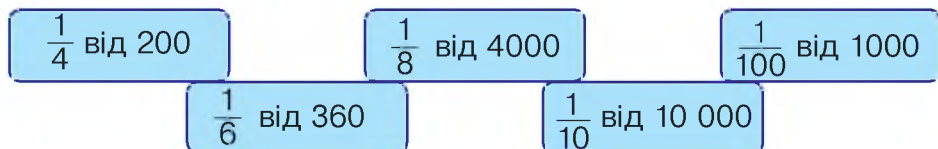
$$200\ 200 + 100\ 111 = \text{ }$$

2) 444 т 333 кг – 200 т 123 кг = т кг

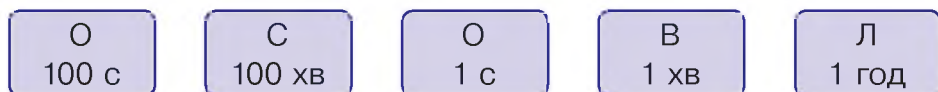
$$444\ 333 - 200\ 123 = \text{ }$$

427. Мельник змолот 1728 кг борошна з різних злаків. Борошна з озимої пшениці він отримав 960 кг, борошно з ярої пшениці становило $\frac{1}{5}$ від маси борошна з озимої, а решта було житнє борошно. Скільки кілограмів житнього борошна змолот мельник?

428.

429. Розташуй літери в порядку спадання числових значень величин і прочитай слово.

430. Пригадай!

В одній годині 60 хвилин.
1 год = 60 хв

Запиши у хвилинах.

2 год = хв

3 год = хв

4 год = хв

6 год = хв

5 год = хв

9 год = хв

431. 3 год 25 хв = хв

480 хв = год

4 год 01 хв = хв

180 хв = год

432. Літак мав пролетіти 960 км із посадкою в проміжному пункті. До посадки він подолав $\frac{1}{4}$ всієї відстані. Скільки кілометрів йому залишилося пролетіти?

433. Запиши відстані в метрах. Підкресли число, в якого у другому розряді другого класу найбільше значення.

56 км 250 м = м

65 км 120 м = м

84 км 380 м = м

48 км 860 м = м

434. $(820 + 180) : 10$

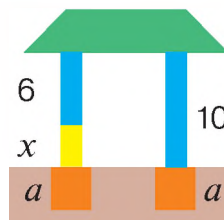
$60 \cdot 10 : (6 \cdot 10)$

435. Для приготування смачного картопляного пюре беруть дві частини картоплі й одну частину молока. Скільки грамів пюре можна отримати, якщо взяти 600 г картоплі?

436. Чи нахилиться дах, якщо кожену колону закопати в землю на a дм?

$$x + 6 = 10 \rightarrow x + 6 - a = 10 - a$$

437.

$$1000 + 2000 - 1000$$

438. На казковому ювелірному заводі працює 120 гномів. Четверта частина всіх гномів обробляє коштовне каміння, а решта — добуває його. Скільки гномів добувають коштовне каміння?

439. Виконай дії. Результати запиши в грамах.

$$560 \text{ кг } 286 \text{ г} + 124 \text{ кг } 156 \text{ г} = \text{ г}$$

$$640 \text{ кг } 365 \text{ г} - 320 \text{ кг } 256 \text{ г} = \text{ г}$$

ДОДАВАННЯ І ВІДНІМАННЯ БАГАТОЦИФРОВИХ ЧИСЕЛ. ШВИДКІСТЬ. ЧАС. ВІДСТАНЬ

ДОДАВАННЯ І ВІДНІМАННЯ НАТУРАЛЬНИХ ЧИСЕЛ

440.

$500 : 10$	$200 : 2$	$500 \cdot 2$	$800 : 20$
$40 \cdot 100$	$6000 : 3$	$10 \cdot 10$	$500 \cdot 0$

441. Числа, які ми називаємо під час лічби предметів (1, 2, 3 і т. д.), — це **натуральні числа**.

- а) Яке відоме тобі число не є натуральним?
б) Не розв'язуючи рівнянь, назви ті з них, розв'язками яких є натуральні числа.

$25 + x = 48$	$48 + x = 25$	$10 : x = 2$	$x \cdot 5 = 40$
$40 \cdot x = 10$	$10 : x = 20$	$x - 5 = 10$	$5 - x = 10$

442. Пригадай! Як називають числа при додаванні?

Переставний закон додавання

Від перестановки доданків сума не змінюється.

$$a + b = b + a$$

443. Знайди суми і порівняй результати обчислень у кожному стовпчику. Зроби висновок.

$(45 + 12) + 21$	$(640 + 120) + 201$
$45 + (12 + 21)$	$640 + (120 + 201)$

Сполучний закон додавання

Якщо до суми двох чисел потрібно додати третє число, можна до першого числа додати суму другого і третього.

$$(a + b) + c = a + (b + c)$$

444. Із переставного та сполучного законів отримуємо ще одну властивість дії додавання.

У сумі кількох доданків їх можна переставляти і брати в дужки будь-яким способом.

Обчисли зручним способом за зразком.

Зразок. $9999 + 876 + 1 =$
 $= (9999 + 1) + 876 = 10\,000 +$
 $+ 876 = 10\,876$

$9998 + 653 + 2$
 $99\,000 + 9900 + 1000 + 100$
 $77\,777 + 1 + 22\,222$

445. Розв'яжи і порівняй задачі.

- 1) Дмитрик упіймав 12 рибин, а Михайлик — 4 рибини. Скільки всього рибин упіймали хлопці?
- 2) На клумбі розцвіло 12 троянд, а гладіолусів — на 4 більше. Скільки гладіолусів розцвіло на клумбі?
- 3) Коли 12 голубів полетіло, у голуб'ятнику залишилося 4 голуби. Скільки голубів було в голуб'ятнику спочатку?
- 4) Із депо після ремонту виїхало 12 тролейбусів, що на 4 менше, ніж їх там було. Скільки тролейбусів було в ремонті?

446. Обчисли зручним способом.

$290 + 394 + 10$
 $20 + 480 + 500$

$35 + 30 + 170 + 465$
 $13 + 584 + 416 + 487$

447. Розташуй літери в порядку спадання числових значень величин і прочитай слово.

Л
50 год

А
1 с

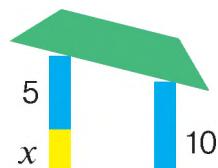
Ж
1 хв

К
50 с

О
1 доба

448. Виконай дії окремо з класом тисяч і класом одиниць.

453 тис. $863 + 252$ тис. $120 =$
658 тис. $125 - 525$ тис. $115 =$
569 тис. $95 + 86$ тис. $503 =$
654 тис. $138 - 321$ тис. $12 =$

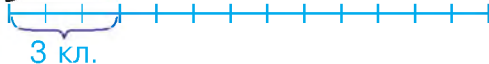

449. Яка з цих нерівностей відповідає малюнку?
 $x + 5 > 10$ $x + 5 < 10$

- 450.** Щоб отримати рожеву фарбу, треба змішати одну частину бузкової фарби і три частини білої. Скільки літрів рожевої фарби можна отримати, якщо використати 30 л білої?

- 451.** Щосекунди колобок проходить 3 клітинки. Скільки клітинок він подолає за 4 секунди?

- 452.**

- 453.** Виконай дії окремо з класом тисяч і класом одиниць.

$$653 \text{ тис. } 301 - 254 \text{ тис. } 123 = \boxed{} \boxed{} \boxed{} \boxed{} \boxed{} \boxed{}$$

$$653 \text{ тис. } 301 + 254 \text{ тис. } 123 = \boxed{} \boxed{} \boxed{} \boxed{} \boxed{} \boxed{}$$

$$870 \text{ тис. } 621 - 120 \text{ тис. } 162 = \boxed{} \boxed{} \boxed{} \boxed{} \boxed{} \boxed{}$$

$$870 \text{ тис. } 621 + 120 \text{ тис. } 162 = \boxed{} \boxed{} \boxed{} \boxed{} \boxed{} \boxed{}$$

- 454.** У книжці 408 сторінок. Протягом шести днів тижня гномик щодня читав по 31 сторінці, а в неділю прочитав 98 сторінок.

Скільки сторінок йому залишилося прочитати?

- 455.**

- 456.** Пригадай! Як називають числа при відніманні?

Виконай дії. Порівняй результати обчислень у стовпчиках і зроби висновок.

$$45 - (12 + 21)$$

$$640 - (120 + 201)$$

$$45 - 12 - 21$$

$$640 - 120 - 201$$

Щоб від числа відняти суму двох інших чисел, достатньо послідовно відняти кожен доданок окремо.

$$a - (b + c) = a - b - c$$

За цим правилом число можна віднімати частинами.

$$5678 - 5008 = 5678 - (5000 + 8) = 5678 - 5000 - 8 = 670$$

Виконай віднімання частинами.

$$8753 - 1003$$

$$9876 - 806$$

457. Розв'яжи і порівняй задачі.

- 1) Було 36 яблук. З'їли 5 яблук. Скільки яблук залишилось?
- 2) Петрик зірвав 36 слив, а Олеся — на 5 слив менше. Скільки слив зірвала Олеся?
- 3) У коробці було 36 олівців: 5 червоних, а решта — сині. Скільки синіх олівців було в коробці?
- 4) У Тетяни було 36 листівок і 5 конвертів. На скільки більше листівок, ніж конвертів, було в Тетяни?
- 5) В Олега було 36 морквин. Коли він погодував кролів, у нього залишилося 5 морквин. Скільки морквин з'їли кролі?
- 6) З аеродрому злетіло 36 літаків, що на 5 більше, ніж повернулося з польотів. Скільки літаків повернулося з польотів?

458. Виконай дії письмово. Поясни, як потрібно записувати числа при письмовому додаванні чи відніманні.

$$540 + 129$$

$$653 - 186$$

$$960 - 706$$

$$198 + 623$$

459.

Письмове додавання та віднімання
багатоцифрових чисел виконують так,
як і додавання та віднімання трицифрових чисел.

$$\begin{array}{r} \overset{\cdot}{7} \overset{\cdot}{4} \overset{\cdot}{3} \overset{\cdot}{6} \overset{\cdot}{2} \overset{\cdot}{1} \\ + \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \overset{\cdot}{6} \overset{\cdot}{2} \overset{\cdot}{7} \overset{\cdot}{4} \overset{\cdot}{3} \overset{\cdot}{1} \\ - \\ \hline \end{array}$$

Знайди суму й різницю з коментуванням.

$$\begin{array}{r} 643621 \\ + 76543 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 420053 \\ - 70156 \\ \hline \end{array}$$

460. Виконай дії в числових колонах.

$$\begin{array}{r} 5 \ 7 \ 6 \ 8 \ 2 \ 3 \\ - 1 \ 0 \ 6 \ 8 \ 4 \ 1 \\ \hline \square \square \square \square \square \square \\ - 3 \ 0 \ 6 \ 2 \ 1 \ 5 \\ \hline \square \square \square \square \square \square \\ + 4 \ 1 \ 3 \ 0 \ 5 \ 6 \\ \hline \square \square \square \square \square \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 6 \ 8 \ 3 \ 2 \ 0 \ 9 \\ - 1 \ 2 \ 5 \ 7 \ 6 \ 2 \\ \hline \square \square \square \square \square \square \\ - 2 \ 4 \ 3 \ 1 \ 3 \ 4 \\ \hline \square \square \square \square \square \square \\ + 3 \ 6 \ 8 \ 8 \ 9 \ 6 \\ \hline \square \square \square \square \square \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 9 \ 7 \ 3 \ 0 \ 5 \ 4 \\ - 7 \ 4 \ 2 \ 6 \ 3 \ 2 \\ \hline \square \square \square \square \square \square \\ + 3 \ 8 \ 2 \ 6 \ 2 \ 4 \\ \hline \square \square \square \square \square \square \\ + 3 \ 6 \ 0 \ 0 \ 0 \ 8 \\ \hline \square \square \square \square \square \square \end{array}$$

461. Розташуй літери в порядку зростання результатів дій і прочитай слово.

Г
5000 : 100

Р
5000 : 5

О
50 • 10

А
500 • 100

- 462.** 1) Чи можна вирівняти дах, використовуючи однакові за висотою блоки? різні за висотою блоки?
 2) Чи можна вирівняти дах, вкопуючи колони в однакові за глибиною ями? різні за глибиною ями?

- 463.** Петрик катався на каруселі 13 хвилин, заплативши за цю розвагу 52 грн. Скільки гривень витратить Петрик, якщо захоче покататися ще 5 хвилин?

- 464.** Обчисли письмово.

$$34\ 575 - 9609$$

$$567\ 407 - 57\ 608$$

$$508\ 543 + 86\ 707$$

$$607\ 342 + 87\ 308$$

- 465.**

$240 : 2$	$110 : 7$	$640 : 2$	$350 : 5$
$120 : 4$	$320 : 3$	$180 : 6$	$240 : 4$

- 466.** Виконай дії в числових колонах.

$$\begin{array}{r} 8\ 4\ 6\ 3\ 5\ 8 \\ - 2\ 7\ 4\ 3\ 2\ 1 \\ \hline \square\square\square\square\square\square \\ - 6\ 2\ 5\ 4\ 3 \\ \hline \square\square\square\square\square\square \\ + 3\ 3\ 6\ 8\ 6\ 4 \\ \hline \square\square\square\square\square\square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 9\ 4\ 6\ 2\ 5\ 3 \\ - 7\ 2\ 8\ 4\ 3\ 2 \\ \hline \square\square\square\square\square\square \\ + 3\ 5\ 3\ 1\ 4\ 2 \\ \hline \square\square\square\square\square\square \\ + 3\ 7\ 5\ 2\ 9\ 0 \\ \hline \square\square\square\square\square\square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1\ 5\ 6\ 4\ 2\ 9 \\ + 6\ 5\ 9\ 3\ 2\ 1 \\ \hline \square\square\square\square\square\square \\ - 4\ 2\ 3\ 6\ 3\ 0 \\ \hline \square\square\square\square\square\square \\ - 2\ 3\ 5\ 6\ 9\ 1 \\ \hline \square\square\square\square\square\square \end{array}$$

- 467.** Обчисли письмово.

$$\begin{array}{r} 876251 \\ - 4202 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 200025 \\ + 652431 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 456836 \\ - 98765 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 346261 \\ + 278003 \\ \hline \end{array}$$

- 468.** Знайди різниці і виконай перевірку дією додавання.

$$865\ 365 - 486\ 025$$

$$975\ 643 - 186\ 954$$

- 469.** Знайди суми і виконай перевірку дією віднімання.

$$756\ 543 + 164\ 839$$

$$194\ 625 + 129\ 618$$

470. Хлопчик піднімався сходами вгору 2 хвилини 40 секунд, а вниз збіг удвічі швидше. Скільки хвилин затратив хлопчик на рух сходами вгору і вниз?

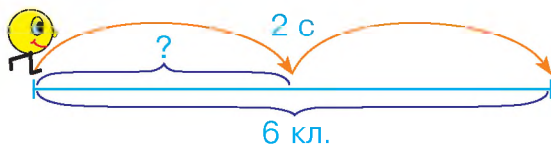
471. Хвилина на атракціоні «Гоночний автомобіль» коштує 8 гривень.
1) Скільки гривень потрібно заплатити, щоб покататися на цьому атракціоні 10 хвилин?
2) Скільки хвилин можна кататися, маючи 120 гривень?

472. Сергій має 50 грн. Скільки порцій морозива він зможе купити за ці гроші, якщо одна порція коштує 9 грн?

473. Прочитай слово.

Щ К У
□ : (□ : □ : □)

474. Колобок збирається подолати 6 клітинок за 2 секунди. Скільки клітинок він має проходити щосекунди?

475.

476. Обчисли письмово.

$$29\,035 + 43\,462$$

$$34\,048 - 28\,603$$

$$58\,704 + 72\,456$$

$$30\,502 - 13\,478$$

477. На меблевій фабриці виготовили 3720 стільців із горіха, з дуба — на 1390 стільців менше, ніж з горіха, а з вільхи — на 1570 більше, ніж з дуба і горіха разом. Скільки всього стільців виготовили на меблевій фабриці?

478.

$12 \cdot 10$	$360 \cdot 2$
$24 \cdot 20$	$450 \cdot 2$

$810 : 9$	$730 : 10$
$540 : 6$	$1000 : 100$

479. Виконай дії з поясненням.

$$\begin{array}{r} 999997 \\ + \quad \quad 9 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 200000 \\ - \quad \quad 5 \\ \hline \end{array}$$

480. Обчисли письмово.

$$998\,995 + 7$$

$$400\,000 - 5$$

$$189\,999 + 4$$

$$160\,000 - 3$$

481. Виконай дії в числових колонах.

$$\begin{array}{r} 6\ 5\ 4\ 8\ 2\ 1 \\ - 2\ 2\ 3\ 4\ 6\ 1 \\ \hline \square\square\square\square\square\square \\ - \\ \hline 9 \\ \square\square\square\square\square\square \\ + \\ \hline 2\ 2\ 3\ 4\ 7\ 0 \\ \square\square\square\square\square\square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1\ 9\ 0\ 0\ 0\ 0 \\ - 8 \\ \hline \square\square\square\square\square\square \\ - \\ \hline 8\ 6\ 1\ 0\ 2 \\ \square\square\square\square\square\square \\ + \\ \hline 8\ 6\ 1\ 1\ 0 \\ \square\square\square\square\square\square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 4\ 5\ 8\ 7\ 6\ 0 \\ + 4\ 3\ 2\ 8\ 1\ 1 \\ \hline \square\square\square\square\square\square \\ - \\ \hline 3\ 6\ 1\ 2\ 3\ 5 \\ \square\square\square\square\square\square \\ - \\ \hline 7\ 1\ 5\ 7\ 6 \\ \square\square\square\square\square\square \end{array}$$

482. Автомобіль проїхав 10 км за 10 хвилин. Скільки кілометрів він проїде за годину?

План розв'язування

- 1) Скільки проміжків по 10 хвилин в одній годині?
- 2) Скільки кілометрів проїде автомобіль за годину?

483. Знайди різниці і виконай перевірку дією додавання.

$$726\ 354 - 425\ 637$$

$$621\ 536 - 258\ 852$$

484. Знайди суми і виконай перевірку дією віднімання.

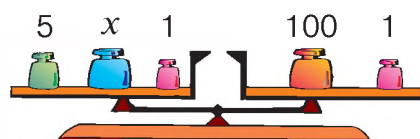
$$325\ 486 + 235\ 921$$

$$675\ 238 + 211\ 465$$

485. Чи порушиться рівновага терезів, якщо на кожну шальку поставити гирю масою 1 кг? Чи зміниться в такому випадку розв'язання рівняння?

$$5 + x = 100$$

$$5 + x + 1 = 100 + 1$$

486. Виконай обчислення, скориставшись підказкою.

$$\boxed{4} \quad \boxed{1} \quad \boxed{3} \quad \boxed{2}$$

$$100 : (5 \cdot 8 - 5 \cdot 6)$$

$$100 - (28 : 4 + 28 : 7)$$

487. Часовий проміжок тривалістю 1 год зобразили на прямій у вигляді відрізка OM . Інші часові проміжки позначили літерами A, B, C, D, E . Яка з цих літер відповідає часовому проміжку тривалістю 45 хв? 120 хв?

488. За 5 годин оператор набирає на комп'ютері 25 сторінок. Скільки сторінок він набере за 3 години, якщо набиратиме щогодини на 1 сторінку більше, ніж раніше?

489. Обчисли письмово.

 $328\,994 + 6$ $171\,879 + 4$ $700\,000 - 6$ $25\,000 - 8$

490.

$\frac{1}{6}$ від 240

$\frac{1}{3}$ від 333

$\frac{1}{5}$ від 100

$\frac{1}{4}$ від 160

$\frac{1}{2}$ від 888

491.

$$\begin{array}{r} 8\,4\,4\,5\,3\,2 \\ - \quad \quad \quad 2\,5\,6 \\ \hline \square\square\square\square\square\square \\ - \quad 3\,4\,2\,1\,5\,4 \\ \hline \square\square\square\square\square\square \\ + \quad 3\,4\,2\,4\,1\,0 \\ \hline \square\square\square\square\square\square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 9\,4\,4\,5\,2\,4 \\ - \quad 6\,3\,8\,4\,2\,1 \\ \hline \square\square\square\square\square\square \\ + \quad \quad \quad 2\,8\,9 \\ \hline \square\square\square\square\square\square \\ + \quad 6\,3\,8\,1\,3\,2 \\ \hline \square\square\square\square\square\square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 8\,5\,6\,9\,2\,1 \\ + \quad 4\,5\,7\,8\,0\,1 \\ \hline \square\square\square\square\square\square \\ - \quad 1\,1\,6\,5\,3\,2 \\ \hline \square\square\square\square\square\square \\ - \quad 3\,4\,1\,2\,6\,9 \\ \hline \square\square\square\square\square\square \end{array}$$

492. Розв'яжи рівняння.

$$457\,630 - x = 1029$$

$$x - 684\,997 = 10\,093$$

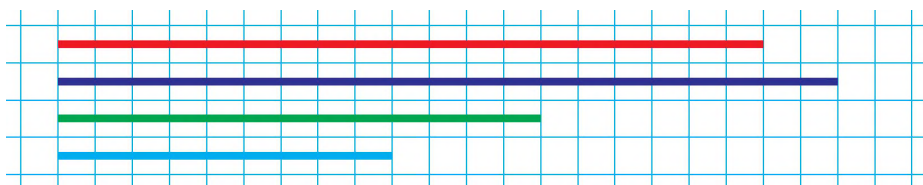
493. Маса теляти, барана і корови разом 640 кг. Відомо, що маса барана 80 кг, а теля легше за барана у 2 рази. Яка маса корови?

494. Виконай обчислення з перевіркою.

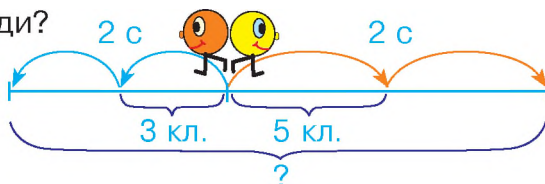
$$300\,001 - 5 \quad 99\,997 + 8 \quad 400\,003 - 9 \quad 99\,998 + 10$$

495. $8000 - 6000 - (3000 - 2000)$ $88\,888 - 6666 - (222 - 111)$

496. Діаграма ілюструє кількість іграшок різних видів. Відомо, що м'яких іграшок менше, ніж пластмасових, а металевих більше, ніж фарфорових. Яким кольором позначили кожен вид іграшок, якщо для фарфорових іграшок обрали червоний колір?

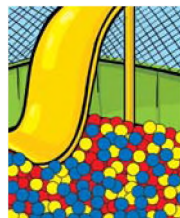
- 497.** Двоє колобків одночасно вирушили з однієї точки у протилежних напрямках. Жовтий колобок проходить щосекунди 5 клітинок, а оранжевий — 3 клітинки. Яка відстань буде між колобками через 2 секунди?

498.

5555 $\xrightarrow{+101}$ $\xrightarrow{-1010}$

- 499.** В ігровому містечку був басейн, наповнений пластиковими м'ячиками. У нього засипали 1000 синіх м'ячиків, червоних — удвічі більше, ніж синіх, а жовтих — на 457 більше, ніж червоних. Скільки жовтих м'ячиків засипали в басейн?

500. 561 406 – (45 307 – 5678)

105 346 – 62 502 + 5640

501.

650 · 10	160 : 2	10 · 100	600 : 60
320 : 8	360 : 9	300 : 1	200 : 10

502.

$$\begin{array}{r}
 + \quad 4 \ 6 \ 5 \ 2 \ 8 \ 1 \\
 \quad 4 \ 9 \ 6 \ 3 \ 2 \ 6 \\
 \hline
 \square \ \square \ \square \ \square \ \square \ \square \\
 - \quad 3 \ 4 \ 2 \ 1 \ 5 \ 4 \\
 \hline
 \square \ \square \ \square \ \square \ \square \ \square \\
 - \quad 1 \ 5 \ 4 \ 1 \ 7 \ 2 \\
 \hline
 \square \ \square \ \square \ \square \ \square \ \square
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 - \quad 9 \ 4 \ 4 \ 5 \ 2 \ 4 \\
 \quad 6 \ 3 \ 8 \ 4 \ 2 \ 1 \\
 \hline
 \square \ \square \ \square \ \square \ \square \ \square \\
 - \quad \quad \quad 2 \ 8 \ 9 \\
 \hline
 \square \ \square \ \square \ \square \ \square \ \square \\
 + \quad 6 \ 3 \ 8 \ 7 \ 1 \ 0 \\
 \hline
 \square \ \square \ \square \ \square \ \square \ \square
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 - \quad 8 \ 5 \ 6 \ 9 \ 2 \ 1 \\
 \quad 4 \ 5 \ 7 \ 8 \ 0 \ 1 \\
 \hline
 \square \ \square \ \square \ \square \ \square \ \square \\
 + \quad \quad \quad 9 \ 6 \ 5 \ 3 \ 2 \\
 \hline
 \square \ \square \ \square \ \square \ \square \ \square \\
 + \quad 3 \ 6 \ 1 \ 2 \ 6 \ 9 \\
 \hline
 \square \ \square \ \square \ \square \ \square \ \square
 \end{array}$$

- 503.** Склади і розв'яжи задачу за даними таблиці.

Назва товару	Ціна	Кількість	Вартість
Книга	?	2	62 грн 90 к.
Журнал	6 грн 10 к.	7	

- 504.** Виконай дії письмово.

846 252 – 100 969

845 426 – 8888

429 125 + 989

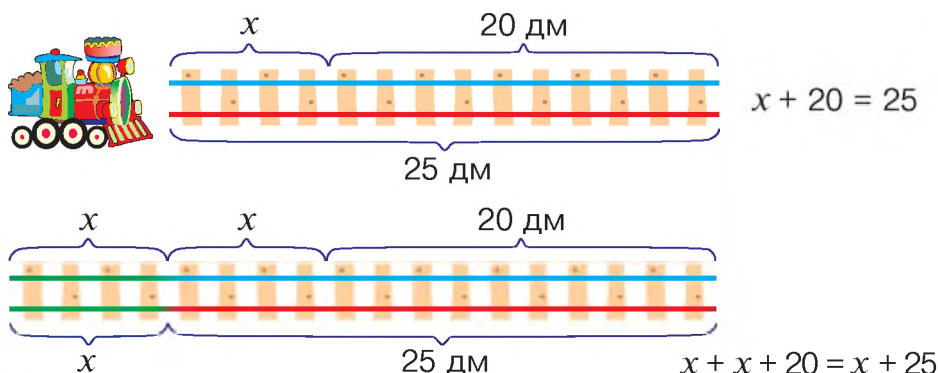
198 198 + 198

- 505.** Перше число a , а друге — у 5 разів більше. Знайди різницю другого і першого чисел, якщо $a = 335$.

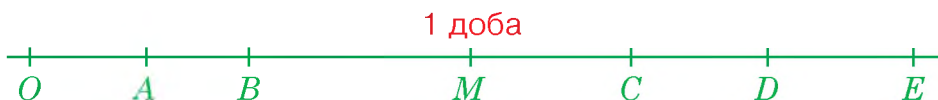
- 506.** Не обчислюючи, розстав у даному виразі дужки так, щоб дії виконувались у вказаному порядку.

$$\overset{4}{200} - \overset{1}{169} : \overset{3}{13} - \overset{2}{144} : \overset{5}{12} + 15$$

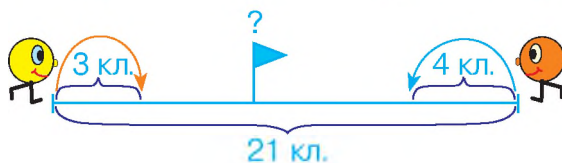
- 507.** Чи однаковими будуть розв'язання цих рівнянь? Яке рівняння розв'язати легше?

- 508.** Часовий проміжок тривалістю 1 доба зобразили на прямій у вигляді відрізка OM . Інші часові проміжки позначили літерами A, B, C, D, E . Яка з цих літер відповідає часовому проміжку тривалістю 12 год? 40 год?

- 509.** Двоє колобків, відстань між якими становила 21 клітинку, вирушили назустріч один одному. Оранжевий колобок проходить щосекунди 4 клітинки, а жовтий — 3 клітинки. Через скільки секунд колобки зустрінуться?

- 510.** У великому контейнері можна перевезти 4250 кг бананів, у середньому — на 1620 кг менше, ніж у великому, а в малому — на 800 кг менше, ніж у середньому. Скільки кілограмів бананів можна перевезти в малому контейнері?

- 511.** Розв'яжи рівняння.

$x : 50 = 3744 + 1256$

512.

$420 : 70$	$900 : 90$	$6 \cdot 80$	$4 \cdot 12$
$810 : 9$	$100 : 100$	$3 \cdot 15$	$2 \cdot 450$

513.

$$\begin{array}{r} 6\ 5\ 4\ 8\ 4\ 2 \\ -\ 3\ 4\ 6\ 1\ 1\ 2 \\ \hline \square\square\square\square\square\square \\ -\ 9\ 9\ 9\ 3 \\ \hline \square\square\square\square\square\square \\ +\ 3\ 5\ 6\ 1\ 0\ 5 \\ \hline \square\square\square\square\square\square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 8\ 6\ 4\ 2\ 1\ 9 \\ -\ 6\ 8\ 4\ 2\ 1\ 7 \\ \hline \square\square\square\square\square\square \\ +\ 9\ 7\ 9\ 8 \\ \hline \square\square\square\square\square\square \\ +\ 6\ 7\ 4\ 4\ 1\ 9 \\ \hline \square\square\square\square\square\square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 9\ 3\ 8\ 5\ 2\ 1 \\ -\ 7\ 5\ 3\ 6\ 4\ 1 \\ \hline \square\square\square\square\square\square \\ +\ 7\ 0\ 0\ 4\ 3\ 5 \\ \hline \square\square\square\square\square\square \\ +\ 5\ 3\ 2\ 0\ 6 \\ \hline \square\square\square\square\square\square \end{array}$$

514.

529 км 417 м ☐ 529 км 471 м
2 кг 007 г ☐ 2 кг 070 г

6 дм 1 см ☐ 6 дм 2 мм
7 т 030 кг ☐ 7 т 3 ц

515.

Склади і розв'яжи рівняння за малюнком.

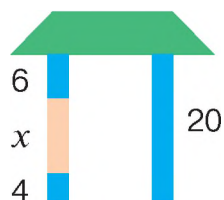

516.

Знайди значення виразів.

$$475\ 231 - (44\ 261 + 49\ 625)$$

$$849\ 650 - (756\ 212 - 6424)$$

517.

Часовий проміжок тривалістю 120 хвилин зобразили на прямій у вигляді відрізка OM . Інші часові проміжки позначили літерами A, B, C, D, E . Яка з цих літер відповідає часовому проміжку тривалістю 40 хв? 3 год?

518.

Не обчислюючи, розстав у даному виразі дужки так, щоб дії виконувались у вказаному порядку.

$$24 : 38 - 14 + 54 - 39 \cdot 16$$

519.

Двоє колобків, відстань між якими становила 12 клітинок, вирушили в одному напрямі. Оранжевий колобок проходить за секунду 3 клітинки, а жовтий — 5 клітинок. Через скільки секунд жовтий колобок наздожене оранжевого?

520.

$$1111 \xrightarrow{+1234} \xrightarrow{-123}$$

521. Першого дня автомобіль подолав відстань 580 км, другого дня — на 150 км більше, ніж першого, а третього — на 120 км менше, ніж другого. Скільки всього кілометрів подолав автомобіль за три дні?

522. $9494 - (6494 - 4078) + 22$

ДОДАВАННЯ І ВІДНІМАННЯ ІМЕНОВАНИХ ЧИСЕЛ

523.

$10 \cdot 1$	$10 \cdot 10$	$1000 : 1$	$1000 : 1000$
$100 \cdot 1$	$10 \cdot 100$	$1000 : 10$	$1000 : 20$

524. Прочитай слово.

С Я Е К Л
 $(\square - \square) : (\square - \square \cdot \square - \square)$

525. Знайди значення виразів $a + b$ і $a - b$, якщо $a = 85\,407$, $b = 6975$.

526. Перевір, чи правильно виконали додавання. Чим відрізняються ці записи?

$$36\text{ км } 256\text{ м} + 12\text{ км } 428\text{ м} = 48\text{ км } 684\text{ м}$$

$$\begin{array}{r} 36256 \\ + 12428 \\ \hline 48684 \text{ (м)} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 36\text{ км } 256\text{ м} \\ + 12\text{ км } 428\text{ м} \\ \hline 48\text{ км } 684\text{ м} \end{array}$$

527. Виконай обчислення письмово двома способами.

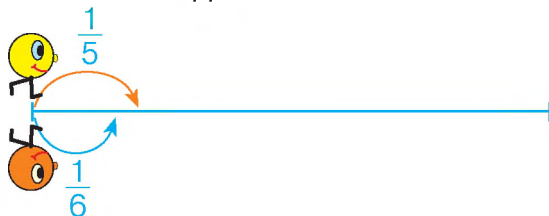
$$\begin{array}{ll} 456\text{ кг } 254\text{ г} + 258\text{ кг } 123\text{ г} & 4905\text{ грн } 24\text{ к.} + 6537\text{ грн } 27\text{ к.} \\ 8564\text{ т } 5\text{ ц} - 1353\text{ т } 2\text{ ц} & 345\text{ км } 820\text{ м} - 112\text{ км } 590\text{ м} \end{array}$$

528. Маса гуски 5 кг 720 г, маса курки на 3 кг 123 г менша, ніж маса гуски, а маса індички на 4 кг 420 г більша, ніж маса гуски і курки разом. Яка маса індички?

529. За кожним столом для роботи в групах можуть розміститися від двох до п'яти учнів включно. У класі 31 учень. Яку найменшу і яку найбільшу кількість столів можуть зайняти учні цього класу?

530. Периметр трикутної ділянки 1 км 200 м. Довжина однієї сторони 480 м, а другої — 385 м. Знайди довжину третьої сторони ділянки.

- 531.** За секунду оранжевий колобок долає $\frac{1}{6}$ шляху, а жовтий — $\frac{1}{5}$ шляху. Який колобок рухається швидше?

532.

8888 $\xrightarrow{+1001}$ $\xrightarrow{-2112}$

- 533.** За 40 однакових іграшкових солдатиків Петрик заплатив 80 гривень. Скільки гривень коштують 60 таких солдатиків?

- 534.** Виконай обчислення письмово двома способами.

945 т 325 кг – 344 т 123 кг 628 м 25 см + 128 м 64 см
 9635 грн 17 к. – 1246 грн 08 к. 42 кг 350 г + 36 кг 460 г

535.

$2000 \cdot 3$ $3000 \cdot 3$ $6000 : 3$ $8000 : 4$
 $3000 \cdot 2$ $2000 \cdot 4$ $6000 : 2$

- 536.** Пригадай! Які числа називають круглими?

Знайди на цьому розвороті завдання, номерами яких є круглі числа.

- 537.** Запиши подані числа у вигляді суми та різниці круглого й одиоцифрового чисел за зразком.

Зразок. $4503 = 4500 + 3$ $4503 = 4510 - 7$

80 006

9998

7899

949 494

- 538.** Розташуй літери в порядку зростання числових значень величин і прочитай слово.

К К И
 4 м 5 см 4 км 5 дм 4 м 5 дм
 Б С А
 4 км 5 мм 4 м 5 мм 4 км 5 м

- 539.** 5 т – 250 кг 4 ц – 12 кг 6 км – 6 м 8 грн – 9 к.

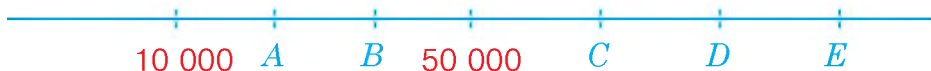
- 540.** Виконай обчислення, скориставшись підказкою.

$\boxed{4}$ $\boxed{2}$ $\boxed{1}$ $\boxed{3}$
 $72 : (100 - 9 \cdot 9 - 10)$

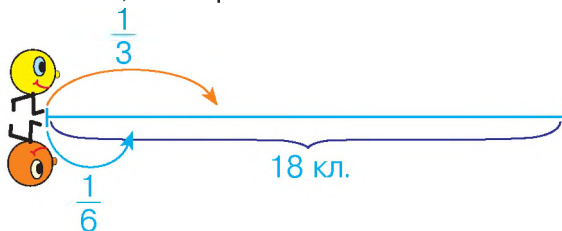
$81 : (40 + 9 \cdot 7 - 22)$

541. Довжина моста, прокладеного через річку, 2 км 625 м, а ширина річки під мостом 1 км 325 м. Знайди довжину частини моста, що проходить над берегами річки, а не над її руслом.

542. На числовій прямій позначили числа 10 000 і 50 000, а замість інших п'яти чисел вказали літери A , B , C , D , E . Яка з цих літер відповідає числу 23 453? числу 68 286?

543. Двоє колобків збираються подолати відстань 18 клітинок. Жовтий колобок за секунду проходить третину цього шляху, а оранжевий — $\frac{1}{6}$ частину. На скільки клітинок більше проходить за секунду жовтий колобок, ніж оранжевий?

544.

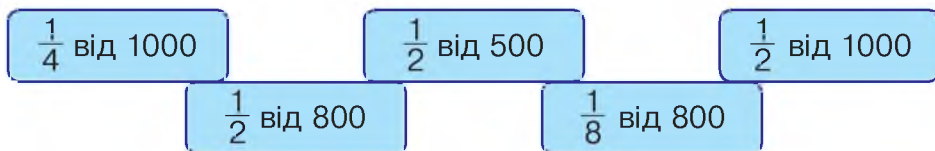
545. Відстань від села до міста 21 км. Третина цього шляху проходить полем, а решта — асфальтованою дорогою. Скільки кілометрів шляху від села до міста проходить асфальтованою дорогою?

546. $43\,230 + x = 646\,465$

$x - 20\,244 = 45\,645$

547.

548.

Щоб додати або відняти числа, іноді доцільно користуватися способом округлення.

Розглянь записи і поясни, як застосовується спосіб округлення.

$$25\,385 + 1998 = 27\,383$$

$$650 - 399 = 251$$

$$25\,385 + 2000 = 27\,385$$

$$650 - 400 = 250$$

$$27\,385 - 2 = 27\,383$$

$$250 + 1 = 251$$

549. Обчисли, використовуючи спосіб округлення.

$$4998 + 3565$$

$$148\,573 - 99\,998$$

$$8453 - 699$$

$$457\,265 + 1997$$

550. Не обчислюючи, розстав у даному виразі дужки так, щоб дії виконувались у вказаному порядку.

$$58 \cdot 64 + 126 : 401 - 199$$

(1) (2) (4) (3)

551. Розташуй літери в порядку спадання числових значень величин і прочитай слово.

Т 4 ц 8 г	М 4 т 8 кг	Т 4 ц 8 кг
Я 4 кг 8 г	І 4 т 8 г	С 4 т 8 ц

552.

$225\text{ кг } 360\text{ г} \quad \square \quad 225\text{ кг } 036\text{ г}$

$6\text{ год} \quad \square \quad 600\text{ хв}$

$9\text{ км } 006\text{ м} \quad \square \quad 9\text{ км } 600\text{ м}$

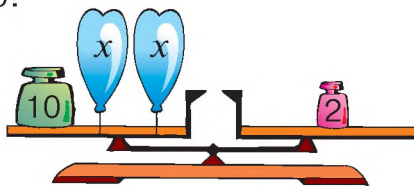
$3\text{ год} \quad \square \quad 250\text{ хв}$

$22\text{ т } 30\text{ кг} \quad \square \quad 22\text{ т } 3\text{ ц}$

$6\text{ діб} \quad \square \quad 72\text{ год}$

553. Садове господарство відправило на продаж 2 т 650 кг вишень, аґрусу — на 756 кг менше, ніж вишень, а малини — стільки, скільки аґрусу. Скільки всього кілограмів ягід відправило на продаж садове господарство?

554. Склади і розв'яжи рівняння за малюнком.

555.

$$1234 \xrightarrow{+2345} \xrightarrow{-1234}$$

556. Обчисли, використовуючи спосіб округлення.

$$45\,765 + 2998$$

$$643\,256 - 1999$$

$$24\,725 + 3997$$

$$846\,362 - 49\,999$$

557. Маса слона Бімбо 3 т 427 кг, а маса слоники Нері на 328 кг менша. Яка маса Бімбо та Нері разом?

ШВИДКІСТЬ. ЧАС. ВІДСТАНЬ

558.

$20 \cdot 20$	$30 \cdot 30$	$800 : 400$	$900 : 30$
$20 \cdot 50$		$10 \cdot 10$	
$600 : 6$			

559. Вертоліт пролетів 200 км за 2 години, щогодини долаючи однакову відстань. Скільки кілометрів пролітав вертоліт за годину?

Розв'язання

$$200 : 2 = 100 \text{ (км)}$$

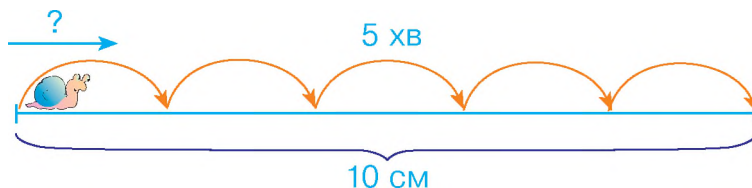
Відповідь: за годину вертоліт пролітав 100 км.

Швидкість показує, яку відстань долає рухомий об'єкт за одиницю часу (годину, хвилину, секунду).

У нашому випадку швидкість вертольота 100 км/год. Це означає, що кожної години вертоліт долає шлях 100 км.

Щоб знайти швидкість, треба відстань поділити на час.
У математиці залежність між швидкістю V , відстанню S і часом t виражають формулою: $V = S : t$.

560. Равлик проповз 10 см за 5 хвилин. Знайди швидкість равлика в сантиметрах за хвилину.

561. Склади і розв'яжи задачі за даними таблиці.

Рухомий об'єкт	Швидкість (V)	Час (t)	Відстань (S)
Пішохід	?	4 год	20 км
Поїзд	?	3 год	210 км
Літак	?	4 год	840 км

562. Обчисли письмово з перевіркою.

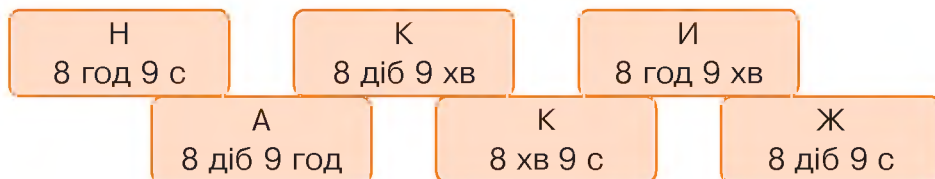
$$457\ 152 + 192\ 121$$

$$869\ 405 - 50\ 106$$

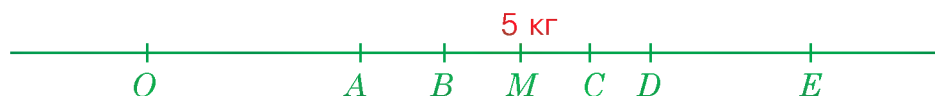
$$257\ 624 + 98\ 765$$

$$886\ 054 - 769\ 152$$

563. Розташуй літери в порядку зростання числових значень величин і прочитай слово.

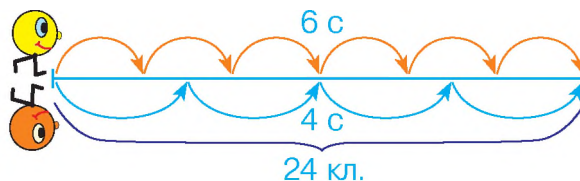
564. Масу 5 кг на числовій прямій зобразили у вигляді відрізка OM . Інші величини маси позначили літерами A, B, C, D, E . Яка з цих літер відповідає масі 4000 г? 6800 г?

565. Жовтий колобок подолав відстань 24 клітинки за 6 секунд, а оранжевий — за 4 секунди. Швидкість якого колобка була більшою і на скільки клітинок за секунду?

566.

$$1001 \xrightarrow{+1221} \xrightarrow{-110}$$

567. Обчисли письмово з перевіркою.

$$865\ 305 - 45\ 601$$

$$900\ 702 - 698\ 123$$

$$154\ 232 + 102\ 109$$

$$815\ 993 + 81\ 593$$

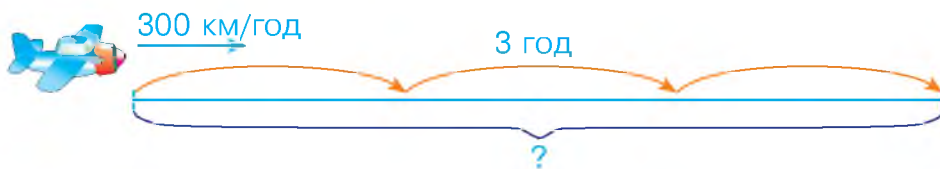
568. Відстань між двома пунктами 400 м. Хлопчик пробіг цю відстань туди і назад за 4 хв. З якою швидкістю біг хлопчик?

569.

- 570.** Літак летів зі швидкістю 300 км/год. Яку відстань він пролетів за 3 години?

Розв'язання

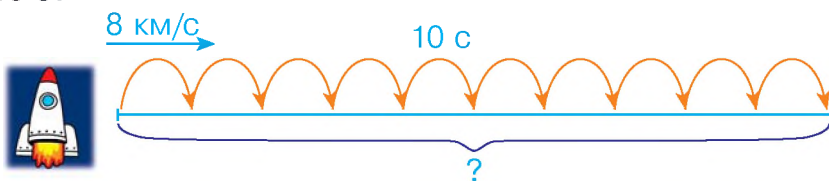
$$300 \cdot 3 = 900 \text{ (км)}$$

Відповідь: за 3 години літак пролетів 900 км.

Щоб знайти відстань, треба швидкість помножити на час:

$$S = V \cdot t.$$

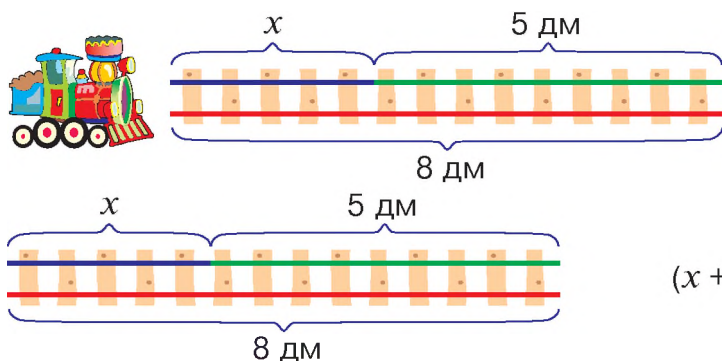
- 571.** Швидкість ракети 8 км/с. Скільки кілометрів вона пролетить за 10 с?

- 572.** Склади і розв'яжи задачі за даними таблиці.

Рухомий об'єкт	Швидкість (V)	Час (t)	Відстань (S)
Вертоліт	210 км/год	4 год	?
Яхта	21 км/год	8 год	?
Мопед	43 км/год	3 год	?

- 573.** Дві однакові колії іграшкової залізничі з'єднали в одну. Чи змінилося розв'язання відповідних рівнянь? Чому? Обґрунтуй.

$$x + 5 = 8$$

$$(x + 5) \cdot 2 = 8 \cdot 2$$

574. $856\,924 - 651\,125$
 $150\,321 + 69\,869$

$367\,116 + 12\,564$
 $57\,932 - 50\,793$

575. Знайди значення виразів, які мають зміст.

$8\text{ кг } 125\text{ г} - 860\text{ г}$

$9\text{ т } 325\text{ кг} - 5\text{ км } 260\text{ м}$

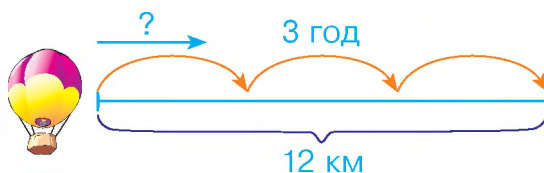
$7\text{ кг } 25\text{ г} - 583\text{ г}$

$6\text{ т } 375\text{ кг} - 2\text{ ц}$

$9\text{ ц } 25\text{ кг} - 6\text{ грн } 54\text{ к.}$

$8\text{ кг } 540\text{ г} - 6\text{ кг } 1\text{ г}$

576. Повітряна куля пролетіла 12 км за 3 години. З якою швидкістю рухалася куля?

577.

$1000 \xrightarrow{+2000} \xrightarrow{-1004}$

578. Кінь біжить зі швидкістю 15 км/год, а поїзд рухається у 6 разів швидше. Скільки кілометрів подолає поїзд за півгодини (30 хв)?

579. $9\text{ км} - 250\text{ м}$
 $4\text{ м} - 37\text{ см}$

$4\text{ т } 2\text{ ц} - 1\text{ т } 7\text{ ц}$
 $8\text{ кг } 100\text{ г} - 3\text{ кг } 600\text{ г}$

580.

$425 \cdot 2$
 $240 \cdot 3$
 $351 \cdot 2$

$369 : 3$
 $486 : 2$
 $1212 : 2$

581. Автомобіль проїхав 210 км, рухаючись зі швидкістю 70 км/год. Скільки годин був у дорозі автомобіль?

70 км/год

Розв'язання

$210 : 70 = 3\text{ (год)}$

Відповідь: автомобіль був у дорозі 3 години.

Щоб знайти час руху, треба відстань поділити на швидкість:

$t = S : V.$

582. Екскаватор риє канал зі швидкістю 6 м/год. За скільки годин цей екскаватор вириє канал завдовжки 120 м?

583. Склади і розв'яжи задачі за даними таблиці.

Рухомий об'єкт	Швидкість (V)	Час (t)	Відстань (S)
Підводний човен	35 км/год	?	210 км
Повітряна куля	18 км/год	?	36 км
Мотоцикл	70 км/год	?	350 км

584. Прочитай слово.

К П А Х Е Ю Л
 $(\square \cdot \square - \square : \square) - (\square \cdot \square + \square : \square)$

585. Знайди значення виразів, які мають зміст.

7 год 25 хв – 6 м 4 дм

8 хв 6 с – 7 хв 1 с

9 км 1 мм – 7 км 1 мм

8 т – 56 ц

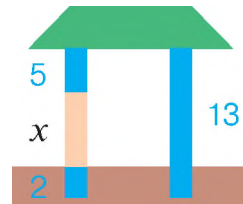
8 м 6 см – 4 дм

9 год – 6 год

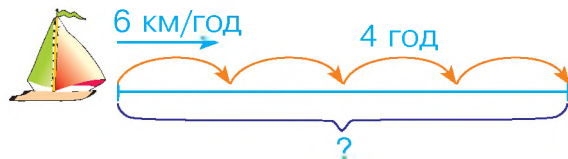
586. Склади і розв'яжи рівняння за малюнком.

587. Масу 7 т на числовій прямій зобразили у вигляді відрізка OM . Інші величини маси позначили літерами A, B, C, D, E . Яка з цих літер відповідає масі 90 ц? 3000 кг?

588. Яхта рухалася 4 години зі швидкістю 6 км/год. Скільки кілометрів пропливла яхта?

589.

590. 541 158 + 430 231 – 45 762
 97 812 – 7586 – 57 862

328 154 + 20 891
 654 654 – 97 659

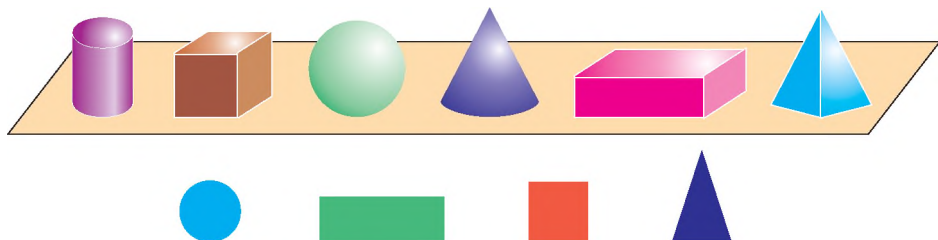
- 591.** Поштовий літак за 4 години пролетів 1800 км. За скільки годин подолає цю відстань пасажирський літак, швидкість якого на 150 км/год більша?

- 592.**
$\frac{1}{4}$ від 640	$\frac{1}{3}$ від 1200	$\frac{1}{4}$ від 1000
$\frac{1}{2}$ від 20 000		$\frac{1}{5}$ від 900

- 593.** Прочитай пояснення про геометричні тіла й плоскі фігури.

На демонстраційному столі стоять предмети: *циліндр, куб, куля, конус, паралелепіпед, піраміда*. Усе це — **геометричні тіла**. На малюнку нижче зображено *круг, прямокутник, квадрат, трикутник*. Це — **плоскі фігури**. Знайди ці фігури на поверхні геометричних тіл. Чи є хоч одне геометричне тіло, на поверхні якого можна знайти всі зображені плоскі фігури? неможливо знайти жодної з цих фігур?

- 594.** Виконай обчислення, скориставшись підказкою.

1 2 5 4 3
 $(5 \cdot 8 + 45) : (4 + 9 \cdot 9)$

$$(48 : 8 + 42) : (10 - 72 : 8)$$

- 595.** Знайди значення виразів, які мають зміст.

$5 \text{ см } 9 \text{ мм} - 8 \text{ мм}$

$6 \text{ см} - 6 \text{ дм}$

$5 \text{ т } 54 \text{ кг} - 6 \text{ ц}$

$7 \text{ кг } 320 \text{ г} - 540 \text{ с}$

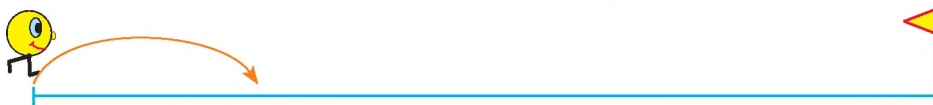
$3 \text{ год } 10 \text{ хв} - 6 \text{ хв}$

$8 \text{ хв } 6 \text{ с} - 1 \text{ год}$

- 596.** Склади і розв'яжи задачі за даними таблиці.

Рухомий об'єкт	Швидкість (V)	Час (t)	Відстань (S)
Більярдна куля	40 см/с	?	1 м 20 см
Футбольний м'яч	20 м/с	2 с	?
Хокейна шайба	?	2 с	60 м

- 597.** За схемою та розв'язанням склади задачу на знаходження швидкості або часу руху. Чи можливо за цими даними скласти задачу на знаходження відстані?

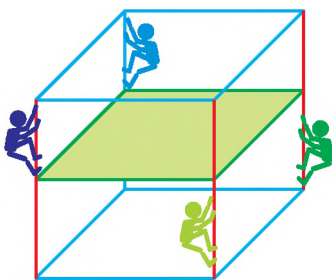
$$16 : 4 = 4$$

- 598.** Розв'яжи рівняння.

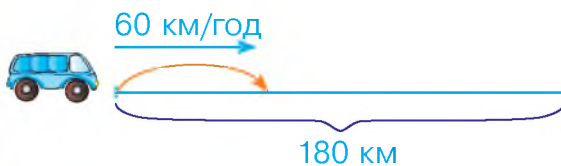
$$(350 + 460) : x = 90$$

$$x : (899 - 789) = 4$$

- 599.** Усередині конструкції, що має форму куба, зробили перекриття (його позначено зеленим кольором). Які чоловічки опинилися вище від цього перекриття?

- 600.** Автобус проїхав 180 км зі швидкістю 60 км/год. Скільки годин був у дорозі автобус?

- 601.**

$$5000 \xrightarrow{+1234} \xrightarrow{-1123}$$

- 602.** $5 \text{ см } 6 \text{ мм} + 8 \text{ см } 3 \text{ мм}$
 $5 \text{ т } 320 \text{ кг} + 6 \text{ т } 420 \text{ кг}$

- $9 \text{ км } 560 \text{ м} + 5 \text{ км } 320 \text{ м}$
 $8 \text{ м } 6 \text{ дм} + 5 \text{ м } 3 \text{ дм}$

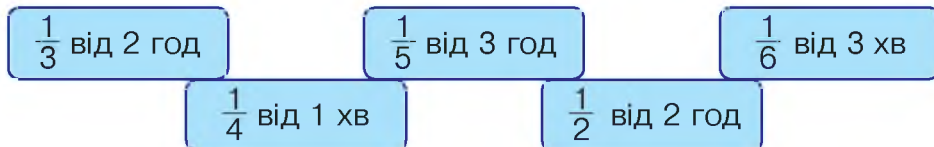
- 603.** Океанський лайнер за 40 год подолав 2000 км. Яка швидкість лайнера?

МНОЖЕННЯ І ДІЛЕННЯ БАГАТОЦИФРОВИХ ЧИСЕЛ. ПЛОЩА ФІГУРИ

МНОЖЕННЯ НА ОДНОЦИФРОВЕ ЧИСЛО

604.

605. Пригадай назви чисел при множенні. Якими символами позначили множники, а яким — добуток?

$$\square \cdot \star = \bigcirc$$

606. Знайди добутки.

$4 \cdot 12$

$12 \cdot 4$

$2 \cdot 123$

$123 \cdot 2$

Переставний закон множення

Від перестановки множників добуток не змінюється.

$$a \cdot b = b \cdot a$$

607. Виконай множення і порівняй добутки першого та другого стовпчиків.

$(4 \cdot 20) \cdot 5$

$4 \cdot (20 \cdot 5)$

$(3 \cdot 100) \cdot 2$

$3 \cdot (100 \cdot 2)$

$(6 \cdot 10) \cdot 2$

$6 \cdot (10 \cdot 2)$

Сполучний закон множення

Щоб добуток двох чисел помножити на третє число, можна перше число помножити на добуток другого і третього.

$$(a \cdot b) \cdot c = a \cdot (b \cdot c)$$

- 608.** Із переставного та сполучного законів отримуємо ще одну властивість дії множення.

Якщо множників є декілька, їх можна переставляти і брати в дужки будь-яким способом.

Знайди добутки зручним способом за зразком.

Зразок. $2 \cdot 4 \cdot 15 \cdot 100 = (2 \cdot 15) \cdot (4 \cdot 100) =$
 $= 30 \cdot 400 = 12\,000$

$$3 \cdot 35 \cdot 10 \cdot 2$$

$$250 \cdot 5 \cdot 4 \cdot 50$$

- 609.** Виконай дії і порівняй значення виразів першого та другого стовпчиків.

$$(10 + 2) \cdot 3$$

$$10 \cdot 3 + 2 \cdot 3$$

$$(100 + 10) \cdot 2$$

$$100 \cdot 2 + 10 \cdot 2$$

$$(8 + 2) \cdot 4$$

$$8 \cdot 4 + 2 \cdot 4$$

Розподільний закон множення

Щоб помножити суму на число, можна помножити на це число кожен доданок і знайдені добутки додати.

$$(a + b) \cdot c = a \cdot c + b \cdot c$$

- 610.** Розв'яжи і порівняй задачі.

- 1) Посадили 2 ряди яблунь, по 6 дерев у кожному ряду. Скільки яблунь посадили?
- 2) Надійка прочитала 6 сторінок книжки, а Івась — у 2 рази більше. Скільки сторінок прочитав Івась?
- 3) Невідоме число поділили на 2 і одержали 6. Знайди невідоме число.
- 4) Мотоцикліст проїхав 6 км, що в 2 рази менше, ніж автомобіль. Скільки кілометрів проїхав автомобіль?

- 611.** Пароплав плив 4 год, а буксир — 7 год. Яке з цих суден пододало більшу відстань і на скільки кілометрів більшу, якщо швидкість пароплава 35 км/год, а буксира — 12 км/год?

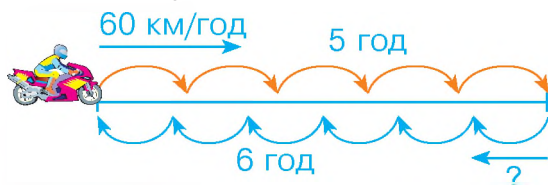
612. $840 : 21 + 210 : (840 - 830)$

$$420 \cdot (64 : 32) - 420 : 2$$

- 613.** Мотоцикліст був у дорозі 5 годин, рухаючись зі швидкістю 60 км/год, а на зворотний шлях він затратив 6 годин. З якою швидкістю мотоцикліст подолав зворотний шлях?

614.

$$7777 + 2222 - 3333$$

- 615.** Перший автобус був у дорозі 5 год, а другий — 3 год. Який автобус проїхав більшу відстань і на скільки кілометрів більшу, якщо швидкість першого автобуса 50 км/год, а другого — 60 км/год?

- 616.** $42 \cdot 2$ $283 \cdot 3$ $846 : 2$ $402 \cdot 2$ $177 \cdot 4$ $975 : 3$

617.

$$640 : 4$$

$$810 : 2$$

$$550 : 5$$

$$360 \cdot 2$$

$$530 \cdot 2$$

$$120 \cdot 4$$

- 618.** Розглянь записи. Поясни усний і письмовий способи множення.

Усно

$$324 \cdot 3 = (300 + 20 + 4) \cdot 3 =$$

$$= 300 \cdot 3 + 20 \cdot 3 + 4 \cdot 3 =$$

$$= 900 + 60 + 12 = 972$$

Письмово

		3	2	4
×				3
		9	7	2

619.

Письмове множення багатоцифрових чисел на одноцифрове число виконують так само, як і множення трицифрових чисел на одноцифрове.

	1	2	2	
×	1	6	2	7
				3
	4	8	8	3
				7

Пояснення. Підписуємо число 3 під одиницями першого множника. Помножимо 9 одиниць на 3 — буде 27 одиниць, або 2 десятки й 7 одиниць. 7 одиниць записуємо під одиницями, а 2 десятки запам'ятовуємо. Помножимо 7 десятків на 3 — буде 21 десяток та ще 2 десятки — всього 23 десятки, або 2 сотні і 3 десятки. Записуємо 3 десятки під десятками, а 2 сотні запам'ятовуємо. Помножимо 2 сотні на 3 — буде 6 сотень та ще 2 сотні — всього 8 сотень. Записуємо 8 сотень під сотнями. Помножимо 6 тисяч на 3 — буде 18 тисяч, або 1 десяток тисяч і 8 тисяч. 8 тисяч записуємо під тисячами, а 1 десяток тисяч запам'ятовуємо. Помножимо 1 десяток тисяч на 3 — буде 3 десятки тисяч та ще 1 десяток тисяч — усього 4 десятки тисяч. Записуємо 4 під десятками тисяч. Добуток 48 837.

- 620.** Виконай множення письмово. Перевір себе, відшукавши добутки серед поданих нижче чисел.

$$\begin{array}{r} 123414 \\ \times \quad 2 \\ \hline \end{array}$$

482 448

$$\begin{array}{r} 142301 \\ \times \quad 3 \\ \hline \end{array}$$

691 563

$$\begin{array}{r} 120612 \\ \times \quad 4 \\ \hline \end{array}$$

246 828

$$\begin{array}{r} 230521 \\ \times \quad 3 \\ \hline \end{array}$$

426 903

- 621.** В овочевий магазин привезли 5 т овочів: цибулю, моркву і капусту. Капусти було 1370 кг, моркви — у 2 рази більше, ніж капусти, а решта — цибуля. Скільки кілограмів цибулі привезли в магазин?

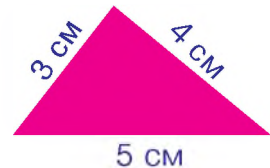
622. $x - 984 = 63 \cdot 5$

$x + 578 = 196 \cdot 3$

- 623.** Склади і розв'яжи задачі за даними таблиці.

Рухомий об'єкт	Швидкість (V)	Час (t)	Відстань (S)
Дика качка	?	2 год	84 км
Альбатрос	60 км/год	3 год	?
Горобець	32 км/год	?	160 км

- 624.** Розглянь трикутник. Його називають єгипетським, тому що з його допомогою стародавні єгиптяни креслили на землі прямі кути. Якої довжини повинні бути менші сторони єгипетського трикутника, щоб довжина його найбільшої сторони становила 45 м?

625. $42\,563 \cdot 4$ $12\,045 \cdot 5$ $140\,257 \cdot 3$ $16\,189 \cdot 6$

- 626.** У зеленому господарстві виростили 20 000 квітів: півоній — 4515, айстр — у 2 рази більше, ніж півоній, а решта були троянди. Скільки троянд виростили в зеленому господарстві?

- 627.**

$10 \cdot 100$

$60 \cdot 50$

$360 : 10$

$5000 : 1$

$20 \cdot 20$

$8897 \cdot 1$

$4000 : 20$

628. $16\ 245 \cdot 3$ $5156 \cdot 4$ $38\ 129 \cdot 6$ $46\ 210 \cdot 4$

629. У кожній числовій колоні різниця має дорівнювати першому множнику. Виконай обчислення.

$$\begin{array}{r} \times \quad 2\ 7\ 4\ 6\ 2\ 8 \\ \quad \quad \quad \quad \quad 3 \\ \hline \square \square \square \square \square \square \\ - \quad 5\ 4\ 9\ 2\ 5\ 6 \\ \hline \square \square \square \square \square \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \times \quad 1\ 5\ 8\ 2\ 0\ 3 \\ \quad \quad \quad \quad \quad 5 \\ \hline \square \square \square \square \square \square \\ - \quad 6\ 3\ 2\ 8\ 1\ 2 \\ \hline \square \square \square \square \square \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \times \quad 1\ 0\ 3\ 8\ 7\ 2 \\ \quad \quad \quad \quad \quad 9 \\ \hline \square \square \square \square \square \square \\ - \quad 8\ 3\ 0\ 9\ 7\ 6 \\ \hline \square \square \square \square \square \square \end{array}$$

630. Знайди значення виразів, які мають зміст.

$$5\ \text{т}\ 6\ \text{ц}\ 25\ \text{кг} - 3\ \text{т}\ 25\ \text{кг}$$

$$5\ \text{год} - 45\ \text{кг}$$

$$6\ \text{дм}\ 3\ \text{см} - 1\ \text{м}\ 4\ \text{мм}$$

$$8\ \text{м}\ 420\ \text{мм} - 1\ \text{см}$$

$$6\ \text{км}\ 240\ \text{м} - 5\ \text{км}\ 940\ \text{м}$$

$$1\ \text{т} - 1\ \text{г}$$

631. Не обчислюючи, розстав у даному виразі дужки так, щоб дії виконувались у вказаному порядку.

$$\boxed{3} \quad \boxed{1} \quad \boxed{4} \quad \boxed{6} \quad \boxed{2} \quad \boxed{5} \\ 2 \cdot 111 + 39 : 15 - 90 + 35 : 25$$

632. У майстерні було 5000 м тканини. Із цієї тканини пошили 1295 рюкзаків, витрачаючи на кожен рюкзак 3 м. Скільки метрів тканини залишилося в майстерні?

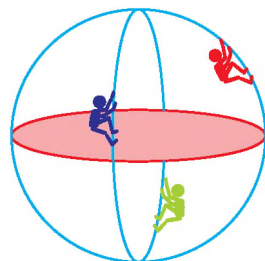
633. Знайди значення виразів $a + b$ і $a \cdot b$, якщо $a = 4973$; $b = 5$.

634. Склади і розв'яжи задачі за даними таблиці.

Рухомий об'єкт	Швидкість (V)	Час (t)	Відстань (S)
Черепаха	24 м/год	2 год	?
Равлик	4 м/год	?	28 м
Кріт	?	6 год	36 м

635. Накресли квадрат зі стороною 3 см 6 мм. Знайди його периметр.

636. Усередині конструкції, що має форму кулі, збудували перекриття. Які чоловічки опинилися нижче від цього перекриття? вище від перекриття?

637.
$$\begin{array}{r} 112963 \\ \times 8 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 205964 \\ \times 4 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 148952 \\ \times 6 \\ \hline \end{array}$$

638. Вантажна машина проїхала 1500 км. Скільки літрів пального використали, якщо на кожні 50 км шляху витрачали 16 л пального?

639.
$$\begin{array}{ccc} 5 \text{ кг} : 2 & 1 \text{ т} : 5 & 1 \text{ год} : 6 \\ 3 \text{ ц} : 2 & 1 \text{ хв} : 3 & \end{array}$$

640. Запиши кожне число за зразком.

Зразок. 5 сот. = 500

4 дес.

8 сот.

3 тис.

16 дес.

81 сот.

320 тис.

641. Скільки в кожному з цих чисел десятків? сотень? тисяч?

3240

4000

15 121

240 000

642. Поясни способи обчислень. Який із них простіший?

$1200 \cdot 5 = 6000$

$15\,000 \cdot 3 = 45\,000$

$12 \text{ сот.} \cdot 5 = 60 \text{ сот.}$

$15 \text{ тис.} \cdot 3 = 45 \text{ тис.}$

643. Знайди добутки зручним способом.

$150 \cdot 6$

$13\,000 \cdot 4$

$1100 \cdot 9$

644. Розглянь записи дії множення, коли один із множників має в кінці нулі. Виконай множення письмово.

$$\begin{array}{r} 8900 \\ \times 4 \\ \hline 35600 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 32000 \\ \times 3 \\ \hline 96000 \end{array}$$

$42\,000 \cdot 7$

$1300 \cdot 9$

$1800 \cdot 5$

$76\,000 \cdot 6$

645. Маса корови 500 кг, а теляти — 40 кг. Яка маса 2 таких корів і 3 таких телят разом?

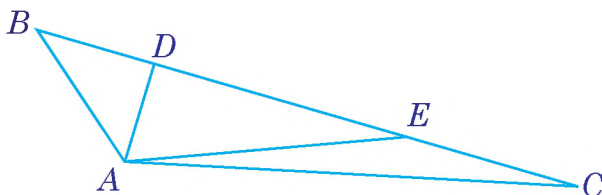
646. При яких значеннях змінної a нерівність $650 \cdot a < 6500$ буде правильною?

- 647.** Перший садівник обрізав 150 дерев за 3 дні, а другий — стільки ж дерев за 6 днів. За скільки днів обріжуть 150 дерев обидва садівники разом, якщо продуктивність праці кожного з них не зміниться?

План розв'язування

- 1) Скільки дерев обрізував перший садівник за день?
- 2) Скільки дерев обрізував другий садівник за день?
- 3) Скільки дерев обрізували обидва садівники за день?
- 4) За скільки днів обріжуть 150 дерев обидва садівники, працюючи разом?

- 648.** Розглянь малюнок. Скільки трикутників зображено? Назви трикутник з найдовшою стороною.

- 649.** Поїзд проїхав 2 км за 5 хвилин. Скільки кілометрів він проїде за годину, якщо його швидкість не зміниться?

План розв'язування

- 1) Скільки проміжків тривалістю 5 хвилин в одній годині?
- 2) Скільки кілометрів проїде поїзд за годину?

650.

$$8000 \xrightarrow{+2000} \xrightarrow{:2}$$

- 651.** $4200 \cdot 5$ $40 \text{ ц } 45 \text{ кг} + 7 \text{ ц } 09 \text{ кг}$ $1 \text{ м} - 35 \text{ см}$
 $2130 \cdot 3$ $40 \text{ ц } 45 \text{ кг} - 7 \text{ ц } 09 \text{ кг}$ $2 \text{ м} - 8 \text{ дм}$

- 652.** Для озеленення вулиці купили 20 саджанців клена і 30 саджанців каштана. Саджанець клена коштував a грн, а каштана — у 2 рази дорожче. Скільки гривень заплатили за всі саджанці?

Розв'яжи задачу, склавши вираз.

ПЛОЩА ФІГУРИ

653.

$$\begin{array}{cc} 600 : 30 & 600 : 3 \\ & 600 : 300 \end{array}$$

$$\begin{array}{cc} 280 : 10 & 280 : 28 \\ & 280 : 1 \end{array}$$

- 654.** Знайди добутки письмово.

$$86\,000 \cdot 4$$

$$120\,000 \cdot 4$$

$$29\,000 \cdot 2$$

655. На малюнку трикутник умістився всередині п'ятикутника. Це означає, що *площа* трикутника менша від *площі* п'ятикутника.

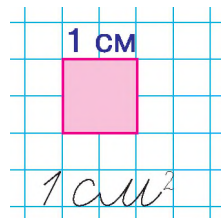

Площа — це величина,
яку можна не тільки порівнювати, а й вимірювати.

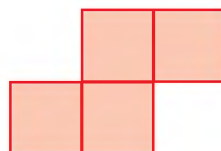
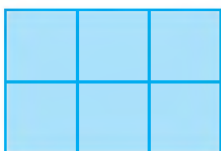
656. Невеликі площі вимірюють *квадратними сантиметрами*.

Квадратний сантиметр —
це площа квадрата зі стороною 1 см.

Щоб знайти площі цих фігур, їх розбили на квадрати площею 1 см^2 . Полічи і запиши, скільки квадратних сантиметрів у кожній фігурі.

657. Що можна сказати про площі зображених нижче фігур, якщо вони вкриті шаром фарби однакової товщини і для кожної з них знадобилася однакова кількість фарби?

Про такі фігури кажуть, що вони мають *однакову площу*.

658. а) Якщо скласти фігуру із двох інших фігур, то площа утвореної фігури дорівнюватиме сумі площ цих двох фігур.

- б) Якщо розрізати фігуру на декілька частин, то площа початкової фігури дорівнюватиме сумі площ отриманих частин.

- в) Якщо від фігури відрізати якусь частину, то площа залишку дорівнюватиме різниці площ початкової фігури і відрізаної частини.

659. Виконай обчислення, скориставшись підказкою.

① ③ ② ④

$$(50 + 25) : (50 - 25) \cdot 5$$

$$(15 + 5) \cdot (15 - 5) : 100$$

660. Перший токарь виготовляє 40 деталей за 8 годин, а другий — стільки ж деталей за 10 годин. За скільки годин виготовлять 36 деталей обидва токарі разом, якщо продуктивність праці кожного з них не зміниться?

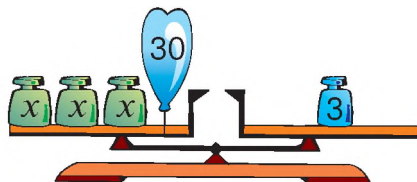
Склади і запиши план розв'язування та розв'яжи задачу.

661. Двоє колобків збираються подолати відстань 24 клітинки. Швидкість жовтого колобка 4 кл./с. З якою швидкістю має рухатися оранжевий колобок, щоб затратити на цей шлях на 2 с менше?

План розв'язування

- 1) За скільки секунд подолає цей шлях жовтий колобок?
- 2) Скільки секунд має бути в дорозі оранжевий колобок?
- 3) З якою швидкістю має рухатися оранжевий колобок?

662. Склади і розв'яжи рівняння за малюнком.

663.

664. Знайди добутки письмово.

$$48\,000 \cdot 2$$

$$16\,000 \cdot 5$$

$$101\,000 \cdot 6$$

665. На будівництво підвозили цеглу автомобілем і трактором із причепом. Автомобіль за один рейс привозив 863 цеглини, а трактор — 2830 цеглин. Скільки цеглин привезли на будівництво протягом дня, якщо автомобіль зробив 7 рейсів, а трактор — 2 рейси?

666.

$\frac{1}{4}$ від 2 год

$\frac{1}{9}$ від 3 год

$\frac{1}{5}$ від 1 год

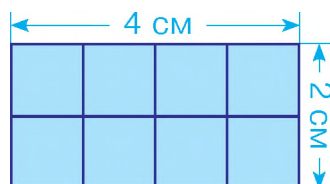
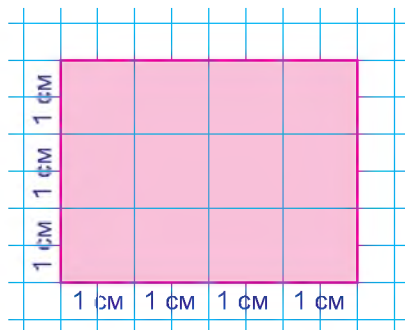
$\frac{1}{8}$ від 4 год

$\frac{1}{6}$ від 3 год

- 667.** Прямокутник, довжина якого 4 см і ширина 3 см, поділили на квадратні сантиметри. Отримали 3 ряди, по 4 см² в кожному, або 4 стовпчики, по 3 см² в кожному. Число квадратних сантиметрів дорівнює добутку чисел 4 і 3:

$$4 \cdot 3 = 12 \text{ (см}^2\text{)}, \text{ або } 3 \cdot 4 = 12 \text{ (см}^2\text{)}.$$

Визнач площу кожного прямокутника, не перелічуючи квадратиків.

Щоб обчислити площу (S) прямокутника, треба визначити його довжину (a) і ширину (b) та знайти добуток цих чисел: $S = a \cdot b$.

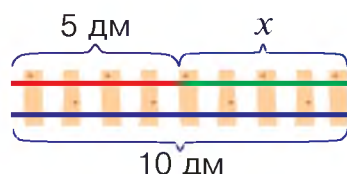
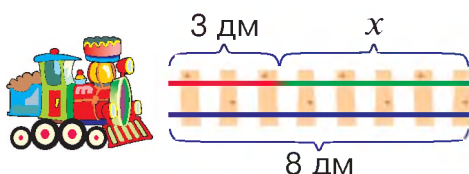
- 668.** Накресли прямокутник зі сторонами 2 см і 6 см та знайди його площу.

669. $24\,682 \cdot 2 - 1212 \cdot 2$ $(42\,638 - 31\,527) \cdot 6 - 6000$

- 670.** Один маляр може пофарбувати 300 рам за 10 днів, а другий — за 15 днів. За скільки днів можуть пофарбувати 150 рам обидва малярі разом, якщо продуктивність праці кожного з них не зміниться?

- 671.** Дві колії з'єднали в одну. Чи змінилося розв'язання відповідних рівнянь? Обґрунтуй свою думку.

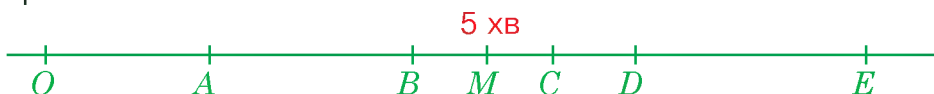
$$\left. \begin{array}{l} 3 + x = 8 \\ 5 + x = 10 \end{array} \right\} 3 + x + 5 + x = 8 + 10$$

672. Склади і розв'яжи задачу за даними таблиці.

Рухомий об'єкт	Швидкість (V)	Час (t)	Відстань (S)
Ковзаняр	14 км/год	Однаковий	28 км
Лижник	11 км/год		?

673. Часовий проміжок тривалістю 5 хвилин зобразили на прямій у вигляді відрізка OM . Інші часові проміжки позначили літерами A, B, C, D, E . Яка з цих літер відповідає часовому проміжку тривалістю 250 с? 400 с?

674. Знайди значення тільки тих виразів, у яких першою буде дія множення.

$$5 \cdot 20 \cdot 10$$

$$64 - 32 \cdot 2$$

$$16 \cdot 2 \cdot 3 - 16$$

$$100 : (5 \cdot 2)$$

$$(64 - 32) \cdot 2$$

$$900 : (40 : 2) \cdot 6$$

675. Щоб покрити дах великого будинку черепицею, потрібно 3540 плиток, а для даху малого будинку достатньо 784 плитки. Скільки плиток черепиці потрібно, щоб покрити дахи 8 великих і 3 малих будинків?

676.

$$80 : 40 \cdot 2$$

$$60 : 6 \cdot 100$$

$$80 : 40 \cdot 200$$

$$200 : 100 \cdot 10$$

$$40 : 40 \cdot 1000$$

677. Виміряй довжини сторін і знайди площу кожного прямокутника. Чи дорівнюватиме сума їхніх площ площі прямокутника, утвореного з них способом накладання?

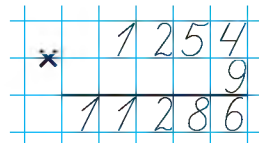
678. Із квадратних плиток зі стороною 1 см виклали прямокутний візерунок, ширина якого 2 см, а довжина — 7 см. Знайди площу цього візерунка.

- 679.** Для дитячої бібліотеки закупили 1254 книги, по 9 грн кожна. Скільки гривень заплатили за книги для дитячої бібліотеки?

Розв'язання

$$9 \cdot 1254 = 11\,286 \text{ (грн)}$$

Відповідь: за книги для дитячої бібліотеки заплатили 11 286 гривень.

- 680.** Знайди добутки, застосувавши переставний закон дії множення.

$$6 \cdot 4078$$

$$4 \cdot 50\,680$$

$$8 \cdot 4650$$

681. $3 \cdot 2907 \cdot 10 + 5403$

$$762\,533 - 35\,087 \cdot 8$$

$$1300 \cdot 9 + 7 \cdot 2963$$

$$800\,104 - 6020 \cdot 7$$

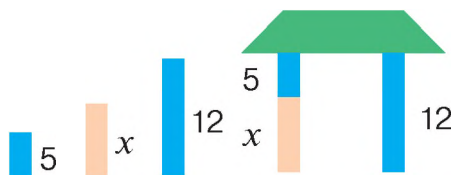
- 682.** Одна палітурна майстерня може опрацювати 360 книг за 6 днів, а друга — за 12 днів. За скільки днів опрацюють 360 книг обидві майстерні разом, якщо продуктивність праці кожної з них не зміниться?

- 683.** Чи нахилиться дах, якщо замість кожного блоку в колонах поставити два такі самі блоки?

$$x + 5 = 12$$

$$(x + 5) \cdot 2 = 12 \cdot 2$$

684. $(67\,543 - 15\,987) \cdot 4$

$$875 \cdot 5 + 539 \cdot 7$$

$$82\,000 - 4730 \cdot 8$$

$$8 \cdot (7852 + 1309)$$

- 685.** Одна машина може перевезти на будову 120 т піску за 40 рейсів, а друга — за 24 рейси. За скільки рейсів перевезуть цей пісок обидві машини, працюючи разом?

План розв'язування

- 1) Скільки тонн піску перевозить перша машина за один рейс?
- 2) Скільки тонн піску перевозить друга машина за один рейс?
- 3) Скільки тонн піску перевозять обидві машини за один рейс?
- 4) За скільки рейсів перевезуть цей пісок обидві машини, працюючи разом?

- 686.**

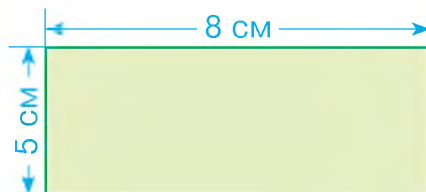
$$2\text{ м } 5\text{ дм } 6\text{ см } 8\text{ мм} : 2$$

$$6\text{ м } 8\text{ дм } 5\text{ см} : 5$$

$$4\text{ м } 5\text{ дм } 6\text{ см} : 3$$

$$8\text{ м } 6\text{ дм } 1\text{ см} : 10$$

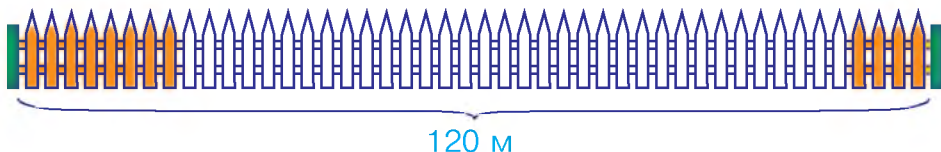
687. Знайди периметр і площу цього прямокутника.

688. Три однакові прямокутники зі сторонами 2 см і 4 см розділили навпіл по-різному. Яка площа кожного прямокутника й отриманих половинок?

689. Один маляр може пофарбувати паркан завдовжки 120 м за 6 годин, а другий — за 3 години. Обидва малярі одночасно почали фарбувати паркан із протилежних сторін. Через скільки годин вони завершать роботу, якщо продуктивність праці кожного з них не зміниться?

690. У 65 пакетів розсипали борошно, по b кг у кожен. Скільки кілограмів борошна розсипали в пакети?

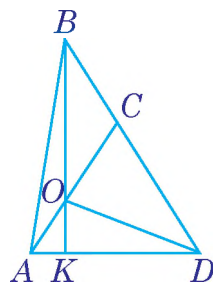
691. $x - 480 = 5602$

$x : 6 = 340$

$45\,045 + x = 45\,100$

$64 \cdot x = 320$

692. Розглянь малюнок. Скільки на ньому трикутників? Назви трикутник з найменшою стороною.

693. Один оператор набирає на комп'ютері 120 сторінок тексту за 6 днів, а другий — за 5 днів. За скільки днів наберуть 88 сторінок тексту обидва оператори разом, якщо продуктивність праці кожного з них не зміниться?

694. $x - 57\,602 = 103$

$x : 8 = 100$

695. Накресли прямокутник зі сторонами 9 см і 4 см та обчисли його периметр і площу.

696.

$8040 : 4$

$6396 : 3$

$8625 : 5$

$8040 : 5$

$4824 : 2$

697. Площу вимірюють не тільки у квадратних сантиметрах, а й в інших одиницях. У таблиці наведено одиниці площі, які використовують найчастіше.

1 мм² — площа квадрата, сторона якого 1 мм.

1 см² — площа квадрата, сторона якого 1 см.

1 дм² — площа квадрата, сторона якого 1 дм.

1 м² — площа квадрата, сторона якого 1 м.

Ар (а) — площа квадрата, сторона якого 10 м (сотка).

Гектар (га) — площа квадрата, сторона якого 100 м.

1 км² — площа квадрата, сторона якого 1 км.

698. Випиши в один рядок одиниці довжини, а в другий — одиниці площі: 1 м², 1 см, 1 а, 1 га, 1 см², 1 мм, 1 км, 1 мм², 1 км², 1 дм, 1 дм².

699. Знайди площу прямокутника, довжина якого дорівнює 9 см, а ширина — у 3 рази менша.

700. Паркетну підлогу в класі полакували двічі, причому першого разу на кожен квадратний метр витрачали по 110 г лаку, а другого разу — по 90 г. Скільки кілограмів лаку витратили на лакування підлоги, якщо довжина класної кімнати 9 м, а ширина — 5 м?

701. Розв'яжи рівняння.

$20 : x = 48 : 12$

$x - 999 = 3256 - 3255$

$a : 64 = 2000 - 1999$

$480 + x = 600 - 120$

702. Виконай обчислення.

$20\,000 - 504 \cdot 2$

$456 \cdot 3 - 456 : 3$

$65 \cdot 4 - 60 \cdot 2$

$5 \cdot 40 + 40 \cdot 5$

$(480 + 20) : 5$

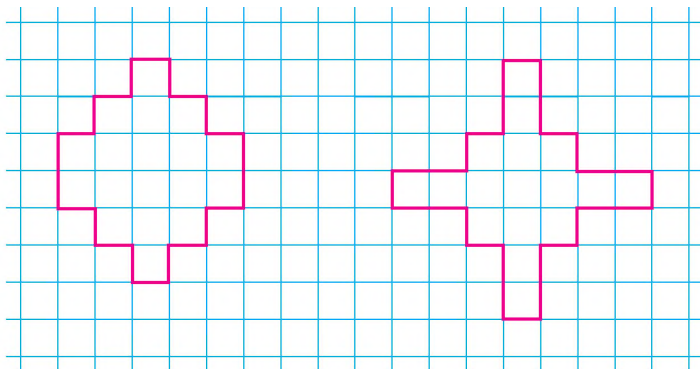
$(780 - 180) : 6$

$390 - 90 \cdot 3$

$280 + 20 : 5$

703. Велосипедист проїхав за день 84 км. До обіду він був у дорозі 3 години, а після обіду — 2 години, рухаючись зі швидкістю 15 км/год. З якою швидкістю їхав велосипедист до обіду?

704. Порівняй площі фігур.

705. Прочитай слово.

С О В Я Т
 $(\square + \square) - (\square : \square - \square) \cdot \square$

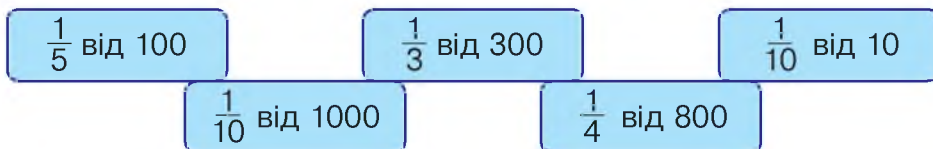
706. $x : 3 = 25674$

$84678 : x = 6$

707. Із квадратних плиток площею 1 дм² виклали прямокутну доріжку завширшки 3 дм і завдовжки 10 дм. Знайди площу і периметр цієї доріжки.

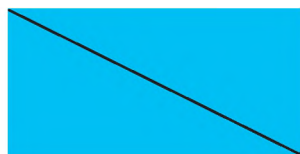

708.

709. Випиши в один рядок одиниці довжини, а в другий — одиниці площі: 1 см², 1 м, 1 га, 1 мм², 1 мм, 1 км, 1 а, 1 м², 1 км², 1 см.

710. На малюнку зображено два однакові прямокутники, причому перший поділено на два однакові квадрати, а другий — на два однакові трикутники. Як ти вважаєш: площа квадрата відрізняється від площі трикутника? Обґрунтуй свою думку.

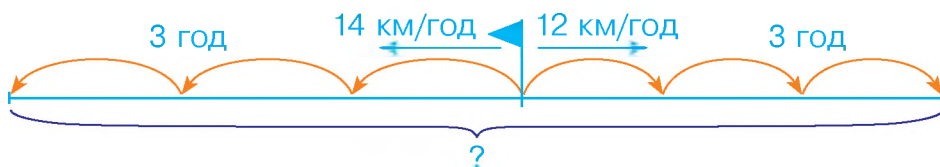
711. Яку одиницю площі краще обрати для вимірювання площі класу? площі учнівського зошита? площі Київської області? площі клітинки в зошиті?

712. Площа присадибної ділянки 25 арів. Будівлі займають 3 ари, сад — 6 арів, а решту площі — город. На скільки арів більша площа городу, ніж площа саду?

713. Обчисли, скориставшись підказкою.

$$\begin{array}{cccccc} \textcircled{1} & \textcircled{3} & \textcircled{2} & \textcircled{6} & \textcircled{4} & \textcircled{5} \\ (45 : 9 - 45 : 45) \cdot (5 \cdot 5 - 25) \\ (5 \cdot 5 - 3 \cdot 8) \cdot (4 \cdot 8 + 60) \end{array}$$

714. З одного пункту в протилежних напрямках одночасно вийшли двоє лижників. Швидкість першого лижника 14 км/год, а швидкість другого — 12 км/год. Яка відстань буде між лижниками через 3 години?

Розв'яжи задачу двома способами за поданими планами.

1-й спосіб

- 1) Скільки кілометрів пройшов перший лижник за 3 години?
- 2) Скільки кілометрів пройшов другий лижник за 3 години?
- 3) Скільки кілометрів пройшли обидва лижники за 3 години?

2-й спосіб

- 1) На скільки кілометрів за годину віддалялися лижники?
- 2) Яка відстань буде між лижниками через 3 години?

715. Виконай дії письмово.

$$8274 \cdot 5$$

$$13\,050 \cdot 8$$

$$2643 \cdot 3$$

$$123\,456 \cdot 7$$

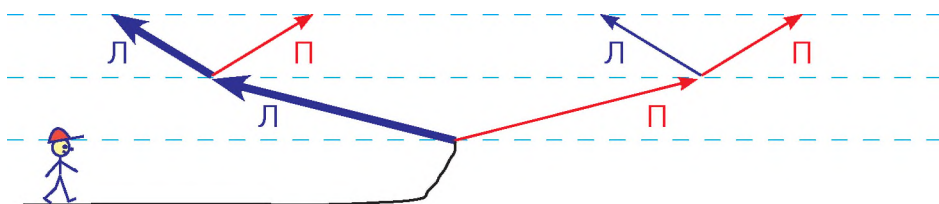
$$24\,348 : 6$$

$$9648 : 8$$

$$40\,806 : 2$$

$$7347 : 3$$

- 716.** У зображеній на малюнку схемі стежинок кожен шлях проходить через два розгалуження у два боки: лівий (Л) і правий (П). Крайній зліва шлях записали так: ЛЛ. Запиши всі інші можливі шляхи за порядком зліва направо.

- 717.** Одна бригада робітників може виготовити 400 дверних замків за 5 днів, а друга — за 4 дні. За скільки днів виготовлять 900 замків обидві бригади разом, якщо продуктивність праці кожної з них не зміниться?

718. $17\,024 \cdot 6$

$3549 : 7$

$100 : (20 \cdot 5)$

$51\,723 \cdot 4$

$5663 : 7$

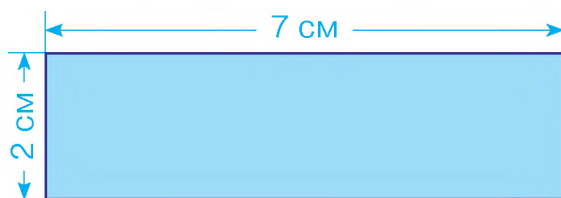
$24 \cdot (4 : 2)$

- 719.**

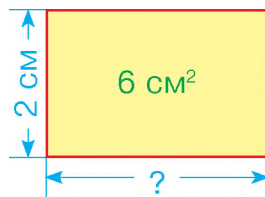
- 720.** Знайди площу даного прямокутника.

Склади дві задачі, обернені до даної. Як знайти довжину однієї сторони прямокутника, знаючи його площу і довжину другої сторони?

Щоб знайти довжину невідомої сторони прямокутника, треба його площу поділити на довжину відомої сторони.

- 721.** Площа прямокутника 6 см^2 , а його ширина 2 см. Знайди довжину прямокутника.

722. Прямокутну ділянку площею 24 м^2 обгороджують парканом. Дві протилежні сторони, довжина кожної з яких 4 м , уже обгородили. Знайди довжину необгороджених сторін ділянки.

723. Знайди значення виразів, які мають зміст.

$$6 \text{ м} - 3 \text{ дм}$$

$$9 \text{ м} - 1 \text{ мм}$$

$$5 \text{ м} - 5 \text{ см}^2$$

$$7 \text{ т } 1 \text{ кг} - 2 \text{ кг}$$

$$6 \text{ с} - 2 \text{ год}$$

$$8 \text{ т} - 800 \text{ кг}$$

724. $600 : 30 + 20 \cdot (600 : 60)$ $900 \cdot 10 : (90 \cdot 100)$

725. Запиши вирази та знайди їх значення.

1) Суму чисел 9325 і 4876 зменшити на їх різницю.

2) Добуток чисел 7839 і 9 зменшити на їх частку.

726. При яких натуральних значеннях a нерівність $a \cdot 8 < 90$ буде правильною?

727. З одного автовокзалу в протилежних напрямках одночасно вирушили два автобуси. Швидкість першого автобуса 65 км/год , а швидкість другого — 75 км/год . Яка відстань буде між автобусами через 4 години?

Розв'яжи задачу двома способами.

728. Розглянь зображені геометричні тіла та плоскі фігури. Випиши номери геометричних тіл.

1

2

3

4

5

6

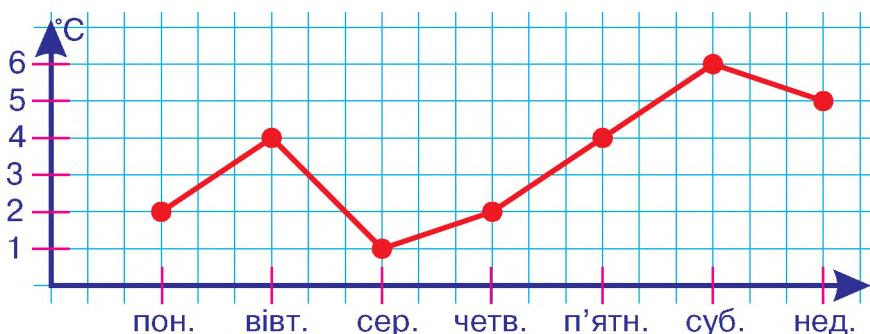

7

729. Знайди зв'язок між таблицею і графіком.

День тижня	пон.	вівт.	сер.	четв.	п'ятн.	суб.	нед.
Температура повітря, $^{\circ}\text{C}$	+2	+4	+1	+2	+4	+6	+5

- 730.** Від пристані в протилежних напрямках одночасно вирушили теплохід і катер. Швидкість теплохода 32 км/год, а катера — 24 км/год. Яка відстань буде між теплоходом і катером через 3 години?
Розв'яжи задачу двома способами.

731. $5010 - 15\,900 : 100 + 786$

$30\,200 - 7020 : 10 \cdot 3 + 68$

732.

$$x \cdot 2 = 16$$

$$x + 1 = 5 - 1$$

$$x : 2 = 16$$

$$x \cdot 2 = 16 : 2$$

$$x + 2 = 16$$

$$x - 2 = 16$$

- 733.** Площа прямокутної ділянки 640 м^2 , а її довжина 40 м. На скільки метрів ширина цієї ділянки менша від її довжини?

- 734.** За поданим планом ділянки знайди площі, відведені для кожного виду овочів.

- 735.** Обчисли за зразком.

Зразок. $156\,000 : 2 = 78\,000$ $156 \text{ тис.} : 2 = 78 \text{ тис.}$

$$249\,000 : 3$$

$$425\,000 : 5$$

$$189\,000 : 9$$

$$54\,000 \cdot 2$$

$$32\,000 \cdot 3$$

$$12\,000 \cdot 4$$

- 736.** Доріжку завдовжки 10 дм виклали із трьох однакових тротуарних плиток. Скільки таких плиток треба взяти, щоб викласти доріжку завдовжки 40 дм?

737. $12 \text{ м } 45 \text{ см} \cdot 3$

$45 \text{ грн } 64 \text{ к.} \cdot 3$

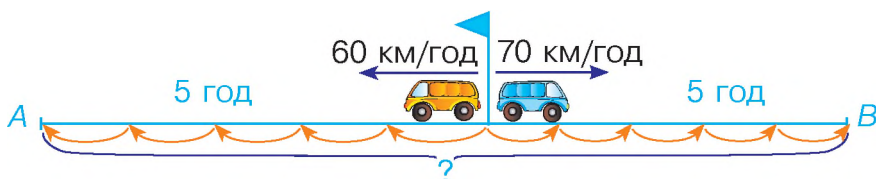
$48 \text{ ц } 32 \text{ кг} : 2$

$5 \text{ т } 6 \text{ ц} : 8$

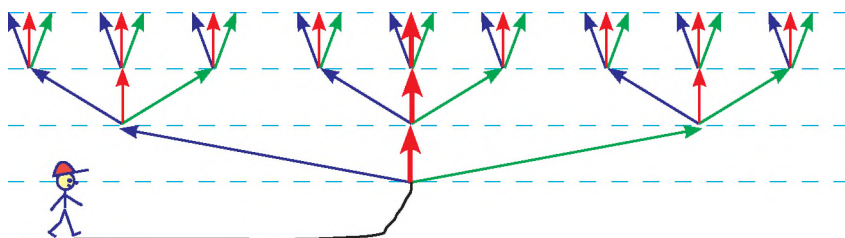
- 738.** Один сантиметр на схемі відповідає п'яти кілометрам на місцевості. Яка відстань між Демидівкою та Мар'янівкою на місцевості?

- 739.** Склади і розв'яжи задачу за схемою.

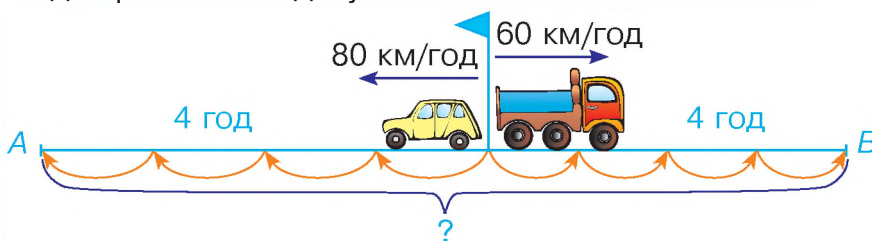

- 740.** У зображеній на малюнку схемі стежинок кожен шлях проходить через три розгалуження у три сторони: ліву (Л), середню (С) і праву (П). Хлопчик збирається іти середнім шляхом: ССС. Запиши за порядком усі інші можливі шляхи.

- 741.** Запиши вирази та знайди їх значення.
 1) Добуток чисел 8736 і 4 зменшити на їх частку.
 2) Частку чисел 9750 і 5 збільшити на їх різницю.

- 742.** Склади і розв'яжи задачу за схемою.

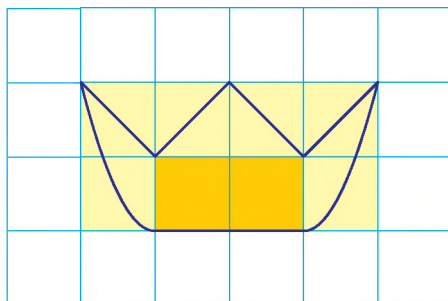
743.

$304 \cdot 3$	$506 \cdot 3$	$846 : 2$	$639 : 3$
$908 \cdot 2$		$1424 : 4$	

- 744.** $9 \text{ км} - 250 \text{ м}$ $4 \text{ м } 7 \text{ дм} + 9 \text{ дм}$
 $5 \text{ км} - 750 \text{ м}$ $4 \text{ см} + 2 \text{ см } 4 \text{ мм}$

- 745.** Для визначення площ невеликих фігур використовують **палетку** — прозору плівку, поділену на квадрати зі стороною 1 см або 1 мм.

На малюнку зображено палетку, яку наклали на фігуру у вигляді корони. Полічимо, скільки квадратних сантиметрів повністю помістилося всередині фігури (їх позначено темно-жовтим кольором). Тоді

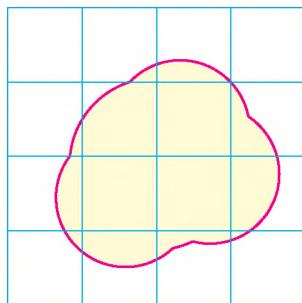
знайдемо, скільки квадратів палетки частково збігається із малюнком (їх позначено світло-жовтим кольором).

Повних квадратних сантиметрів 2.

Неповних квадратних сантиметрів 6.

6 неповних квадратних сантиметрів — це приблизно 3 повні квадратні сантиметри.

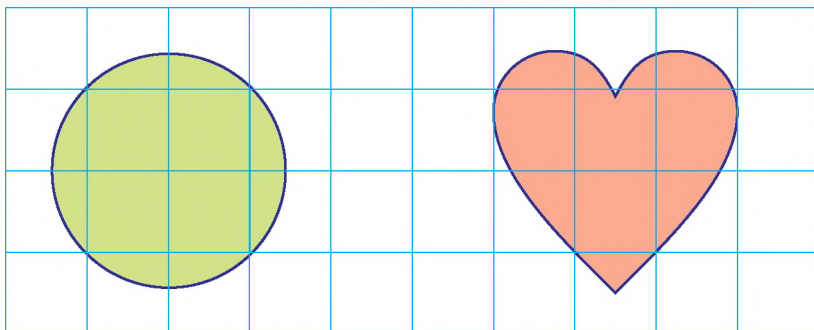
Отже, площа корони: $2 + 3 = 5$ (см²).

- 746.** Доведи, що площа зображеної фігури більша, ніж 3 см², але менша, ніж 9 см².

- 747.** Знайди площі зображених фігур (приблизно).

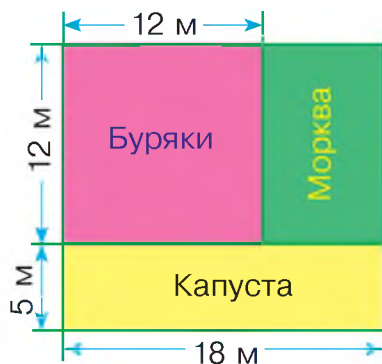
- 748.** За поданим планом ділянки знайди площі, відведені для кожного виду овочів.

- 749.** $x - 4506 = 4520$ $x : 5 = 70$
 $x + 4506 = 4520$ $x \cdot 5 = 70$

- 750.** З одного автовокзалу в протилежних напрямках одночасно виїхали два автобуси. Швидкість першого автобуса — 70 км/год, а швидкість другого — 80 км/год. Яка відстань буде між автобусами через 4 години?

Про що дізнаємось, обчисливши кожен вираз? Який із цих виразів є розв'язанням задачі?

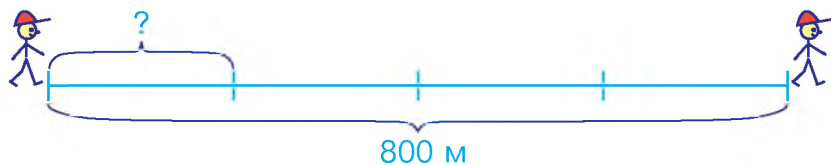
- 1) $70 \cdot 4$; 3) $80 - 70$; 5) $(80 + 70) \cdot 4$;
 2) $80 \cdot 4$; 4) $80 + 70$; 6) $80 \cdot 4 - 70 \cdot 4$.

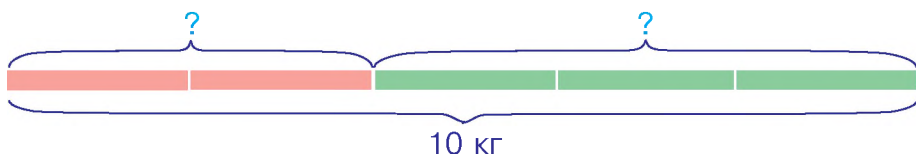
751. $100\,520 - 4700 \cdot 5 + 13\,980$

$14\,110 + 8010 \cdot 4 - 7604$

752. Відстань між двома пішоходами на місцевості 800 м. Знайди відстань між поділками на схемі.

753. Для виготовлення декоративної вази змішали 2 частини червоного скла і 3 частини зеленого. Скільки кілограмів узяли окремо червоного і зеленого скла, якщо маса вази 10 кг?

754. $x - 100 = 450$

$x : 100 = 450$

755. За день туристи подолали 31 км. Чотири години вони рухалися зі швидкістю 4 км/год, а потім — зі швидкістю 5 км/год.

 Скільки всього годин були у дорозі туристи?

ДІЛЕННЯ НА ОДНОЦИФРОВЕ ЧИСЛО

756.

$4\text{ т } 6\text{ ц} \cdot 2$

$8\text{ грн } 05\text{ к.} \cdot 4$

$7\text{ т } 4\text{ ц} : 2$

$4\text{ м } 20\text{ см} \cdot 5$

$9\text{ кг } 300\text{ г} : 3$

757. Пригадай! Як називають числа при діленні? Яким символом позначили ділене? дільник? частку?

$\square : \bigcirc = \text{gear}$

758. Виконай дії і порівняй значення виразів першого та другого стовпчиків.

$150 : (5 \cdot 3)$

$150 : 5 : 3$

$(24 + 46) : 2$

$24 : 2 + 46 : 2$

$(80 - 48) : 8$

$80 : 8 - 48 : 8$

Прочитай властивості частки і розглянь приклади їх застосування при виконанні обчислень.

Щоб поділити число на добуток двох чисел,
достатньо поділити це число на один із множників,
а потім результат поділити на другий множник.

$$a : (b \cdot c) = a : b : c$$

$$104 : 8 = 104 : (2 \cdot 4) = 104 : 2 : 4 = 52 : 4 = 13$$

Щоб поділити суму чисел на дане число,
достатньо поділити кожен доданок на це число
й отримані частки додати.

$$(a + b) : c = a : c + b : c$$

$$325 : 5 = (300 + 25) : 5 = 300 : 5 + 25 : 5 = 60 + 5 = 65$$

Щоб поділити різницю чисел на дане число,
достатньо поділити на це число зменшуване і від'ємник,
а потім від першої отриманої частки відняти другу.

$$(a - b) : c = a : c - b : c$$

$$234 : 6 = (240 - 6) : 6 = 240 : 6 - 6 : 6 = 40 - 1 = 39$$

759. Запиши ділене у вигляді суми зручних доданків і знайди частки.

$$369 : 3$$

$$484 : 4$$

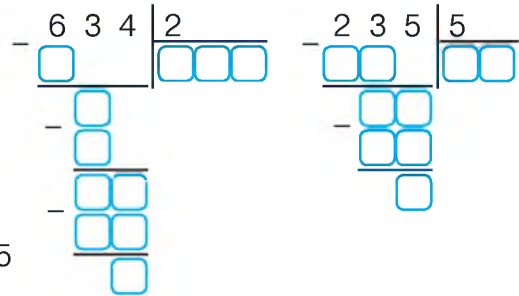
$$85 : 5$$

$$72 : 6$$

760. Розв'яжи і порівняй задачі.

- 1) У 2 бідони розлили 24 л молока, порівну в кожен. Скільки літрів молока в кожному бідоні?
- 2) У дволітрові банки розлили 24 л молока. Скільки таких банок наповнили молоком?
- 3) Посадили 24 ялинки, а дубів — у 2 рази менше. Скільки дубів посадили?
- 4) Невідоме число помножили на 2 і одержали 24. Знайди невідоме число.
- 5) Число 24 поділили на невідоме число і одержали 2. Знайди невідоме число.
- 6) Мамі 24 роки, а доньці 2 роки. У скільки разів мама старша за доньку?
- 7) Ширина ділянки прямокутної форми 2 м, а площа — 24 м². Знайди довжину цієї ділянки.
- 8) До обіду продали 24 кг помідорів, що вдвічі більше, ніж після обіду. Скільки кілограмів помідорів продали після обіду?

- 761.** Пригадай письмовий спосіб ділення трицифрового числа на одноцифрове.

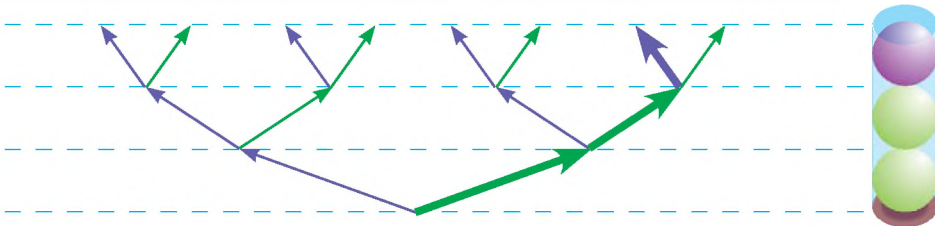
- 762.** Виконай ділення з коментуванням.

$$768 : 3 \quad 344 : 4 \quad 585 : 5$$

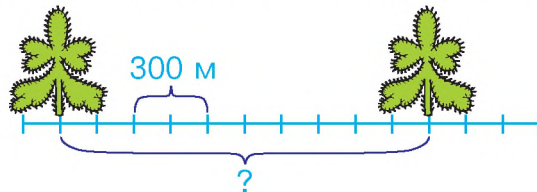
- 763.** Склади і розв'яжи задачі за даними таблиці.

Довжина прямокутника	Ширина прямокутника	Площа прямокутника
?	6 дм	48 дм ²
20 см	?	400 см ²
12 м	6 м	?

- 764.** У коробці вміщується три кульки. Зображену на малюнку комбінацію кульок записали так: 3ЗФ. Запиши всі інші можливі комбінації кульок зеленого та фіолетового кольорів, якщо таких кульок є багато.

- 765.** Знайди відстань між ялинками, якщо один сантиметр на схемі відповідає 300 м на місцевості.

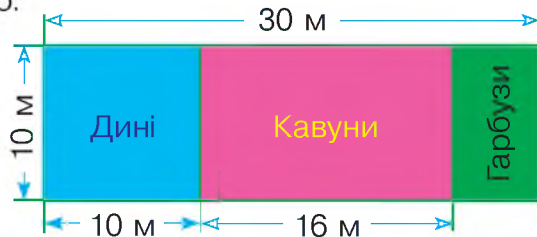

- 766.**

- 767.** Виконай ділення письмово.
 $364\,325 : 5$ $481\,024 : 4$

- 768.** За поданим планом ділянки знайди площі, відведені для кожного виду баштаних культур.

769.

$360 : 3$

$560 : 8$

$480 : 4$

$120 \cdot 4$

$150 \cdot 4$

$320 \cdot 2$

770. Багатоцифрові числа на одноцифрове число ділять так, як і трицифрові на одноцифрове. Розглянь запис і поясни, як знаходили частку чисел 11 241 і 9.

Виконай ділення з коментуванням.

$$\begin{array}{r} 9315 \overline{)3} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 8465 \overline{)5} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 23456 \overline{)4} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 112419 \\ - 9 \\ \hline 22 \\ - 18 \\ \hline 44 \\ - 36 \\ \hline 81 \\ - 81 \\ \hline 0 \end{array}$$

771. $276\,612 : 4$

$610\,864 : 8$

$367\,488 : 4$

772. Прочитай слово.

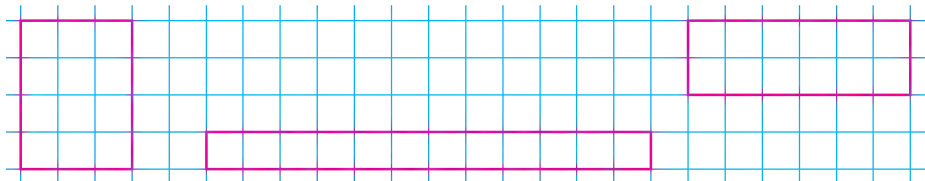

З Є А Ь Ц
(□ : □ - □ · □) : (□ · □)

773. Склади і розв'яжи задачі за даними таблиці.

Довжина прямокутника	Ширина прямокутника	Площа прямокутника
?	7 см	70 см ²
20 см	?	120 см ²
15 м	8 м	?

774. Зображені на малюнку фігури мають однакову площу. Чи однакові периметри цих фігур?

775. Обчисли, скориставшись підказкою.

1 3 2 5 4
(6 · 6 - 6 : 6) : (25 : 5)

(8 : 4 + 8 · 4) : (16 : 8)

776. $4 \text{ м} - 37 \text{ см}$

$2 \text{ м } 56 \text{ см} : 2$

$556 \text{ мм} - 489 \text{ мм}$

$6 \text{ м } 5 \text{ см} \cdot 10$

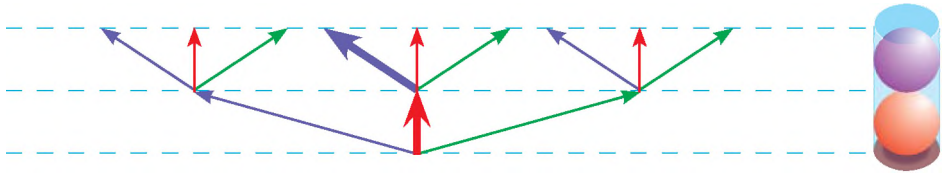
$75 \text{ м } 24 \text{ см} : 9$

$1 \text{ т } 1 \text{ ц} + 1 \text{ т } 3 \text{ ц}$

$8 \text{ т } 007 \text{ кг} \cdot 5$

$2 \text{ кг } 700 \text{ г} + 300 \text{ г}$

777. У коробці вміщується дві кульки. Запиши всі можливі комбінації із кульок зеленого, червоного та фіолетового кольорів, якщо таких кульок є багато.

778. $242\,895 : 5$

$558\,768 : 7$

$112\,437 : 9$

779. Довжина саду 40 м, а ширина на 16 м менша. Третину площі саду займають яблуні, а решту — груші. Яку площу саду займають груші?

780.

$x + 4 = 8$

$x \cdot 4 = 8$

$x - 1 = 8 + 1$

$x - 8 = 4$

$x : 4 = 8$

$x \cdot 2 = 0$

781. Із чисел 1, 3, 5, 8, 10 вибери ті значення змінної a , для яких нерівність $240 : a < 120$ буде правильною.

782. Розглянь схематичний запис знаходження частки чисел 12 168 і 4. Назви перше неповне ділене. Скільки цифр має бути в частці? За якої умови в частці з'являється нуль?

Знайди частки письмово.

$33\,648 : 8$

$28\,254 : 6$

$54\,288 : 9$

$35\,196 : 7$

$$\begin{array}{r} 12168 \overline{) 12168} \\ \underline{4} \\ 8 \\ \underline{8} \\ 0 \\ 0 \\ \underline{0} \\ 0 \\ \underline{0} \\ 0 \end{array}$$

783. Щоб зібрати автомобіль, потрібно з'єднати 4245 деталей. Третину деталей уже з'єднали. Скільки деталей залишилося з'єднати?

784. $6963 : 3 - 2482 : 2$

$1010 \cdot 6 : (180 : 60)$

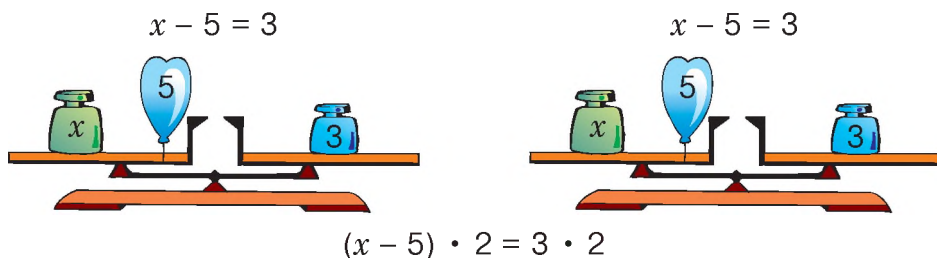
785. З однієї станції в протилежних напрямках одночасно вирушили два поїзди. Швидкість першого поїзда 120 км/год, а швидкість другого на 7 км/год більша. Яка відстань буде між поїздами через 4 години?

786. Розв'яжи рівняння.

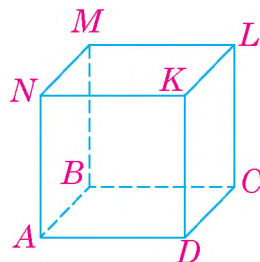
$x \cdot 7 = 70 \cdot 6$

$88 : x = 54 - 46$

787. Чи порушиться рівновага терезів, якщо об'єднати гири і кульки на відповідних шальках?

788. Куб виготовили з обрізків дроту, позначивши кожну використану частину буквами. Назви ті частини дроту, у позначенні яких немає літери А.

789.

$4848 \xrightarrow{+404} \xrightarrow{:2}$

790. Знайди частки і виконай перевірку дією множення.

$27\,042 : 6$

$63\,432 : 6$

$42\,045 : 5$

791. Для газетного кіоску придбали 8 однакових стелажів, по s грн за кожен. Склади і запиши вирази, за якими можна дізнатися:

а) скільки гривень потрібно заплатити за 9 таких стелажів;

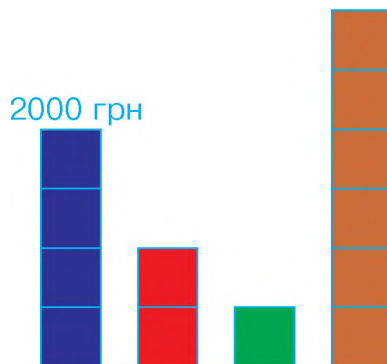

б) скільки таких стелажів можна купити за a грн.

792.

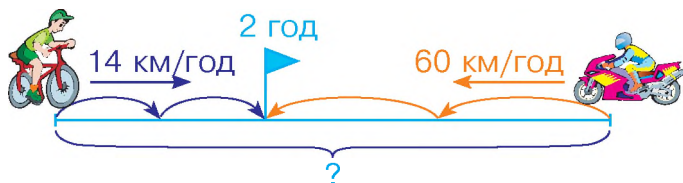
$1414 : 7$	$84\,848 : 2$	$4060 \cdot 8$
$212\,121 : 3$		$3020 \cdot 5$

793. На діаграмі у вигляді синього стовпчика зображено грошову суму 2000 грн. Яким грошовим сумам відповідають інші стовпці?

794. $657\ 135 : 5$ $843\ 124 : 4$
 $159\ 831 : 9$ $863\ 214 : 3$

795. Із двох міст назустріч один одному одночасно виїхали мотоцикліст та велосипедист і зустрілися через 2 год. Швидкість велосипедиста 14 км/год, а мотоцикліста — 60 км/год. Скільки кілометрів становить відстань між містами?

Розв'яжи задачу двома способами за поданими планами.

1-й спосіб

- 1) Скільки кілометрів проїхав велосипедист?
- 2) Скільки кілометрів проїхав мотоцикліст?
- 3) Скільки кілометрів становить відстань між містами?

2-й спосіб

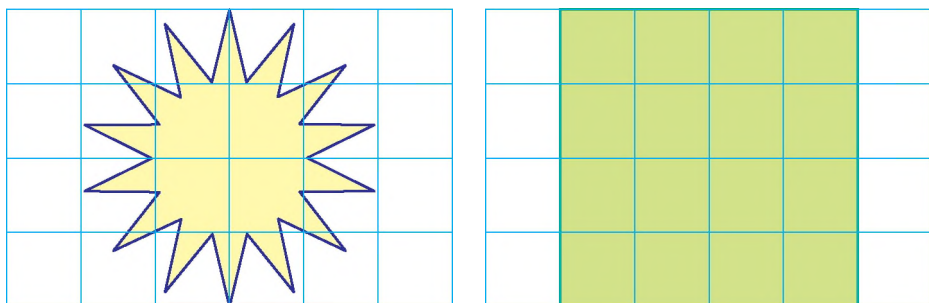
- 1) На скільки кілометрів за годину зближалися мотоцикліст і велосипедист?
- 2) Скільки кілометрів становить відстань між містами?

796. Довжини трьох рейок відповідають нерівності: $A + B < C$. Між якою з цих величин та рейкою, зображеною на малюнку, можна встановити відповідність?

797. Троє кішок упіймали три мишки за три хвилини. За скільки хвилин шестеро кішок упіймають шість мишок, якщо ловитимуть їх із такою самою швидкістю?

- 798.** Довжина кожного з відрізків, що утворюють зірку, 1 см. Знайди і порівняй периметри зірки та квадрата. Знайди площу квадрата і за допомогою палетки площу зірки (приблизно). Порівняй площі цих фігур.

- 799.** Знайди частки і виконай перевірку дією множення.
 $286\ 036 : 4$ $794\ 790 : 6$ $794\ 790 : 9$

- 800.** Із двох пунктів назустріч один одному одночасно виїхали два мотоциклісти і зустрілися через 6 год. Перший мотоцикліст рухався зі швидкістю 30 км/год, а другий — зі швидкістю 40 км/год. Знайди відстань між пунктами, з яких виїхали мотоциклісти.

- 801.** $\frac{1}{5}$ від 3 м 5 см $\frac{1}{2}$ від 8 т 4 ц $\frac{1}{2}$ від 3 год 20 хв
 $\frac{1}{5}$ від 1 год 20 хв $\frac{1}{3}$ від 2 хв 30 с

- 802.** Заповни порожні клітинки. Поясни, звідки в частці з'явилося два нулі. Знайди частку чисел 48 056 і 8 із коментуванням.

$$\begin{array}{r} 1\ 4\ 0\ 0\ 1\ 5 \\ - \square\square \\ \hline - \square\square \\ \hline - \square\square \\ \hline - \square\square \\ \hline \square \end{array} \bigg| \begin{array}{r} 5 \\ 2\ 8\ 0\ 0\ 3 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 4\ 8\ 0\ 5\ 6 \\ - \square\square \\ \hline - \square\square \\ \hline \square \end{array} \bigg| \begin{array}{r} 8 \\ \square\square\square\square \end{array}$$

- 803.** Знайди частки. Результати перевір дією множення.
 $636\ 012 : 3$ $145\ 015 : 5$ $54\ 018 : 6$ $80\ 016 : 8$

804. За 5 днів 12 кротів вирили 420 м підземного проходу, порівну кожен. Скільки метрів проходу виривав кожен кріт за день?

805. Розглянь малюнок. На кільці подано вираз на дві дії: від добутку чисел 5000 і 4 відняти число, записане зі зворотного боку. Кільце розгорнули. Як знайти число, що раніше було невидимим?

$$5000 \cdot 4 - 5000 = 15\,000$$

$$5000 \cdot 4 - 15\,000 = 5000$$

Яке число отримали в результаті обчислень? Який висновок можна зробити?

«Розгорни» кільця і запиши вирази. Пам'ятай, що число, яке буде значенням кожного виразу, має збігатися із числом на його початку.

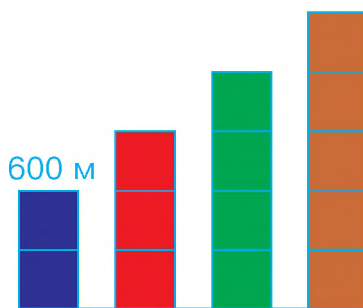
$$10\,000 : 5 +$$

$$90\,000 \cdot 2 -$$

$$80\,000 : 4 +$$

$$2000 \cdot 4 -$$

806. На діаграмі у вигляді синього стовпчика зображена відстань 600 м. Яким відстаням відповідають інші стовпчики?

807. Із двох сіл назустріч один одному одночасно вирушили пішохід та лижник і зустрілися через 2 години. Пішохід рухався зі швидкістю 5 км/год, а лижник — зі швидкістю 12 км/год. Яка відстань між селами?

Склади обернену задачу, в якій потрібно дізнатися, через скільки годин зустрінуться лижник і пішохід.

- 808.** У таблиці подано показники температури повітря кожного дня тижня. Побудуй графік за даними таблиці.

День тижня	пон.	вівт.	сер.	четв.	п'ятн.	суб.	нед.
Температура повітря, °C	+6	+8	+4	+7	+4	+2	+1

- 809.** За 8 годин роботи три однакові трактори витратили 240 л пального. Скільки літрів пального знадобиться одному такому трактору на 6 годин роботи?

- 810.** $400\ 368 : 4$ $70\ 049 : 7$ $240\ 012 : 6$ $43\ 018 : 2$

- 811.**

$$5\text{ кг } 300\text{ г} : 2$$

$$6\text{ т } 360\text{ кг} : 3$$

$$3\text{ хв } 20\text{ с} : 2$$

$$8\text{ км } 400\text{ м} : 2$$

$$5\text{ год } 30\text{ хв} : 2$$

- 812.** Розглянь, як знаходили частку чисел 135 000 і 5, та прочитай пояснення.

Пояснення. Перше неповне ділене — 13 десятків тисяч.

Отже, у частці буде п'ять цифр. 13 десятків тисяч по-

ділити на 5 — буде 2 десятки тисяч і 3 десятки тисяч в остачі. Друге неповне ділене — 35 тисяч. 35 тисяч поділити на 5 — буде 7 тисяч. Сотень, десятків і одиниць у діленому немає, тому на їх місці у частці записуємо нулі. Частка 27 000.

Виконай ділення з коментуванням за схемою. За якої умови останніми цифрами частки будуть нулі?

$$\begin{array}{r} 135000 : 5 \\ - 10 \\ \hline 35 \\ - 35 \\ \hline 0 \\ \hline 0 \\ \hline 0 \\ \hline 0 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 13400 : 2 \\ - \\ \hline \\ - \\ \hline \\ - \\ \hline \end{array}$$

- 813.** Знайди частки з поясненням.

$$19\ 600 : 4$$

$$284\ 000 : 2$$

$$181\ 000 : 5$$

$$900\ 000 : 2$$

- 814.** Прочитай слово.

$$\text{О С К А Р И}$$

$$(\square + \square \cdot \square - \square) - (\square - \square : \square)$$

815. Із двох станцій одночасно назустріч один одному вийшли два товарні поїзди і зустрілися через 5 годин. Один поїзд рухався зі швидкістю 29 км/год, а другий — 35 км/год. Яка відстань між станціями?

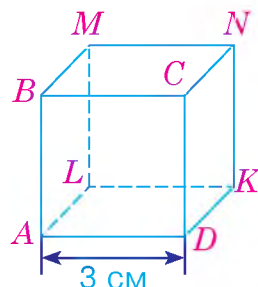
816. Виконай обчислення, скориставшись підказкою.

$\textcircled{1} \quad \textcircled{3} \quad \textcircled{2} \quad \textcircled{5} \quad \textcircled{4}$
 $(60 + 30) : (60 - 30) + 60 : 30$

$(8 + 4) : (8 - 4) + 8 \cdot 4$

817. За 3 рейси 7 однакових автобусів перевезли 1092 пасажирів. Скільки пасажирів перевозив один автобус за один рейс?

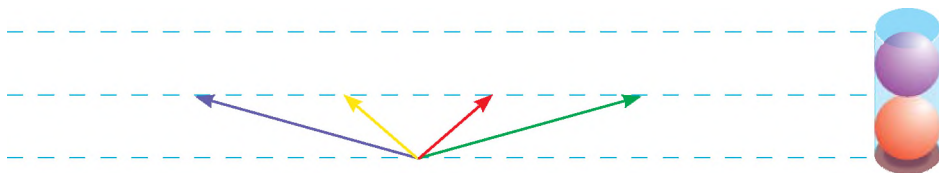
818. Куб виготовлено із дроту. Визнач найкоротший маршрут для жука, який збирається переповзти з точки A в точку N . Знайди довжину цього шляху.

819. «Розгорни» кільця і запиши вирази. Пам'ятай, що число, яке буде значенням кожного виразу, має збігатися із числом на його початку.

820. У коробці вміщуються дві кульки. Скількома способами можна покласти в коробку кульки зеленого, червоного, жовтого та фіолетового кольорів, якщо таких кулек є багато?

821. Довжина кожної сторони трикутника становить 12 см. Знайди площу квадрата, периметр якого дорівнює периметру цього трикутника.

822. $215\,000 : 5$ $41\,600 : 4$ $153\,000 : 9$ $248\,000 : 8$

823.

$2002 \cdot 8$	$4212 \cdot 2$	$4802 : 2$	$5431 : 1$
$3003 \cdot 3$		$6400 : 100$	

824. $100\ 800 : 9$ $20\ 500 : 5$ $400\ 480 : 8$ $10\ 020 : 3$

825. Працюючи з однаковою продуктивністю, 8 операторів за 3 тижні набрали 3696 сторінок тексту. Скільки сторінок тексту набрав один оператор за тиждень?

826. Склади задачу про рух двох автомобілів, розв'язанням якої був би такий вираз: $(80 + 70) \cdot 4$.

827. $210\ 018 : 6$ $28\ 042 : 7$ $576\ 008 : 8$ $72\ 016 : 4$

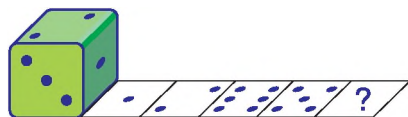
828. У цих виразах числа замінили літерами. Відомо, що обидва числа більші від одиниці. Значення якого виразу буде найбільшим? Чи можна з певністю сказати, значення якого виразу буде найменшим?

$$a : b \qquad a - b \qquad a \cdot b$$

829. На крапки гравального кубика нанесли свіжу фарбу і прокотили кубик по аркуші паперу. Скільки крапок має відбитися в клітинці зі знаком питання?

830.

60 606 $\xrightarrow{+12\ 121}$ $\xrightarrow{-21\ 212}$

831. Двоє майстрів, працюючи з однаковою продуктивністю, за 6 годин роботи виклали 720 тротуарних плиток. Скільки таких плиток викладе один із майстрів за 8 годин, якщо продуктивність його праці не зміниться?

832. $100\ 500 : 3$ $40\ 050 : 5$ $600\ 300 : 6$ $100\ 000 : 8$

833.

$4500 \cdot 10$

$360 \cdot 100$

$38\ 000 : 1000$

$28\ 000 : 1$

$18 \cdot 1000$

$46\ 000 : 10$

834. $16\ 025 : (3 + 120 : 60)$

$27\ 036 : (3 + 12 \cdot 4 : 8)$

835. Безвітряної погоди за один рейс човен перевозить 2 ц вантажу. Скільки рейсів має зробити цей човен, щоб перевезти 11 т 2 ц вантажу?

Розв'язання

$11\ \text{т}\ 2\ \text{ц} : 2\ \text{ц} = 56\ (\text{р.})$

Відповідь: щоб перевезти 11 т 2 ц вантажу, човен має зробити 56 рейсів.

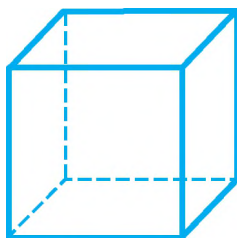
836. Господиня купила декілька ґудзиків по 90 к., заплативши за них 7 грн 20 к. Скільки ґудзиків купила господиня?

Доповни умову і постав запитання так, щоб задача розв'язувалась двома діями.

837. $5 \text{ грн } 25 \text{ к.} : 5$ $8 \text{ т } 240 \text{ кг} : 4 \text{ кг}$ $6 \text{ км } 280 \text{ м} : 2$
 $1 \text{ ц } 24 \text{ кг} : 4$ $6 \text{ м } 120 \text{ мм} : 9 \text{ мм}$ $8 \text{ кг } 480 \text{ г} : 4$

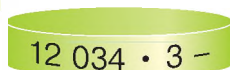
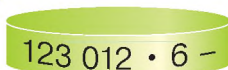
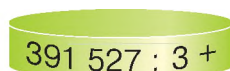
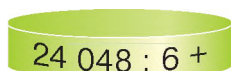
838. Із двох міст, відстань між якими 110 км, назустріч один одному одночасно виїхали два велосипедисти. Один із них рухався зі швидкістю 10 км/год, а другий — 12 км/год. Через скільки годин велосипедисти зустрінуться?

839. Цей маленький акваріум хочуть заповнити водою наполовину. На якій відстані від дна акваріума опиниться рівень води?

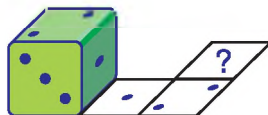

50 см

840. «Розгорни» кільця і запиши вирази.

841. Відомо, що сума крапок на протилежних гранях кубика дорівнює 7. Скільки крапок має відбитися в клітинці зі знаком питання?

842. $100\ 000$ $\xrightarrow{+1000}$ $\xrightarrow{-10}$

843. З одного баштану фермер зібрав 24 т 3 ц кавунів, а з другого — третину від цієї кількості. Скільки центнерів кавунів зібрав фермер з обох баштанів?

844. $1 \text{ км} : 5 \text{ м}$ $2 \text{ ц} : 5 \text{ кг}$ $6 \text{ м} : 4 \text{ см}$ $2 \text{ км} : 100 \text{ м}$ $6 \text{ км} : 3 \text{ м}$

ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДРОБАМИ. МНОЖЕННЯ І ДІЛЕННЯ БАГАТОЦИФРОВИХ ЧИСЕЛ, ЩО ЗАКІНЧУЮТЬСЯ НУЛЯМИ

ДРОБИ

845.

$$6 \text{ кг } 500 \text{ г} : 2$$

$$2 \text{ год } 20 \text{ хв} \cdot 2$$

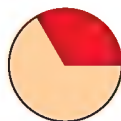
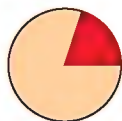
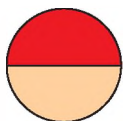
$$3 \text{ грн } 40 \text{ к.} \cdot 3$$

$$8 \text{ т } 4 \text{ ц} \cdot 3$$

$$6 \text{ хв } 40 \text{ с} : 2$$

846. Накресли три відрізки завдовжки 6 см. Один поділи на дві рівні частини, другий — на 3 рівні частини, третій — на 6 рівних частин. Скільки сантиметрів становить половина відрізка? третина відрізка? шоста частина відрізка?

847. На малюнках позначили половину, третину, чверть і п'яту частину. Знайди кожную із цих частин. Яка частина найбільша? найменша?

848. Розглянь розв'язання задач на знаходження частини від числа і числа за його частиною.

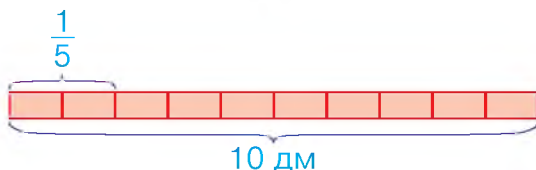
1) Довжина червоної доріжки 10 дм. Знайди $\frac{1}{5}$ від її довжини.

Розв'язання

$$10 : 5 = 2 \text{ (дм)}$$

Відповідь: $\frac{1}{5}$ доріжки

становить 2 дм.

2) П'ята частина довжини синьої доріжки становить 10 см. Знайди довжину цілої доріжки.

Розв'язання

$$10 \cdot 5 = 50 \text{ (см)}$$

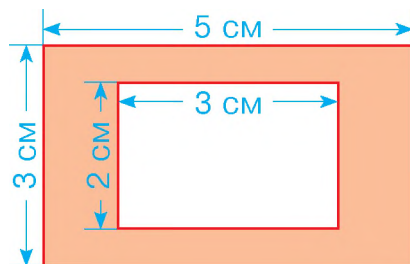
Відповідь: довжина цілої доріжки 50 см.

849. За три дні туристи мали пройти 36 км. Першого дня вони пройшли $\frac{1}{4}$ всієї відстані. Скільки кілометрів залишилося пройти туристам?

850. $641\ 672 : 8$ $105\ 605 : 5$ $156\ 248 : 4$ $426\ 120 : 6$

851. У прямокутнику зі сторонами 5 см і 3 см вирізали прямокутний отвір, довжина якого 3 см, а ширина — 2 см. Знайди площу фігури, що залишилась.

852. «Розгорни» кільця.

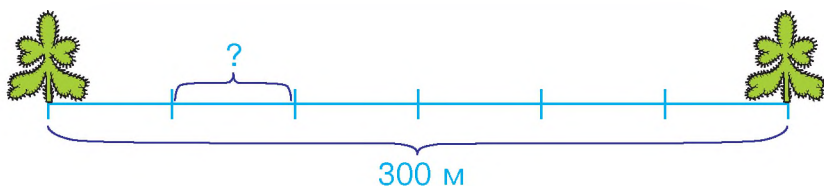
$$406\ 408 : 8 +$$

$$204\ 103 \cdot 4 -$$

$$765\ 123 : 3 +$$

$$60\ 708 \cdot 9 -$$

853. Відстань між двома ялинками на місцевості 300 м. Знайди відстань між поділками на схемі.

854. $128\ 655 : 5$ $480\ 000 : 6$ $470\ 860 : 4$ $504\ 000 : 9$

855. З одного поля фермер зібрав 48 т 240 кг огірків, а з другого — чверть від цієї кількості. Скільки кілограмів огірків зібрав фермер з обох полів?

856. $\frac{1}{3}$ від 6 м 9 см

$\frac{1}{2}$ від 9 т 6 ц

$\frac{1}{3}$ від 2 хв

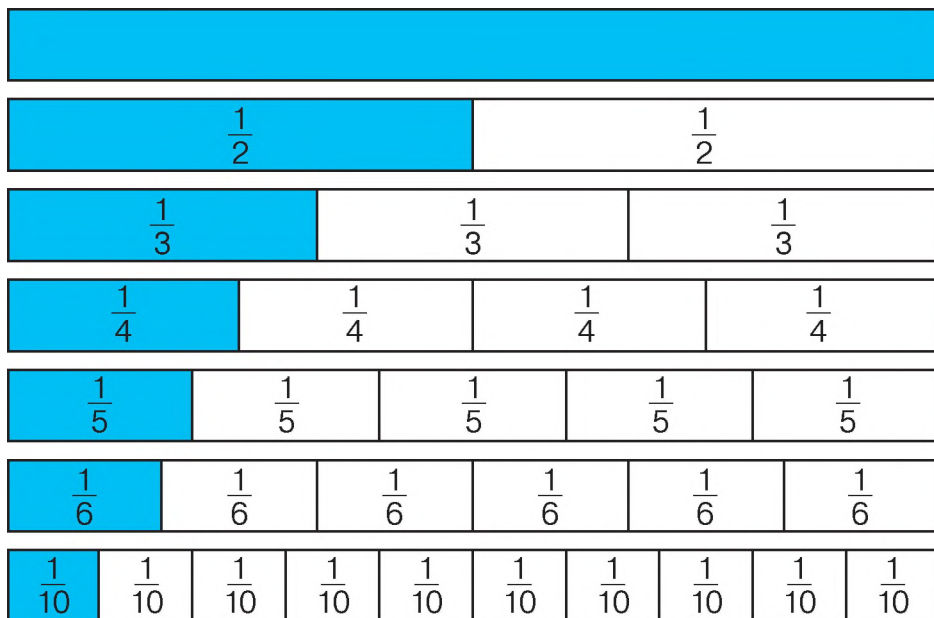
$\frac{1}{2}$ від 5 кг 400 г

$\frac{1}{2}$ від 5 м 4 дм

857. На малюнку зображено 7 однакових прямокутників: перший — цілий, другий — поділений на 2 рівні частини, третій — на

3 рівні частини, четвертий — на 4, п'ятий — на 5, шостий — на 6 і сьомий — на 10 рівних частин. У цілому прямокутнику міститься дві половини, три третіх частини, чотири четвертих, п'ять п'ятих, шість шостих або десять десятих частин. Скільки четвертих частин у половині? Скільки десятих частин у половині?

858. Користуючись малюнком із попереднього завдання, порівняй:

$$\frac{2}{3} \text{ і } \frac{1}{3}; \frac{2}{4} \text{ і } \frac{3}{4}; \frac{2}{6} \text{ і } \frac{4}{6}; \frac{3}{5} \text{ і } \frac{2}{5}.$$

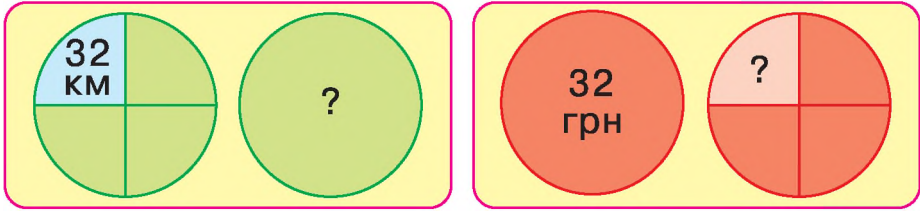
859. Кілограм карамельок розклали в однакові пакети по $\frac{1}{5}$ кг у кожен. Скільки таких пакетів використали?

860. Шість літрів соку розлили у півлітрові банки. Скільки таких банок наповнили соком?

861. Знайди: $\frac{1}{2}$ від 1 т; $\frac{1}{3}$ від 1 хв; $\frac{1}{4}$ від 1 ц.

862. На хлібозавод привезли 28 ц борошна. Першого дня використали четверту частину всього борошна, а другого — п'яту частину того, що залишилося. Скільки кілограмів борошна використали другого дня?

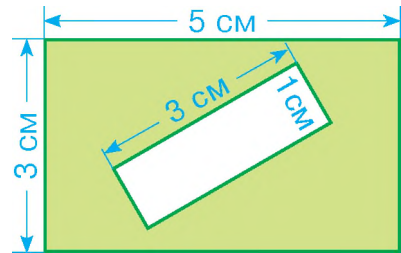
863. Виконай обчислення за схемами.

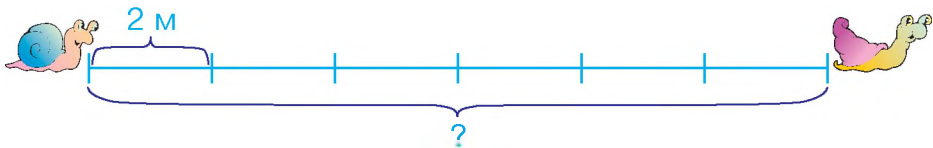
864. $(45\ 016 : 4) \cdot 6$

$(87\ 065 - 80\ 045) : 2 \cdot 10$

865. У прямокутнику зі сторонами 5 см і 3 см вирізали прямокутний отвір, довжина якого 3 см, а ширина — 1 см. Знайди площу фігури, що залишилась.

866. Одна поділка на схемі відповідає двом метрам на місцевості. Знайди відстань між равликами на місцевості.

867. Довжина клумби прямокутної форми 12 м, а ширина становить $\frac{1}{6}$ від довжини. Знайди площу клумби.

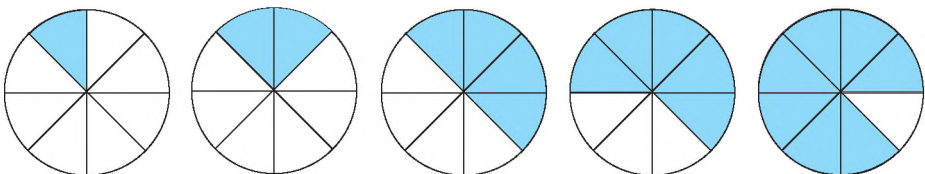
868. Знайди: $\frac{1}{5}$ від 1 год 20 хв; $\frac{1}{2}$ від 6 т 2 ц; $\frac{1}{6}$ від 3 м 60 см.

869.

$320 : 4$	$480 : 2$	$230 \cdot 3$	$1002 \cdot 7$
$540 : 10$		$3040 \cdot 4$	

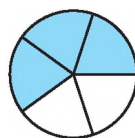
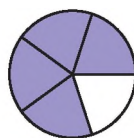
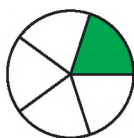
870. Розглянь малюнок. На скільки рівних частин поділено кожен круг? Скільки таких частин зафарбовано у кожному випадку?

Числа виду $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{2}{3}$, $\frac{5}{8}$ називають **дробовими числами**, або **дробами**.

Розглянемо дріб $\frac{5}{8}$. Число над рискою — це **чисельник** дробу, а число під рискою — **знаменник** дробу. Риска — символ дії ділення. Знаменник показує, на скільки рівних частин поділено ціле, а чисельник — скільки таких рівних частин узято.

- 871.** На цих кругах різними кольорами виділено частини, що відповідають дробам $\frac{1}{5}$, $\frac{2}{5}$, $\frac{3}{5}$ і $\frac{4}{5}$. Яким кольором позначено кожен із цих дробів?

- 872.** За допомогою схематичного малюнка із попереднього завдання визнач, скільки повних кругів можна скласти із 18 п'ятих частин. Скільки частин будуть зайвими?

- 873.** Довжина саду прямокутної форми 400 м, а ширина — 300 м. Третину площі саду займають вишні, а решту — яблуні. Яку площу саду займають яблуні?

- 874.** $100\,000 - (564\,240 : 4 - 100\,000)$ $14\,067 \cdot 2$
 $100\,000 + (99\,998 + 1) \cdot 9$ $18\,644 : 2$

- 875.** Прочитай слово.

Л І С О Т В
 - · (-) - : (+)

- 876.** «Розгорни» кільця.

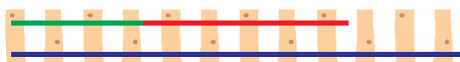
124 864 : 4 +

10 203 · 9 -

254 035 : 5 +

241 208 · 4 -

- 877.** Довжини трьох рейок відповідають нерівності $A - B > C$. Між якою з цих величин та рейкою, зображеною на малюнку, можна встановити відповідність?

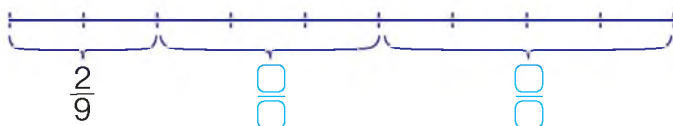

878. Знайди $\frac{1}{5}$ від кожної величини: 2 т; 4 см; 3 км; 5 кг.

879. У магазин завезли 2 т 8 ц картоплі. Четверть усієї картоплі закупили для шкільної їдальні, а решту розфасували в пакети, по 5 кг у кожен. Скільки таких пакетів з картоплею отримали?

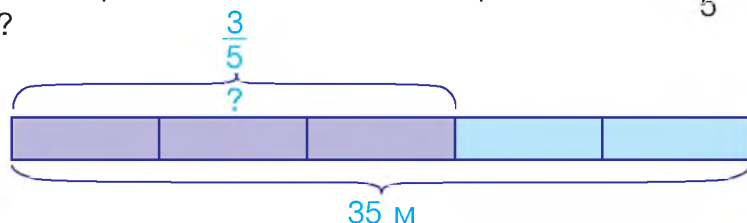
880. $x + 8 = 40$ $x : 8 = 40$ $x \cdot 8 = 40$ $x - 8 = 40$

881. Прочитай дріб і запиши два інші дробу. Який із цих дробів найбільший? найменший?

882. Розглянь схему і розв'язання задачі на знаходження дробу від числа.

Довжина доріжки 35 м. Скільки метрів становить $\frac{3}{5}$ цієї доріжки?

Розв'язання

1) Скільки метрів становить $\frac{1}{5}$ доріжки?

$$35 : 5 = 7 \text{ (м)}$$

2) Скільки метрів становить $\frac{3}{5}$ доріжки?

$$7 \cdot 3 = 21 \text{ (м)}$$

Відповідь: довжина $\frac{3}{5}$ доріжки становить 21 м.

883. Знайди $\frac{2}{3}$ від 369 123 і $\frac{4}{5}$ від 567 085, виконуючи дії письмово.

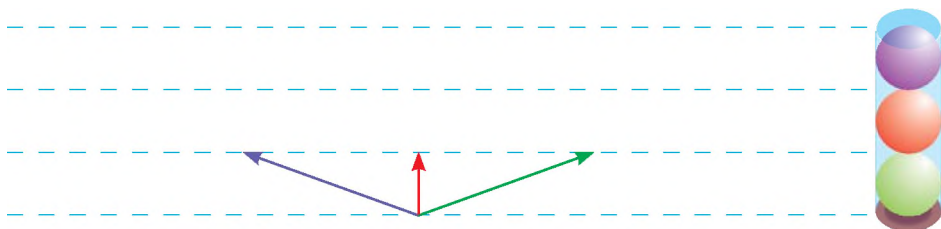
884. У розсаднику виростили 3650 саджанців. $\frac{3}{5}$ цих саджанців становили ялинки. Скільки ялинок виростили в розсаднику?

885. Виконай дії, скориставшись підказкою.

1 3 2 5 4
 $(6 \cdot 10 + 3 \cdot 7) : (9 \cdot 9)$

$$(48 : 8 + 48 : 6) \cdot (48 : 24)$$

- 886.** У коробці вміщується три кульки. Скількома способами можна покласти в коробку кульки зеленого, червоного та фіолетового кольорів, якщо таких кульок є багато і першу з них можна покласти трьома способами?

- 887.** Знайди $\frac{5}{6}$ від 426 114 і $\frac{3}{8}$ від 641 624, виконуючи дії письмово.

- 888.** У колекції було 5600 марок. $\frac{4}{7}$ усіх марок становили марки із серії «Спорт». Скільки марок із серії «Спорт» було в колекції?

- 889.**
$303 \cdot 3$	$110 \cdot 7$	$8000 : 100$	$0 : 3000$
$432 \cdot 2$	$286 \cdot 10$	$4000 : 1$	

- 890.**

$1 \text{ см} = \frac{1}{10} \text{ дм}$

Запиши величини в дециметрах за зразком.

Зразок. $2 \text{ см} = \frac{2}{10} \text{ дм}$

$5 \text{ см} = \boxed{} \text{ дм}$

$7 \text{ см} = \boxed{} \text{ дм}$

$8 \text{ см} = \boxed{} \text{ дм}$

$10 \text{ см} = \boxed{} \text{ дм}$

- 891.** Знайди $\frac{1}{3}$, $\frac{2}{3}$, $\frac{5}{6}$, $\frac{1}{12}$ від 1 хв.

- 892.** Знайди дроби від чисел, виконуючи ділення і множення письмово.

$\frac{1}{3} \text{ від } 12\,033$

$\frac{4}{7} \text{ від } 336\,455$

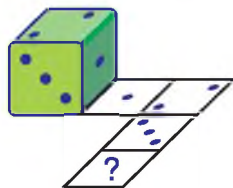
$\frac{2}{3} \text{ від } 305\,013$

893. $28\ 014 : (5 \cdot 6 - 46 : 2)$

$57\ 018 : (81 : 9 - 3)$

894. На птахофермі біля ставка було 1152 птахи, причому $\frac{5}{6}$ від цієї кількості становили качки, а решту — гуси. На скільки більше качок, ніж гусей, було на птахофермі?

895. Відомо, що сума крапок на протилежних гранях кубика дорівнює 7. Скільки крапок має відбитися в клітинці зі знаком питання?

896.

80 000 $\xrightarrow{+2002}$ $\xrightarrow{-10\ 101}$

897. Знайди дробі від чисел, виконуючи ділення і множення письмово.

$\frac{2}{5}$ від 150 465

$\frac{2}{9}$ від 169 236

$\frac{5}{6}$ від 140 166

$\frac{2}{3}$ від 104 046

898. У мами в гаманці було 81 грн 25 к. Вона купила книгу, витративши $\frac{3}{5}$ від цієї суми. Скільки грошей залишилось у мами?

899.

840 : 20

4800 : 60

321 · 3

5001 · 9

3200 : 800

540 : 60

408 · 2

900.

$1\text{ см} = \frac{1}{100}\text{ м}$ $1\text{ м} = \frac{1}{1000}\text{ км}$

Запиши подані величини у вигляді дробів.

2 см = м

3 м = км

7 см = м

6 м = км

901. Знайди $\frac{1}{3}$, $\frac{5}{6}$, $\frac{2}{12}$, $\frac{3}{20}$, $\frac{1}{60}$ від 1 год.

902. Площа кімнати в однокімнатній квартирі 18 м², а площа кухні становить $\frac{4}{9}$ від площі кімнати. Яку площу займають кімната і кухня разом?

903. Знайди різницю двох чисел: $\frac{2}{3}$ від 4326 і $\frac{2}{5}$ від 6845.

904. Дві ластівки одночасно вилетіли назустріч одна одній зі швидкістю 23 м/с. Через скільки секунд ластівки зустрінуться, якщо відстань між ними була 920 м?

905. «Розгорни» кільця.

$$102\ 153 : 3 +$$

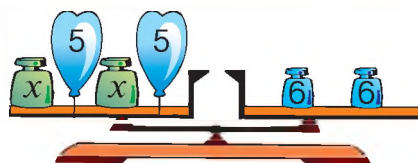
$$123\ 456 \cdot 3 -$$

$$265\ 314 : 6 +$$

$$214\ 151 \cdot 4 -$$

906. Чи порушиться рівновага терезів, якщо із двох однакових гир або кульок залишити тільки одну?

$$(x - 5) \cdot 2 = 6 \cdot 2 \quad x - 5 = 6$$

907. $34\ 567$ $\xrightarrow{+3003}$ $\xrightarrow{-122}$

908. Знайди різницю двох чисел: $\frac{3}{5}$ від 6805 і $\frac{3}{8}$ від 6472.

909. У вагон товарного потяга вміщується 4833 коробки із телевізорами. На заводі завантажили $\frac{7}{9}$ цього вагона. Скільки коробок із телевізорами ще можна туди покласти?

910. $\frac{2}{5}$ від 25 $\frac{3}{10}$ від 1000 $\frac{1}{4}$ від 624
 $\frac{2}{3}$ від 363 $\frac{3}{4}$ від 1000

911. $1\text{ с} = \frac{1}{60}\text{ хв}$ $1\text{ хв} = \frac{1}{60}\text{ год}$ $1\text{ год} = \frac{1}{24}\text{ доби}$

Запиши подані величини у вигляді дробів.

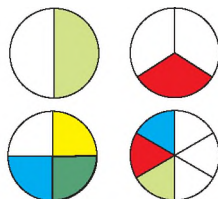
5 с = хв 3 хв = год 8 год = доби
 30 с = хв 20 хв = год 12 год = доби

912. Маса навантаженого автомобіля 4000 кг, а маса автомобіля без вантажу становить $\frac{3}{5}$ його маси із вантажем. Яка маса автомобіля без вантажу?

913. Відомо, що $\frac{1}{5}$ від числа дорівнює 20 000. Знайди ціле число.

914. Знайди суму двох чисел: $\frac{5}{6}$ від 36 246 і $\frac{3}{10}$ від 42 010.
915. Магазин завжди замовляв 240 упаковок соку по 8 пачок у кожній упаковці. Але завод-виробник запропонував магазину придбати той самий сік по 6 пачок у кожній упаковці. Скільки таких упаковок соку має замовити магазин?
916. Розглянь схеми розрізаних тортів. Скільки потрібно буде шостих частин, щоб доповнити половину до цілого торта? третю частину до цілого торта?

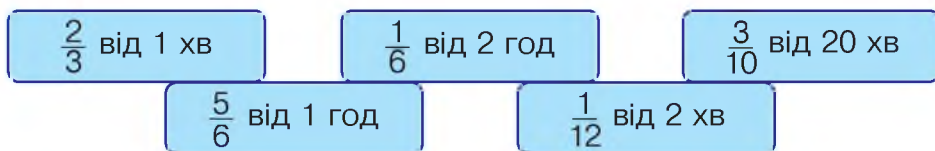
917.

918. Рухаючись зі швидкістю 320 км/год, вертоліт за 3 години пролетів $\frac{1}{5}$ запланованої відстані. Яку відстань мав пролетіти вертоліт?
919. Від числа 2040 відніми $\frac{2}{5}$ його.

920.

921.

Запиши подані величини у вигляді дробів.

3 см = м

3 см = км

9 см = м

9 см = км

14 см = м

14 см = км

922. Заповни пропуски.

$$\frac{2}{3} \text{ год} = \square\square \text{ хв}$$

$$\frac{3}{8} \text{ доби} = \square \text{ год}$$

$$\frac{3}{4} \text{ р.} = \square \text{ міс.}$$

$$\frac{1}{5} \text{ хв} = \square\square \text{ с}$$

923. Відомо, що $\frac{1}{8}$ від числа становить 3000. Знайди ціле число.

924. Фермер виростив 10 т 500 кг баклажанів, а продав $\frac{2}{5}$ від вирощеного врожаю. Скільки кілограмів баклажанів продав фермер?

925. Прочитай слово.

$$\begin{array}{cccccc} \text{З} & \text{А} & \text{А} & \text{Ч} & \text{Д} & \text{А} \\ (\square \cdot \square - \square : \square + \square \cdot \square) : \square \end{array}$$

926. «Розгорни» кільця.

$$35\ 045 : 5 +$$

$$10\ 305 \cdot 6 -$$

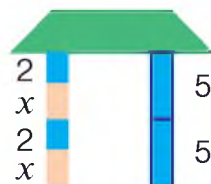
$$246\ 048 : 4 +$$

$$502\ 141 \cdot 3 -$$

927. Чи нахилиться дах, якщо кількість однакових блоків у кожній колоні зменшити вдвічі?

$$(x + 2) \cdot 2 = 5 \cdot 2$$

$$x + 2 = 5$$

928. Заповни пропуски.

$$\frac{5}{6} \text{ доби} = \square\square \text{ год}$$

$$\frac{3}{4} \text{ год} = \square\square \text{ хв}$$

$$\frac{2}{3} \text{ р.} = \square \text{ міс.}$$

$$\frac{1}{10} \text{ хв} = \square \text{ с}$$

929. Петрик прочитав 120 сторінок книги, що складає $\frac{1}{3}$ від її обсягу. Скільки сторінок у цій книзі?

МНОЖЕННЯ ЧИСЕЛ, ЩО ЗАКІНЧУЮТЬСЯ НУЛЯМИ

930.

$$80 : 40 \cdot 10$$

$$400 : 100 \cdot 10$$

$$90 : 30 \cdot 3$$

$$30 : 30 \cdot 100$$

$$60 : 20 \cdot 4$$

- 931.** Розташуй літери в порядку зростання числових значень величин і прочитай слово.

І 4 ц 6 кг	Л 4 т 6 кг	К 4 кг 6 г
О 4 т 6 ц	Р 4 ц 6 г	С 4 т 6 г

- 932.** Будь-яке кругле число можна записати у вигляді добутку, де одним із множників буде розрядне число.

Запиши числа у вигляді добутку за зразком.

Зразок. $400 = 4 \cdot 100$

6400 3000 18 000 8000 500 000 62 000

- 933.** Ділянку дороги завдовжки 240 км заасфальтували. Яка довжина всієї дороги, якщо вкрита асфальтом ділянка становить $\frac{1}{8}$ її довжини?

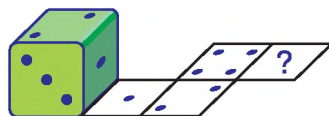
- 934.** Виконай обчислення, скориставшись підказкою.

$\overset{1}{(15 + 10)} : \overset{3}{(15 - 10)} - \overset{2}{45} : \overset{5}{9} \quad \overset{4}{(60 + 20)} : (60 - 20) + 60 \cdot 20$

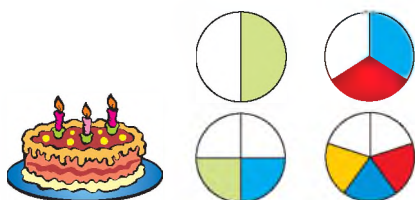
- 935.** «Розгорни» кільця.

480 684 : 4 +	360 108 : 9 +	103 091 : 6 -
201 101 : 4 -		

- 936.** Відомо, що сума крапок на протилежних гранях кубика дорівнює 7. Скільки крапок має відбитися в клітинці зі знаком питання?

- 937.** Розглянь схеми розрізаних тортів. Із яких частин неможливо скласти половину торта?

- 938.**

98 765 $\xrightarrow{+1200}$ $\xrightarrow{-12\,000}$

939. У магазині було 810 кг перлових крупів. Першого дня продали $\frac{2}{9}$, а другого — $\frac{2}{5}$ від усієї кількості крупів. Скільки кілограмів крупів продали за 2 дні?

940. Запиши вирази і знайди їх значення.

1) Число 2405 помножити на добуток чисел 2 і 4.

2) Число 840 поділити на добуток чисел 2 і 7.

3) Суму чисел 351 і 249 збільшити у 4 рази.

 4) Різницю чисел 3440 і 2180 зменшити на добуток чисел 5 і 8.

941.

942. Запиши один із множників у вигляді добутку і виконай множення за зразком.

Зразок. $120 \cdot 300 = 120 \cdot (100 \cdot 3) = (120 \cdot 100) \cdot 3 = 12\,000 \cdot 3 = 36\,000$

$$150 \cdot 4000$$

$$2400 \cdot 60$$

$$3800 \cdot 200$$

943. $20 \cdot 30 \cdot (40 : 20) - 50 \cdot 20$

$$87\,366 : (4 \cdot 9 : 6)$$

944. Знайди значення виразу $a : (k - 5)$, якщо $a = 3000$, $k = 20$.

945. На взуттєвій фабриці виготовили 320 пар жіночого взуття, що складало четверту частину всього виготовленого взуття. Чоловіче взуття становило половину всього взуття, а дитяче — решту. Скільки пар дитячого взуття виготовили на фабриці?

План розв'язування

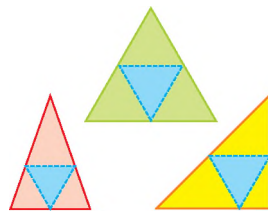
1) Скільки всього пар взуття виготовили на фабриці?

2) Скільки пар чоловічого взуття виготовили?

3) Скільки пар чоловічого і жіночого взуття виготовили?

4) Скільки пар дитячого взуття виготовили на фабриці?

- 946.** Відомо, що тільки з одного із зображених трикутників можна склеїти піраміду, згинаючи папір по пунктирних лініях. Знайди на малюнку цей трикутник.

- 947.** «Розгорни» кільця.

$$942\ 612 : 2 +$$

$$12\ 013 \cdot 7 -$$

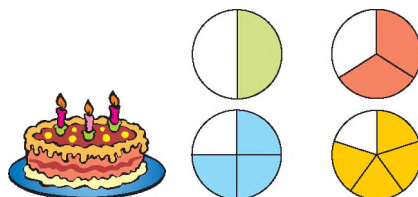
$$480\ 960 : 8 +$$

$$10\ 203 \cdot 9 -$$

- 948.** Розглянь схеми розрізаних тортів різної величини. Знайди масу кожного торта, якщо маса будь-якого шматочка становить 100 г.

- 949.**

$$50\ 000 \xrightarrow{+2001} \xrightarrow{-1002}$$

- 950.** Знайди добутки зручним способом.

$$2400 \cdot 300$$

$$4500 \cdot 20$$

$$1300 \cdot 300$$

$$4500 \cdot 40$$

- 951.** На четверту частину огорожі використали 85 м сітки. Скільки метрів сітки потрібно на всю огорожу?

- 952.** Із кожної пари назви більший дріб. За необхідності скористайся схематичним малюнком із №857.

$$\frac{1}{6} \text{ і } \frac{3}{6}$$

$$\frac{1}{5} \text{ і } \frac{4}{5}$$

$$\frac{2}{3} \text{ і } \frac{1}{3}$$

$$\frac{1}{4} \text{ і } \frac{3}{4}$$

- 953.** Не обчислюючи, розташуй літери в порядку зростання значень виразів і прочитай слово.

$$\text{У} \\ 70\ 000 + 30$$

$$\text{Б} \\ 70\ 000 + 3000$$

$$\text{Р} \\ 7000 + 3000$$

$$\text{Ж} \\ 70\ 000 + 300$$

$$\text{А} \\ 70\ 000 + 30\ 000$$

$$\text{Д} \\ 700 + 30$$

954. $420 \cdot 30$

$420 \cdot 400$

$120 \cdot 4000$

$360 \cdot 300$

- 955.** $\frac{1}{5}$ від невідомого числа складає 40 000. Знайди невідоме число.

956. У залі кінотеатру 1200 місць. Під час кіносеансу $\frac{3}{5}$ місць у залі було зайнято. На скільки менше вільних місць, ніж зайнятих, було в залі під час сеансу?

957. Підлогу в кімнаті завдовжки 8 м і завширшки 6 м вкрили ла-
мінованими плитами довжиною 3 дм і шириною 2 дм. Скільки
таких плит використали для покриття підлоги?

958. $3010 - 5614 : 7 + 9042$ $(90 - 42 : 3 \cdot 2) : 2$

959. Ширина прямокутника 6 см, а довжина — у 2 рази більша.
Знайди площу та периметр прямокутника.

960. Запиши у вигляді дробів довжини червоної, зеленої, коричневої
та оранжевої ділянок шляху.

Скільки клітинок зошита складає
кожна ділянка, якщо весь шлях
дорівнює 60 клітинок?

961.

$66\ 666$ $\xrightarrow{+10\ 101}$ $\xrightarrow{-11\ 100}$

962. $250 \cdot 200$ $800 \cdot 40$ $680 \cdot 20$ $450 \cdot 40$

963. Турист мав пройти 210 км. Першого дня він подолав $\frac{1}{6}$ всієї
відстані, а другого дня — $\frac{2}{7}$ усієї відстані. Скільки кілометрів
 залишилося пройти туристові?

964.

$\frac{2}{3}$ від 2 год $\frac{1}{6}$ від 3 хв $\frac{1}{12}$ від 1 год
 $\frac{1}{5}$ від 1 т $\frac{1}{10}$ від 1 см

965. Не обчислюючи, розташуй літери в порядку спадання значень
виразів і прочитай слово.

О С К
 $600\ 000 + 100$ $600\ 000 + 1000$ $6000 + 10$
А А Б
 $600 + 10$ $6000 + 100$ $600\ 000 + 10$

- 966.** Розглянь, як знаходили добуток чисел 32 і 200 усно та письмово.

Усно

$$32 \cdot 200 = 32 \cdot (2 \cdot 100) = \\ = (32 \cdot 2) \cdot 100 = 64 \cdot 100 = 6400$$

Виконай множення письмово.

$45 \cdot 300$

$18 \cdot 5000$

$12 \cdot 6000$

$15 \cdot 4000$

Письмово

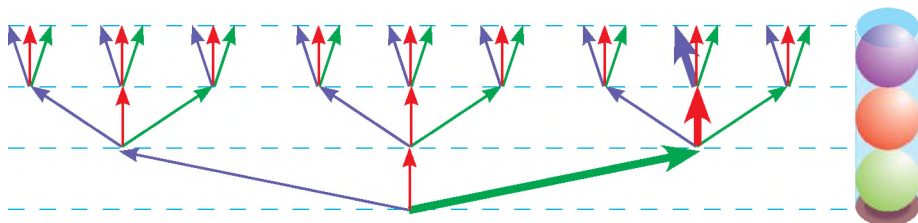
$$\begin{array}{r} 32 \\ \times 200 \\ \hline 6400 \end{array}$$

- 967.** До обіду зібрали 16 однакових мішків картоплі, а після обіду — 14 таких мішків. Яка маса одного мішка, якщо всього за день було зібрано 1200 кг картоплі?

968. $x : 500 = 10$ $x - 500 = 10$ $x + 10 = 500$ $x \cdot 10 = 500$

- 969.** У мами було 486 грн 25 к. У магазині іграшок вона витратила $\frac{4}{5}$ від цієї суми. Скільки грошей залишилось у мами?

- 970.** У коробці вміщується три кульки. Зображену на малюнку комбінацію кульок записали так: 3ЧФ. Запиши всі інші можливі комбінації із кульок зеленого, червоного та фіолетового кольорів, якщо таких кульок є багато.

- 971.** Виконай множення письмово.

$42 \cdot 200$

$31 \cdot 3000$

$15 \cdot 600$

$12 \cdot 5000$

$28 \cdot 300$

$16 \cdot 4000$

$11 \cdot 700$

$21 \cdot 4000$

- 972.** У спортивному залі 1240 лампочок. Після удару блискавки в громовідвід $\frac{2}{5}$ лампочок перегоріло. Скільки лампочок залишились неушкодженими?

- 973.**

$20 \cdot 30$

$500 \cdot 10$

$6000 : 60$

$10\,000 : 5$

$400 \cdot 20$

$8000 : 200$

974. $3007 \cdot 60$ $2804 \cdot 80$ $647 \cdot 300$ $799 \cdot 200$ $1095 \cdot 50$

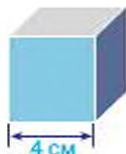
975. Для ремонту квартири купили 8 рулонів шпалер, по a м у кожному. Використали $\frac{3}{4}$ придбаних рулонів шпалер. Скільки метрів шпалер використали?

Склади і залиши вираз для розв'язання задачі.

976. На будівництво завезли 3 вагони піску і 4 вагони щебеню — усього 210 т. На скільки більше тонн завезли щебеню, ніж піску, якщо маса будматеріалів у кожному вагоні однакова?

977. $18 \cdot 40$ ☐ $18 \cdot 4 \cdot 10$ $36 \cdot 5 \cdot 10$ ☐ $36 \cdot 15$
 $72 \cdot 14$ ☐ $72 \cdot 10 \cdot 4$ $98 \cdot 21$ ☐ $98 \cdot 3 \cdot 7$

978. Довжина ребра куба 4 см. Скільки квадратних сантиметрів паперу знадобиться, щоб обклеїти всі грані цього куба?

979. «Розгорни» кільця.

$4268 : 2 =$

$5040 : 4 =$

$24\ 810 : 2 =$

$2684 : 4 =$

980. Довжини трьох рейок відповідають нерівності $C > A + B$. Між якою з цих величин та рейкою, зображеною на малюнку, можна встановити відповідність?

981. Виконай множення письмово.

$48 \cdot 200$

$24 \cdot 4000$

$16 \cdot 6000$

$12 \cdot 800$

$21 \cdot 300$

$32 \cdot 2000$

$14 \cdot 6000$

$18 \cdot 3000$

982. На фабриці було 4864 м тканини. На пошиття жіночих костюмів витратили $\frac{3}{8}$ усієї тканини, а на пошиття чоловічих штанів — $\frac{1}{4}$ усієї тканини. Скільки метрів тканини залишилося?

ДІЛЕННЯ ЧИСЕЛ, ЩО ЗАКІНЧУЮТЬСЯ НУЛЯМИ

983.

$400 : 20$

$50 : 40$

$8000 : 800$

$9000 : 30$

$600 : 30$

$10\,000 : 2000$

984. Виконай ділення за зразком.

Зразок. $5400 : 300 = 5400 : (100 \cdot 3) = 5400 : 100 : 3 = 18$

$48\,000 : 400$

$64\,200 : 20$

$884\,000 : 4000$

985. Розглянь, як виконали ділення з остачею усно і письмово.

Усно

$$\begin{aligned} 638 : 90 &= 638 : (10 \cdot 9) = \\ &= 638 : 10 : 9 = 7 \text{ (ост. 8)} \end{aligned}$$

Письмово

Пояснення. Щоб число 638 поділити на 90, спочатку поділимо його на 10 — буде 63. Потім 63 поділимо на 9 — буде 7. Дізнаємося, яке число поділили. Помножимо 90 на 7 — буде 630. Дізнаємося, скільки залишилося: $638 - 630 = 8$. Частка 7, остача 8.

Пам'ятай! Остача має бути менша від дільника.

986. Знайди частки й остачі.

$167 : 40$

$472 : 50$

$670 : 300$

$2150 : 600$

987. Двоє робітників, працюючи разом однакову кількість днів, виготовили 480 деталей. Перший робітник щодня виготовляв 7 деталей, а другий — 9. Скільки деталей виготовив кожен робітник окремо?

План розв'язування

- 1) Скільки деталей виготовляли щодня обидва робітники разом?
- 2) Скільки днів працювали обидва робітники?
- 3) Скільки всього деталей виготовив перший робітник?
- 4) Скільки всього деталей виготовив другий робітник?

988. Знайди дроби від даних чисел і порівняй результати.

$$\frac{2}{3} \text{ від } 456\,033 \quad | \quad \frac{3}{4} \text{ від } 365\,044$$

989. Виконай дії за зразком.

$$\begin{array}{ccccc} \textcircled{1} & \textcircled{3} & \textcircled{2} & \textcircled{5} & \textcircled{4} \\ (6 \cdot 9 + 5 \cdot 8) : (100 : 50) \end{array}$$

$$(32 : 4 - 32 : 8) \cdot (64 : 8)$$

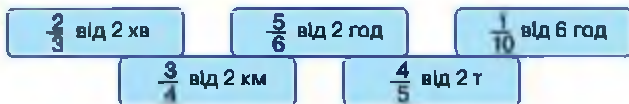
990. Знайди дроби від даних чисел і порівняй результати.

$$\frac{4}{5} \text{ від } 462\,025 \quad | \quad \frac{5}{6} \text{ від } 365\,046$$

991. В одну їдальню привезли 4 мішки картоплі, а в другу — 6 таких самих мішків. Скільки кілограмів картоплі отримала кожна їдальня, якщо всього привезли 500 кг картоплі?

 Вказівка. Поміркуй, що означає вислів «кожна їдальня».

992.

993. Виконай ділення з остачею.

$$6739 : 80$$

$$4193 : 50$$

$$289\,460 : 700$$

994. Знайди частки. Результати перевіір дією множення.

$$3600 : 60$$

$$48\,000 : 120$$

$$54\,000 : 900$$

995. Розв'яжи і порівняй задачі.

1) Перша учнівська бригада зібрала 3 ящики яблук, а друга — 4 такі самі ящики. Скільки кілограмів яблук зібрала кожна учнівська бригада, якщо обидві бригади разом зібрали 84 кг?

2) Дві учнівські бригади зібрали 7 однакових ящиків яблук, причому перша бригада зібрала 36 кг, а друга — 48 кг. Скільки ящиків яблук зібрала кожна бригада?

$$\textbf{996.} \quad (640 : 80 + 360 : 12) : 2 \qquad (6000 : 20 - 6000 : 100) \cdot 10$$

997. Гектар хвойного лісу протягом року виділяє стільки кисню, скільки необхідно для забезпечення життєдіяльності 2500 людей. Скільки людей зможе забезпечити киснем ліс площею 350 га?

998. «Розгорни» кільця.

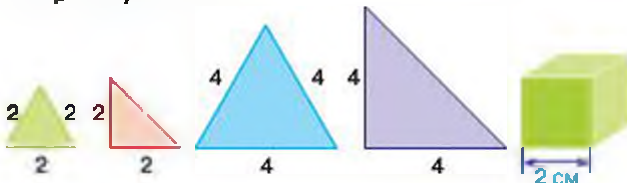
$$10\,235 \cdot 6 -$$

$$35\,784 \cdot 6 -$$

$$38\,766 : 2 +$$

$$18\,268 : 4 +$$

999. Відомо, що цей кубик можна обклеїти шістьма паперовими квадратами зі стороною 2 см. Скільки і яких із зображених на малюнку трикутників треба взяти, щоб обклеїти ними всю поверхню кубика?

1000. Реактивний літак пролітає 6 км за 15 секунд. Знайди швидкість цього літака в км/год.

1001. Знайди частки. Результати перевір дією множення.

$$484\,000 : 40$$

$$369\,000 : 30$$

$$72\,000 : 900$$

1002. Уранці в кафе привезли 4860 тістечок. $\frac{2}{5}$ від усієї кількості тістечок продали до обіду, а $\frac{2}{3}$ від решти — після обіду. Скільки тістечок продали після обіду?

1003. Знайди дробі від чисел.

$$\frac{1}{100} \text{ від } 1000$$

$$\frac{1}{1000} \text{ від } 1\,000\,000$$

$$\frac{1}{100} \text{ від } 100\,000$$

$$\frac{1}{100} \text{ від } 1\,000\,000$$

1004. Знайди частки. Результати перевір дією множення.

$$54\,000 : 300$$

$$84\,000 : 500$$

$$68\,000 : 40$$

$$84\,000 : 300$$

1005. Знайди частки й остачі письмово.

$$6000 : 70$$

$$95\,300 : 90$$

$$6200 : 80$$

- 1006.** Розглянь, як знаходили частку чисел $428\ 000 : 40$.

Пояснення. Перше неповне ділене — 42 десятки тисяч. Отже, у частці буде п'ять цифр. 42 десятки тисяч поділимо на 40 — буде 1 десяток тисяч. Множимо 40 на 1 — буде 40. В остачі

$$\begin{array}{r} 428000 : 40 \\ - 40 \\ \hline 280 \\ - 280 \\ \hline 0 \end{array}$$

2 десятки тисяч. Друге неповне ділене — 28 тисяч. 28 на 40 не ділиться, тому в частці на місці тисяч пишемо 0. Третє неповне ділене — 280 сотень. 280 сотень поділити на 40 — буде 7 сотень. Множимо 40 на 7 — буде 280. Остачі немає. У частці на місці десятків і одиниць пишемо нулі. Частка 10 700.

- 1007.** Знайди частки письмово з коментуванням.

$$486\ 000 : 90 \quad 678\ 000 : 300 \quad 491\ 000 : 50 \quad 957\ 000 : 20$$

- 1008.** Петрик купив два нотні зошити для себе і 8 таких самих зошитів для друзів, заплативши за всю покупку 8 гривень. Скільки грошей йому мають повернути друзі?

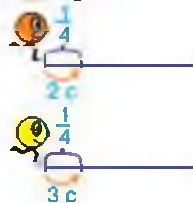
- 1009.** Склади і розв'яжи задачу за даними таблиці.

Магазин	Кількість ящиків	Маса
Перший	?	66 кг
Другий	?	33 кг

- 1010.** $(40\ 179 - 15\ 395 : 5) \cdot 4$ $15 \cdot (54 : 3 - 84 : 7)$

- 1011.** $x \cdot 400 = 84\ 000$ $x + 400 = 84\ 000$ $x - 400 = 84\ 000$

- 1012.** Оранжевий колобок пройшов чверть шляху за 2 секунди, а жовтий — за 3 секунди. На скільки секунд швидше оранжевий колобок подолає увесь шлях?

- 1013.**

$$450\ 045 : 500 = 900.09$$

- 1014.** Знайди частки. Результати перевір дією множення.

$$45\ 000 : 500 \quad 942\ 000 : 500 \quad 64\ 000 : 800 \quad 846\ 000 : 600$$

- 1013.** Для виготовлення 12 однакових зошитів витратили 144 аркуші паперу. Скільки аркушів паперу потрібно для виготовлення 5 таких зошитів?

1016.

$$400 \cdot 20$$

$$800 \cdot 10$$

$$5000 : 2$$

$$8000 : 40$$

$$600 \cdot 300$$

$$40\,000 : 2000$$

- 1017.** Розглянь схематичні записи. Назви перше неповне ділене та кількість цифр у частці в кожному випадку. Виконай ділення з коментуванням.

$$\begin{array}{r} 1\,4\,4\,0\,0 \, \overline{) 3\,0} \\ \underline{00} \\ 30 \\ \underline{00} \\ 30 \\ \underline{00} \\ 30 \\ \underline{00} \\ 30 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 2\,8\,8\,0\,0\,0 \, \overline{) 4\,0\,0} \\ \underline{000} \\ 400 \\ \underline{000} \\ 400 \\ \underline{000} \\ 400 \\ \underline{000} \\ 400 \end{array}$$

- 1018.** Знайди частки письмово.

$$456\,000 : 200 \quad 984\,500 : 50 \quad 846\,000 : 20 \quad 789\,000 : 300$$

- 1019.** Два автомобілі однакової вантажності за 16 рейсів перевезли 80 т картоплі, причому перший автомобіль перевіз 30 т, а другий — решту картоплі. Скільки рейсів зробив кожен автомобіль?

- 1020.** Виконай обчислення, скориставшись підказкою.

$$\begin{array}{ccccc} \textcircled{1} & \textcircled{2} & \textcircled{5} & \textcircled{4} & \textcircled{3} \\ (8 \cdot 8 - 60) \cdot (1 + 5 \cdot 8) \end{array}$$

$$(4 \cdot 4 + 16) : (26 - 3 \cdot 8)$$

- 1021.** Чи нахилиться дах, якщо колони закопати в ці ямки?

$$x \cdot 2 = 8 \quad x + 3 = 7$$

$$x \cdot 2 - (x + 3) = 8 - 7$$

- 1022.** Із двох міст, відстань між якими 1656 км, назустріч один одному одночасно виїхали два автобуси. Яка відстань буде між автобусами, коли перший з них пройде $\frac{5}{6}$ шляху, а другий — $\frac{1}{6}$ шляху?

- 1023.** При якому із поданих значень змінної a нерівність $540\,000 : a < 540$ буде правильною?

$a = 100$

$a = 1000$

$a = 10\,000$

- 1024.** Щоб паровоз проїхав 10 км, у топці (підці) спалили 90 кг вугілля. Скільки кілограмів вугілля треба спалити, щоб паровоз проїхав 45 км?

- 1025.** Виконай ділення письмово.

$428\,000 : 20$

$549\,000 : 50$

$756\,000 : 60$

$448\,000 : 40$

- 1026.** На фермі було 4850 корів, а телята становили $\frac{2}{5}$ від кількості корів. На скільки менше телят, ніж корів, було на фермі?

1027.

$\frac{2}{3}$

від 6000

$\frac{3}{7}$

від 700

$\frac{1}{9}$

від 36\,936

$\frac{4}{5}$

від 50\,000

$\frac{1}{2}$

від 2468

- 1028.** Виконай ділення письмово.

$864\,326 : 2$

$548\,655 : 5$

$969\,363 : 3$

$102\,456 : 9$

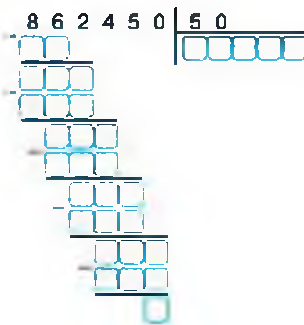
- 1029.** Виконай ділення, користуючись схематичним записом.

$468\,840 : 20$

$967\,240 : 40$

$426\,510 : 30$

$859\,560 : 60$

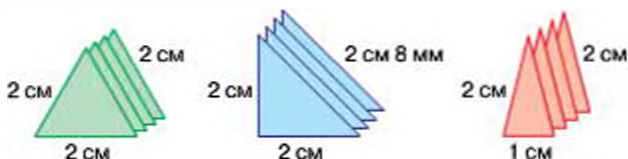
- 1030.** Яке число отримаємо, коли від найбільшого шестидигового числа віднімемо найбільше п'ятицифрове?

- 1031.** За 10 годин роботи двигуна згоріло 90 л пального, причому до обіду — 54 л, а після обіду — решта. Скільки годин двигун працював до обіду і скільки після обіду, якщо за годину згорає однакова кількість пального?

1032. Кінь за 20 хвилин пробігає 5 км, а антилопа за 12 хвилин — 3600 м. Швидкість якої тварини більша і на скільки більша?

1033. $x - 80 = 400$ $x + 80 = 400$ $x : 80 = 400$ $x \cdot 80 = 400$

1034. Щоб отримати чотиригранну піраміду, потрібно склеїти 4 трикутники і квадрат. Якої довжини має бути сторона квадрата в кожному випадку?

1035. Велосипедист проїхав 3 км за 15 хвилин. Скільки кілометрів він проїде за 45 хвилин, якщо рухатиметься з тією самою швидкістю?

1036. Знайди частки й остачі письмово.

$$26\ 800 : 30$$

$$54\ 000 : 70$$

$$48\ 200 : 90$$

1037. Виконай ділення письмово.

$$864\ 015 : 5$$

$$428\ 016 : 4$$

$$964\ 128 : 6$$

$$124\ 290 : 9$$

1038. Протягом двох тижнів автомобіль проїхав 7200 км, причому першого тижня він був у дорозі 40 годин, а другого тижня — 80 годин. Скільки кілометрів автомобіль подолав кожного тижня окремо, якщо його швидкість весь час була однаковою?

1039.

$$\frac{2}{3} \text{ від } 2 \text{ хв}$$

$$\frac{4}{5} \text{ від } 2 \text{ т}$$

$$\frac{1}{5} \text{ від } 4 \text{ км}$$

$$\frac{5}{6} \text{ від } 3 \text{ км}$$

$$\frac{3}{4} \text{ від } 2 \text{ кг}$$

1040. Яке число отримаємо в результаті ділення найбільшого п'ятицифрового числа на найменше натуральне?

1041. Знайди частки. Результати перевіри дією множення.

$$458\ 000 : 40$$

$$966\ 000 : 60$$

$$486\ 000 : 200$$

$$978\ 000 : 300$$

1042. Виконай ділення письмово.

$$452\,850 : 50 \quad 649\,200 : 30 \quad 987\,030 : 90 \quad 428\,400 : 60$$

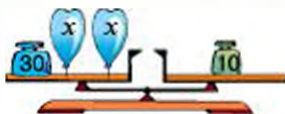
1043. $1600 : 5 \cdot 8 : (8040 - 8000)$ $630 : 3 + 630 : 3 \cdot 2$

1044. Легковий автомобіль проїхав 720 км за 9 годин. За скільки годин подолає цю відстань вантажівка, якщо її швидкість становить $\frac{3}{4}$ від швидкості легкового автомобіля?

1045. Знайди значення виразу $a : 8 + 35$ за поданими в таблиці значеннями a .

a	0	16	48	120	184	280
$a : 8 + 35$						

1046. Склади і розв'яжи рівняння за малюнком.

1047. За 6 днів у майстерні пошили 120 однакових рюкзаків. За скільки днів тут пошиють 100 таких рюкзаків, якщо щодня шитимуть на 5 рюкзаків більше, ніж раніше?

Склади і запиши план розв'язування та розв'яжи задачу

1048. У таблиці подано кількість гостей, що відвідали виставку протягом 10 хвилин. Якої хвилини відвідувачів було найбільше? Якої хвилини відвідувачів не було взагалі? Побудуй графік за даними таблиці.

Хвилина	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Кількість гостей	10	15	6	0	2	0	4	11	13	7

1049. Знайди частки. Результати перевіір дією множення.
 $256\,100 : 50 \quad 492\,100 : 70 \quad 546\,500 : 50 \quad 486\,900 : 90$

1050. Протягом двох днів шляховики проклали 4545 м дороги, причому першого дня — $\frac{2}{5}$ цієї відстані, а другого дня — решту. На скільки більше метрів дороги шляховики проклали другого дня, ніж першого?

1051.

$500 : 30$

$800 : 2$

$1000 : 200$

$4000 : 800$

$600 : 400$

$2000 : 40$

1052. Яке число отримаємо, коли від найменшого п'ятицифрового числа віднімемо найбільше чотирицифрове?

1053. Виконай ділення і порівняй частки кожного стовпчика.

$456\,000 : 3$

$462\,000 : 2$

$155\,000 : 5$

$456\,000 : 30$

$462\,000 : 20$

$155\,000 : 5000$

1054. Вулицю довжиною 1600 м і шириною 15 м заасфальтували. Скільки тонн асфальту використали, якщо на кожні 100 м² витрачали 4 т асфальту?

1055. 18 грн 40 к. : 40

64 м 50 см : 50

27 ц 60 кг : 40 кг

18 км 90 м : 90

91 т 200 кг : 30

8 м 280 мм : 20 мм

1056. У магазин завезли 49 800 пачок соку, причому половину від цієї кількості складав яблучний сік, $\frac{3}{4}$ від кількості яблучного — сливовий, а решту — вишневий. Скільки пачок вишневого соку завезли в магазин?

1057. Знайди значення виразу $120 : 4 + 2 \cdot 3$. Яку цьому виразі розставити дужки, щоб його значення дорівнювало 60? 96? 12?

1058. Скільки цілих яблук можна скласти із:

а) 4 половинок; 7 половинок;

10 половинок?

б) 4 третин; 7 третин; 10 третин?

в) 4 четвертинок; 7 четвертинок; 10 четвертинок?

1059. 64 грн 50 к. : 50 к.

420 м 40 см : 20 см

63 м 120 мм : 30 мм

45 кг 500 г : 50 г

1060. Картина коштує 4860 гривень, а рама — $\frac{3}{10}$ від вартості картини. Скільки гривень коштує картина разом із рамою?

МНОЖЕННЯ І ДІЛЕННЯ БАГАТОЦИФРОВИХ ЧИСЕЛ НА ДВОЦИФРОВЕ ЧИСЛО

МНОЖЕННЯ НА ДВОЦИФРОВЕ ЧИСЛО

1061.

$400 \cdot 20$

$5050 \cdot 2$

$8840 : 20$

$45\,000 : 1000$

$1234 \cdot 2$

$54\,000 : 60$

1062. Яке число отримаємо в результаті множення найменшого шестидигового числа на найменше одицифрове?

1063. Виконай дії письмово.

$6840 \cdot 40$

$15\,920 \cdot 30$

$768 \cdot 60$

$264\,048 : 4$

$728\,100 : 90$

$62\,400 : 60$

1064. Двое хлопчиків одиодночасно побігли назустріч оди одиому по біговій доріжці завдовжки 120 м і зустрілися через 10 секунд. Перший хлопчик біг зі швидкістю 6 м/с. З якою швидкістю біг другий хлопчик?

1065. $x : 60 = 240$

$x - 80 = 5900$

$x \cdot 60 = 240$

$x + 80 = 5900$

1066. Відрізок завдовжки 90 мм поділили на три однакові частини, а кожную частину — навпіл. На скільки частин поділили відрізок? Скільки міліметрів становить шоста частина даного відрізка? п'ять шостих його частин?

1067. Із одиєї тонни молока отримують 83 кг сиру або 45 кг масла. На скільки більше кілограмів сиру, ніж масла, отримають із 20 т молока?

Розв'яжи задачу різними способами.

1068. Скільки цілих яблук можна скласти із:

а) 8 п'ятих частин; 13 п'ятих частин; 17 п'ятих частин?

б) 8 шостих частин; 13 шостих частин; 17 шостих частин?

1069.

34 567

1070. Виконай дії письмово.

$456 \cdot 60$

$8725 \cdot 50$

$1840 \cdot 90$

$307\,200 : 300$

$11\,950 : 50$

$8420 : 20$

1071. З одного пункту в протилежних напрямках одночасно виїхало два автомобілі. Яка відстань буде між автомобілями, коли перший з них проїде 480 км, а другий — $\frac{3}{5}$ від цього шляху?

1072.

$\frac{2}{3}$ від 6000

$\frac{1}{3}$ від 369 369

$\frac{1}{5}$ від 10 000

$\frac{4}{5}$ від 20 000

$\frac{2}{4}$ від 8000

1073. У магазин завезли 24 упаковки соку, по 32 пачки в кожній упаковці. Скільки всього пачок соку завезли в магазин?

1074. Прочитай пояснення про усний і письмовий способи знаходження добутку чисел 32 і 24.

$$\text{Усно. } 32 \cdot 24 = 32 \cdot (20 + 4) = 32 \cdot 20 + 32 \cdot 4 = 640 + 128 = 768$$

Висновок. Щоб виконати множення на двоцифрове число, треба перший множник помножити окремо на десятки й одиниці, а тоді отримані добутки додати.

Письмово. Множники розміщують так, щоб одиниці були записані під одиницями.

Спочатку виконують множення на одиниці. При множенні на десятки цифри починають записувати під десятками. В останній дії знаходять суму отриманих неповних добутків.

$$\begin{array}{r} 32 \\ \times 24 \\ \hline 128 \\ + 640 \\ \hline 768 \end{array}$$

1075. Виконай множення письмово.

$46 \cdot 38$

$59 \cdot 79$

$64 \cdot 83$

$29 \cdot 75$

1076. Виконай обчислення, скориставшись підказкою.

$(72 : 8 - 72 : 9) \cdot (5 \cdot 8 + 5 \cdot 9)$

$(12 : 4 - 12 : 6) \cdot (7 \cdot 7 - 6 \cdot 8)$

1077. «Розгорни» хльця.

$64\,098 : 3 =$

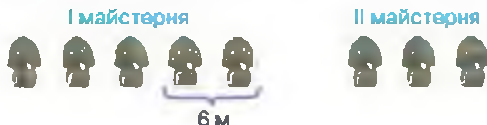
$35\,992 : 8 =$

$78\,448 : 4 =$

$68\,654 : 2 =$

1078. Розв'яжи і порівняй задачі.

- 1) Із 6 м тканини пошили 2 однакові плащі. Скільки метрів тканини витрачали на один плащ?
- 2) У першій майстерні пошили 5 однакових плащів, а в другій — 3 такі самі плащі. Перша майстерня використала на 6 м тканини більше, ніж друга. Скільки метрів тканини витрачали на один плащ?
- 3) У першій майстерні пошили 5 однакових плащів, а в другій — 3 такі самі плащі. Перша майстерня використала на 6 м тканини більше, ніж друга. Скільки метрів тканини використала кожна майстерня?

- 1079.** Легковий автомобіль проїхав 6 км за 5 хвилин. Яку відстань він подолає за 40 хвилин, якщо їхатиме з тією ж швидкістю?
Вказівка. Запиши кілометри в метрах.

- 1080.** На шахту завезли 14 вагонів колод. Яка маса усіх завезених колод, якщо маса колод у кожному вагоні 20 т 450 кг?

- 1081.** Виконай множення письмово.

$36 \cdot 79$

$64 \cdot 57$

$28 \cdot 58$

$63 \cdot 81$

- 1082.** Знайди дробі від чисел.

$\frac{1}{10}$ від 1 000 000

$\frac{1}{1000}$ від 1 000 000

$\frac{1}{100}$ від 1 000 000

$\frac{1}{10\,000}$ від 1 000 000

- 1083.** Багатоцифрові числа множать на двоцифрове число так, як і трицифрові на двоцифрове. Розглянь запис і поясни хід обчислення. Знайди два інші добутки з коментуванням.

1084. Виконай множення письмово.

$151 \cdot 42$

$526 \cdot 39$

$3485 \cdot 24$

$1246 \cdot 83$

1085. Розв'яжи і порівняй задачі

- 1) Із двох ділянок зібрали капусту в декілька однакових корзин, причому з першої ділянки зібрали на 5 корзин і на 60 кг капусти більше, ніж з другої. Скільки кілограмів капусти було в одній корзині?

- 2) Із першої ділянки зібрали 15 однакових корзин капусти, а з другої — 10 таких самих корзин, причому з першої ділянки зібрали на 60 кг капусти більше, ніж з другої. Скільки кілограмів капусти було в одній корзині?

1086. $(500 \cdot 20 + 600 \cdot 30) : 100$

$(500 : 10 + 800 : 20) \cdot 100$

1087. Із 2 кг борошна випікають 3 кг хліба. Скільки кілограмів такого хліба випечуть із 1 ц борошна?

1088. Довжини трьох рейок відповідають нерівності $C < A - B$. Між якою з цих величин та рейкою, зображеною на малюнку, можна встановити відповідність?

1089. На кожну із 8 вантажівок поклали по 7 т 200 кг вантажу. Яка маса всього вантажу на восьми вантажівках?

1090. Знайди добутки письмово

$609 \cdot 23$

$1402 \cdot 16$

$6084 \cdot 32$

$4271 \cdot 43$

- 1091.** Автомобіль витрачає на 100 км шляху 11 л бензину. Скільки літрів бензину потрібно, щоб проїхати цим автомобілем 800 км?

1092.

$$400 : 200$$

$$600 : 30$$

$$64\,646 : 2$$

$$7000 : 1000$$

$$121\,212 : 4$$

$$50\,500 : 500$$

- 1093.** Виконай множення письмово.

$$28\,612 : 31$$

$$45\,321 : 14$$

$$6842 : 72$$

$$64\,723 : 13$$

- 1094.** У швейній майстерні пошили декілька однакових суконь із двох сувоїв тканини довжиною 6 м і 10 м, причому з більшого сувою пошили на 2 сукні більше. Скільки суконь пошили з кожного сувою?

План розв'язування

- 1) На скільки більше метрів тканини в другому сувої, ніж у першому?
- 2) Скільки метрів тканини витрачали на одну сукню?
- 3) Скільки суконь пошили з першого сувою?
- 4) Скільки суконь пошили з другого сувою?

- 1095.** На ринку продавали по 4 т 6 ц картоплі щодня. Яку масу картоплі продали за 23 дні?

Розв'язання

$$4\,т\,6\,ц \cdot 23 = 1058\,ц = 105\,т\,8\,ц$$

Відповідь: за 23 дні продали 105 т 8 ц картоплі.

$$\begin{array}{r} 46 \\ \times 23 \\ \hline 138 \\ + 920 \\ \hline 1058 \end{array}$$

При множенні складене іменоване число замінюють простим. У відповіді просте іменоване число знову замінюють складеним.

1096. $9\,м\,28\,см : 78$

$8\,т\,5\,ц : 24$

$6\,кг\,280\,г : 36$

1097. Велосипедист і пішохід одночасно почали рухатися в протилежних напрямках. Швидкість велосипедиста 15 км/год, а пішохода — 5 км/год. Яка відстань буде між ними через годину? через 2 години? через 5 годин?

1098. Для виготовлення паперового циліндра знадобиться прямокутний аркуш і два однакові круги. Які сторони цього аркуша потрібно склеїти, щоб використати для циліндра якомога менші круги?

1099. Маса половини дині 3 кг 400 г. Яка маса $\frac{1}{5}$ частини цієї дині?

1100. Виконай множення іменованих чисел.

$$65 \text{ т } 426 \text{ кг} \cdot 12 \quad 38 \text{ ц } 25 \text{ кг} \cdot 36 \quad 64 \text{ грн } 35 \text{ к.} \cdot 86$$

1101. Для ремонту школи привезли 275 червоних і 625 білих цеглин, кожна з яких мала однакову масу. Яка маса червоних і білих цеглин окремо, якщо загальна маса привезеної цегли 3600 кг?

1102.

$$600 \cdot 30$$

$$800 \cdot 1$$

$$6000 : 1$$

$$6000 : 30$$

$$500 \cdot 400$$

$$6000 : 6000$$

1103. Виконай множення іменованих чисел.

$$64 \text{ м } 920 \text{ мм} \cdot 15 \quad 38 \text{ кг } 252 \text{ г} \cdot 24 \quad 34 \text{ км } 252 \text{ м} \cdot 26$$

1104. Маса третини гарбуза 3 кг 800 г. Яка маса чотирьох таких гарбузів?

1105. Розглянь, як знаходили значення виразу. Поясни порядок виконання дій.

$$526 \cdot 39 - (64 \cdot 47) : 4 = 19\,762$$

$$\begin{array}{r} 1) \quad \begin{array}{r} \times 64 \\ \times 47 \\ \hline + 448 \\ 256 \\ \hline 3008 \end{array} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 2) \quad \begin{array}{r} \times 526 \\ \times 39 \\ \hline + 4734 \\ 1578 \\ \hline 20514 \end{array} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3) \quad \begin{array}{r} 3008 \overline{) 4} \\ \underline{28} \\ 20 \\ \underline{20} \\ 0 \end{array} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 4) \quad \begin{array}{r} 20514 \\ - 752 \\ \hline 19762 \end{array} \end{array}$$

1106. Знайди значення виразів, виконуючи обчислення письмово.

$$6000 - 560 \cdot 65 : 700$$

$$10\,000 - (951 \cdot 11 - 954)$$

1107. Розглянь і порівняй записи множення багаточислового числа на двоцифрове і на трицифрове число.

$$\begin{array}{r} 1924 \\ \times 73 \\ \hline 5772 \\ + 13468 \\ \hline 140452 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1924 \\ \times 273 \\ \hline 3848 \\ + 525252 \\ \hline 525252 \end{array}$$

Знайди добутки з коментуванням

$1248 \cdot 236$

$658 \cdot 547$

$2062 \cdot 413$

1108. Для покриття підлоги в двох залах використали 1500 ламінованих плит. Скільки плит використали для покриття підлоги в кожному залі, якщо площа першого залу 100 м^2 , а другого — 200 м^2 ?

1109. Виконай множення іменованих чисел.

$650 \text{ грн } 25 \text{ к.} \cdot 15$

$390 \text{ м } 25 \text{ см} \cdot 24$

$35 \text{ кг } 365 \text{ г} \cdot 22$

1110. Першого дня дртошвейна машина зшила 325 книг, а другого — 385, причому другого дня було використано на 120 сантиметрів дроту більше, ніж першого. Скільки сантиметрів дроту використала дртошвейна машина кожного дня окремо, якщо витрата дроту на одну книгу була однаковою?

ДІЛЕННЯ НА ДВОЦИФРОВЕ ЧИСЛО

1111. $\frac{1}{2}$ від 2 год $\frac{1}{12}$ від 4 год $\frac{1}{4}$ від 3 хв
 $\frac{1}{5}$ від 3 год $\frac{1}{6}$ від 4 хв

1112. Знайди частки, скориставшись схематичними записами.

$$\begin{array}{r} 124024 \overline{)4} \\ 12 \\ 04 \\ 04 \\ 00 \\ 02 \\ 02 \\ 00 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 140015 \overline{)5} \\ 14 \\ 00 \\ 00 \\ 01 \\ 01 \\ 00 \end{array}$$

- 1113.** Розглянь, як знаходили частку чисел $832 \div 26$.

Пояснення. Перше неповне ділене — 83 десятки. Отже, у частці буде дві цифри. Поділимо 83 на 26. Найближче розрядне число, менше від дільника, — число 20. Поділимо 83 на 20 — буде 4. Перевіримо цифру 4. 26 помножити на 4 — буде 104. Це число більше, ніж 83. Отже, цифра 4 не підходить. Візьмемо цифру 3. 26 помножити на 3 — буде 78. Це число менше за 83. Знайдемо остачу. Від 83 десятків відняти 78 десятків — буде 5 десятків. Остача 5 менша за дільник 26. Отже, цифру 3 дібрано правильно. Наступне неповне ділене — 52 одиниці. Поділимо 52 на 26. Візьмемо цифру 2. 26 помножити на 2 — буде 52. Остачі немає. Частка 32.

$$\begin{array}{r} 832 \overline{) 26} \\ \underline{78} \\ 52 \\ \underline{52} \\ 0 \end{array}$$

- 1114.** Виконай ділення з поясненням.

$$\begin{array}{r} 576 \overline{) 18} \\ \end{array}$$

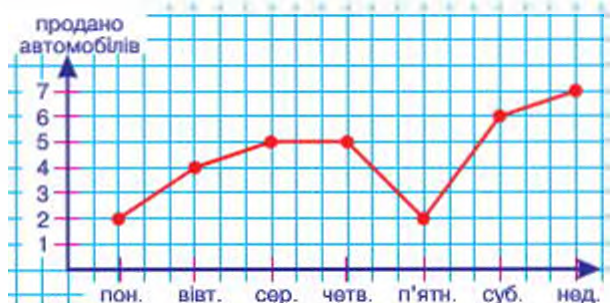
$$\begin{array}{r} 845 \overline{) 13} \\ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 546 \overline{) 21} \\ \end{array}$$

- 1115.** Знайди частки письмово. Результати перевір дією множення.
 $504 : 28$ $806 : 31$ $621 : 27$
- 1116.** У першу їдальню завезли 180 л молока в бідонах, а в другу — 324 л, причому в першу завезли на 4 бідони молока менше, ніж у другу. Скільки бідонів молока завезли в кожну їдальню, якщо місткість бідонів однакова?
- 1117.** Ширина прямокутної кімнати 4 м, а довжина — 5 м. Скільки кілограмів фарби знадобиться для фарбування підлоги в цій кімнаті, якщо на 1 м^2 потрібно 250 г фарби?
- 1118.** Автомобіль подолав $\frac{3}{9}$ усього шляху. У скільки разів більшу відстань йому залишилося проїхати, ніж він уже проїхав?

- 1119.** Графік відображає продаж автомобілів на автосалоні щодня протягом тижня. Якого дня продали найбільше автомобілів? найменше автомобілів? Скільки всього автомобілів продали за тиждень?

- 1120.** Виконай ділення письмово. Результати перевір дією множення.

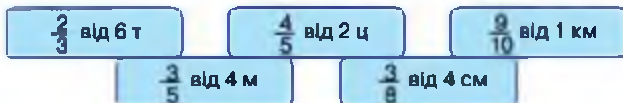
$$702 : 39$$

$$648 : 27$$

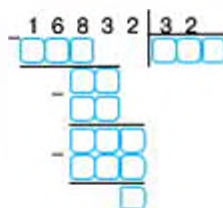
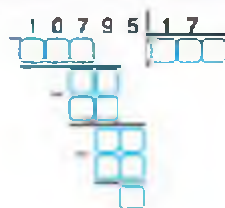
$$576 : 32$$

- 1121.** Учні третього класу зібрали 3 однакові мішки лісових горіхів, а учні четвертого класу — 5 таких самих мішків, причому четвертокласники зібрали на 120 кг горіхів більше, ніж третьокласники. Скільки кілограмів горіхів зібрали учні кожного класу?

1122.

- 1123.** Виконай ділення з коментуванням.

- 1124.** Обчисли. Результати перевір дією множення.

$$123\,363 : 27$$

$$119\,912 : 26$$

$$79\,392 : 48$$

1125. На будівництві працювало 207 осіб, причому $\frac{2}{9}$ від цієї кількості становили жінки. На скільки більше чоловіків, ніж жінок, працювало на будівництві?

1126. Одного дня на олійні виготовили 16 однакових бочок олії, а другого дня — 19 таких самих бочок, причому другого дня було виготовлено на 360 кг олії більше, ніж першого. Скільки кілограмів олії виготовили на олійні першого і другого дня окремо?

1127. Знайди значення виразу.

$$203 \cdot 97 - (11\,923 - 9931) : 12$$

1128. $x : 25 = 600$ $x \cdot 25 = 600$ $x + 25 = 600$ $x - 25 = 600$

1129. Із двох населених пунктів назустріч один одному одночасно вийшли двоє вершників. Перший вершник рухався зі швидкістю 200 м/хв, а швидкість другого була на 20 м/хв менша. Яка відстань між населеними пунктами, якщо вершники зустрілися через 50 хвилин?

1130. Обчисли. Результати перевіір дією множення.

$$71\,739 : 27$$

$$108\,832 : 38$$

$$88\,648 : 56$$

1131. Вантажівка подолала 2500 км. Скільки літрів пального витратили, якщо на кожні 50 км шляху потрібно 16 л пального?

1132. Усі сторони многокутників однакові й дорівнюють 1 дм 2 см. Знайди периметри трикутника, квадрата, п'ятикутника, шестикутника.

$$\begin{array}{l} 294 : 42 \\ 1428 : 42 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 232 : 29 \\ 9512 : 29 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 504 : 84 \\ 2856 : 84 \end{array}$$

1134. Фермер зібрав 32 ящики помідорів і 36 ящиків огірків. Усі ящики з овочами він розмістив на двох машинах порівну. Скільки ящиків було на кожній машині?

Розглянь розв'язання задачі трьома способами. Поясни, що знайшли кожною дією.

1 спосіб

$$1) 36 + 32 = 68 \text{ (ящ.)}$$

$$2) 68 : 2 = 34 \text{ (ящ.)}$$

2 спосіб

$$1) 36 : 2 = 18 \text{ (ящ.)}$$

$$2) 32 : 2 = 16 \text{ (ящ.)}$$

$$3) 18 + 16 = 34 \text{ (ящ.)}$$

3 спосіб

$$1) 36 - 32 = 4 \text{ (ящ.)}$$

$$2) 4 : 2 = 2 \text{ (ящ.)}$$

$$3) 32 + 2 = 34 \text{ (ящ.)}$$

1135. Які одиниці довжини більші за міліметр, але менші за кілометр?

1136. За три доби бамбук виріс на 90 см. Якою буде висота бамбука через 5 діб, якщо він ростиме із такою ж швидкістю?

1137. $(500 \cdot 10 - 500 : 10) \cdot 6 : (1000 - 997)$
 $(420 \cdot 20 - 210 \cdot 30) : 100 \cdot (600 - 591)$

1138. «Розгорни» кльця.

$$8448 : 24 +$$

$$27\,072 : 32 +$$

$$21\,381 \cdot 24 -$$

$$18\,136 \cdot 7 -$$

1139. На 5 дитячих светрів використовують стільки ж вовняної пряжі, скільки на 2 светри для дорослих. Скільки грамів пряжі потрібно на дитячий светр, якщо на светр для дорослого витрачають 800 г пряжі?

1140. Відомо, що висота зображених блоків відповідає нерівності $A + B < C$. Висоту якого блока визначити найлегше?

1141. Половина скляної банки вміщує 5 кг 850 г води. Скільки кілограмів води вміщується у 4 таких банках?

1142. $4088 : 73$

$3380 : 52$

$1254 : 38$

1143. Маса борошна в склянці 160 г. Скільки таких склянок можна наповнити, якщо є 4 кг борошна?

1144.

$900 \cdot 40$

$8000 \cdot 0$

$0 : 2200$

$4000 : 20$

$5000 \cdot 1$

$80\,000 : 100$

1145. У кожному випадку назви перше неповне ділене

$2760 : 40$

$5520 : 60$

$3960 : 45$

1146. Виконай ділення письмово з поясненням.

$364 : 52$

$192 : 64$

$190 : 38$

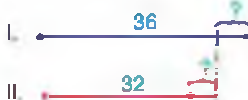
$9735 : 59$

$9348 : 41$

$9842 : 37$

1147. 1) $\frac{1}{5}$ від невідомого числа становить 4568. Знайди невідоме число.2) Знайди $\frac{1}{5}$ від числа 5690

1148. У першому автобусі на екскурсію поїхало 36 туристів, а в другому — 32. Коли на зворотній дорозі кілька людей пересіло із першого автобуса в другий, то в обох автобусах туристів стало порівну. Скільки туристів пересіло в другий автобус?

Порівняй два способи розв'язання задачі

1 спосіб

2 спосіб

1) $36 + 32 = 68$ (т.)

1) $36 - 32 = 4$ (т.)

2) $68 : 2 = 34$ (т.) 2) $4 : 2 = 2$ (т.)

3) $36 - 34 = 2$ (т.)

1149. Які одиниці маси більші, ніж грам, але менші за тонну?

1150. У рибному господарстві в одному ставку виростили 7 кг коропа на 1 м^2 площі й отримали 67 200 кг риби, а в другому ставку — 8 кг коропа на 1 м^2 площі й отримали 61 600 кг риби. На скільки квадратних метрів площа першого ставка більша від площі другого?

1151. Одна сторона трикутника 64 мм, а друга — удвічі довша. Знайди довжину третьої сторони, якщо периметр трикутника 274 мм.

1152. За годину екскаватор викопує 20 м каналу. Одну каналу викопали за 15 годин роботи екскаватора, а другу — за 7 годин. Скільки всього метрів каналу викопали за цей час?

1153. Колобок поділив увесь шлях на 7 однакових частин і дві з них пройшов. Скільки клітинок йому залишилося пройти, якщо він подолав 8 клітинок?

1154.

300 300

~~300 000~~ ~~30 000~~

1155. $4840 + 12\,903 - 80\,125 : 5$

$1530 : (12 \cdot 6 - 38) \cdot 15$

1156. У гуртку п'ятеро дітей різного віку: Олегові 10 років, Сергієві 9 років, Оленці 8 років, Дмитрові 12 років, Сашкові 11 років. На скільки років наймолодший член гуртка молодший за найстаршого?

1157. Знайди число за його частиною, якщо:

$\frac{1}{4}$ від числа дорівнює 500

$\frac{1}{2}$ від числа дорівнює 1000

$\frac{1}{3}$ від числа дорівнює 300

1158. Розглянь запис і прочитай пояснення.

Пояснення. При діленні багатоцифрових чисел на числа другого десятка, а також у випадку двоцифрового неповного діленого цифру частки краще шукати способом добору. Ділене 1122, дільник 17. Перше неповне ділене — 112 десятків. Отже, у частці буде дві цифри. Поділимо 112 на 17 — буде 6 (десятків). Помножимо 17 на 6 — отримаємо 102. Від 112 відняти 102 — буде 10 (десятків). Друге неповне ділене — 102. 102 поділимо на 17 — буде 6. Частка 66.

1159. Виконай ділення письмово.

$2232 : 18$

$2808 : 13$

$2916 : 81$

$50\,184 : 82$

1160. У двох банках було 60 кг меду. Коли з другої банки взяли 20 кг меду і додали в першу 10 кг, то в обох банках меду стало порівну. Скільки кілограмів меду було в кожній банці спочатку?

1161. На птахофабриці кури несли щомісяця однакову кількість яєць і за рік знесли 2076 яєць. Скільки яєць щомісяця несли кури?

1162. $x : (108 : 2) = 1$ $(82 + 38) : x = 4$

1163. $296 \cdot 80$ ☐ $296 \cdot (10 + 2)$ $356 \cdot 10 \cdot 6$ ☐ $356 \cdot 16$
 $134 \cdot 19$ ☐ $134 \cdot 9 \cdot 10$ $478 \cdot 24$ ☐ $478 \cdot (3 \cdot 9)$

1164. На суші черепаха за 10 хвилин пододала 120 м, а у воді за 6 хвилин пропливла 1560 м. На скільки метрів за хвилину швидкість черепахи у воді більша, ніж на суші?

1165. $1541 : 23$ $972 : 36$ $8008 : 56$ $9202 : 43$

1166. У двох діжках було 100 л води. Коли з першої діжки в другу перелили 30 л, то в обох діжках води стало порівну. Скільки літрів води було в кожній діжці спочатку?

1167. Знайди число за його частиною, якщо:

$\frac{1}{3}$ від числа дорівнює 400

$\frac{1}{4}$ від числа дорівнює 60

$\frac{1}{5}$ від числа дорівнює 500

1168. Розглянь зразок ділення, коли частка містить нуль. Знайди частку чисел $248\ 496 : 62$ з коментуванням.

$$\begin{array}{r} 2\ 2\ 6\ 3\ 5 \mid 4\ 5 \\ 2\ 2\ 5 \\ \hline 7\ 3\ 5 \\ - 7\ 3\ 5 \\ \hline 0 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 2\ 4\ 8\ 4\ 9\ 6 \mid 6\ 2 \\ \\ \hline \\ - \\ \hline \end{array}$$

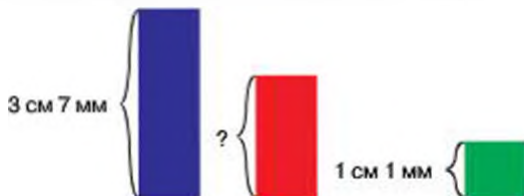
1169. Виконай ділення з перевіркою множенням.

$19\,328 : 64$

$17\,748 : 87$

$36\,984 : 92$

1170. Синій стовпчик вищий за червоний на стільки, на скільки червоний вищий від зеленого. Знайди висоту червоного стовпчика, якщо висота синього становить 3 см 7 мм, а зеленого — 1 см 1 мм. Перевір результат вимірюванням.

1171. Які одиниці часу більші ніж доба, але менші, ніж рік?

- 1172.** 1) Знайди периметр квадрата, площа якого дорівнює 36 см^2 .
2) Знайди площу квадрата, периметр якого дорівнює 28 см.

1173. «Розгорни» кліця.

$26\,850 : 25 +$

$71\,478 : 19 +$

$2\,684 \cdot 13 -$

$24\,198 \cdot 14 -$

1174. Із двох пунктів, відстань між якими 1410 км, назустріч один одному одночасно виїхали два автомобілі. Яка відстань буде між автомобілями, коли перший з них проїде $\frac{3}{5}$ усього шляху, а другий — $\frac{1}{6}$?

1175. Виконай ділення з перевіркою.

$2943 : 27$

$16\,068 : 78$

$13\,312 : 64$

1176. Швидкість сокола у ширяючому польоті 60 км/год, а коли він каменем падає на здобич, його швидкість збільшується у 5 разів. З якою швидкістю сокол падає на здобич?

1177.

 $\frac{4}{5}$ від 5000 $\frac{2}{3}$ від 18 000 $\frac{1}{3}$ від 36 993 $\frac{3}{4}$ від 80 000 $\frac{3}{10}$ від 20 000

1178. Заповни порожні клітинки. За якої умови в частці з'являється нуль?

$$\begin{array}{r} 255938 \\ \underline{} \\ \\ \underline{} \\ \\ \underline{} \\ \\ \underline{} \\ \end{array} \begin{array}{r} 73 \\ \underline{3506} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 175073 \\ \underline{} \\ \\ \underline{} \\ \\ \underline{} \\ \\ \underline{} \\ \end{array} \begin{array}{r} 29 \\ \underline{6037} \end{array}$$

1179. Виконай ділення з перевіркою.

$$196\,224 : 28$$

$$504\,448 : 56$$

$$192\,843 : 63$$

1180. Дошку розрізали на три різні частини: завдовжки 6 дм, 7 дм і 8 дм. Скільки частин цієї дошки могли б бути довшими, ніж тепер, якщо її розрізали на три однакові частини?

1181. Швидкість бабки 30 км/год, що вдвічі менші від швидкості галки. Скільки кілометрів пролетить галка за 2 години?

1182. Розв'язком якої з цих нерівностей є число 250?

а) $x : 50 > 4000$

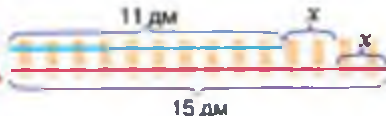
б) $20 \cdot x > 4000$

в) $1000 : x > 4000$

1183. Знайди значення виразу $a \cdot 9 + 52$ за поданими в таблиці значеннями a .

a	0	18	65	136	476	867
$a \cdot 9 + 52$						

1184. Яку завдовжки частину потрібно переставити від довшої рейки до коротшої, щоб обидві рейки стали однаковими за довжиною?

$$15 - x = 11 + x$$

- 1185.** З одного порту у протилежних напрямках одночасно вирушили катер і яхта. Швидкість катера 30 км/год, а швидкість яхти на 20 км/год менша. Через скільки годин відстань між катером і яхтою буде 120 км?

- 1186.** Знайди частки з перевіркою.

$$608\ 532 : 76$$

$$531\ 354 : 59$$

$$196\ 736 : 64$$

- 1187.** Від кожної із 12 чорно-рябих корів за день надоїли по 15 л молока, а від кожної із 8 червоних корів — по 20 л. Від яких корів надоїли більше молока і на скільки літрів більше?

- 1188.**

$$400 \cdot 300$$

$$900 \cdot 20$$

$$45\ 000 : 90$$

$$5000 : 2$$

$$200 \cdot 100$$

$$8000 : 1$$

- 1189.** Заповни порожні клітинки. За якої умови в частці з'являються нулі?

$$\begin{array}{r} 1\ 7\ 8\ 5\ 6\ 0\ |\ 7\ 2 \\ \underline{00} \\ 00 \\ \underline{00} \\ 00 \\ \underline{00} \\ 00 \\ \underline{00} \\ 00 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 8\ 2\ 0\ 8\ 0\ 0\ |\ 1\ 8 \\ \underline{00} \\ 00 \\ \underline{00} \\ 00 \\ \underline{00} \\ 00 \\ \underline{00} \\ 00 \end{array}$$

- 1190.** Виконай ділення з перевіркою.

$$96\ 000 : 75$$

$$103\ 200 : 86$$

$$91\ 140 : 49$$

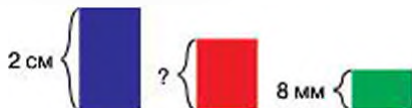
$$490 : x = 70$$

$$x : 4 = 80$$

$$x \cdot 4 = 360$$

$$x - 545 = 975$$

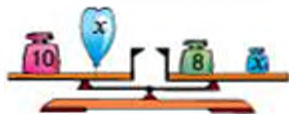
- 1192.** Синій стовпчик вищий за червоний на стільки, на скільки червоний вищий від зеленого. Знайди висоту червоного стовпчика, якщо висота зеленого становить 8 мм, а синього — 2 см. Перевір результат вимірюванням.

1193. $456\,682 : (64 : 32) - 121\,212$

$693\,609 : (75 : 25) \cdot 2$

1194. За малюнком склади рівняння і розв'яжи його методом підбору.

1195. Для виготовлення світлової реклами використали 256 жовтих лампочок, що в 4 рази більше, ніж червоних. Скільки червоних лампочок використали для виготовлення реклами?

1196. Вертоліт пролетів 2400 км за 6 годин. За скільки годин подолає цю відстань автомобіль, якщо його швидкість становить $\frac{3}{10}$ від швидкості вертольота?

1197. Знайди частки і виконай перевірку дією множення.

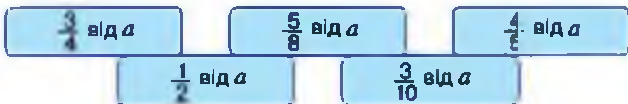
$66\,780 : 53$

$691\,600 : 19$

$415\,800 : 27$

1198. Вершник їхав під гору 5 год зі швидкістю 12 км/год, а з гори — 3 год зі швидкістю 20 км/год. Коли він подолав більшу відстань: рухаючись під гору чи з гори?

1199. Відомо, що $a = 8000$. Знайди:

1200. Чому ділення чисел припинили? Як записати результати?

$$\begin{array}{r} 3\,2\,4\,0\,5 \, \overline{) 7\,2} \\ \underline{00} \\ 7 \\ \underline{00} \\ 7 \\ \underline{00} \\ 5 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 2\,3\,4\,9\,4 \, \overline{) 6\,4} \\ \underline{00} \\ 6 \\ \underline{00} \\ 4 \\ \underline{00} \\ 4 \end{array}$$

1201. Виконай ділення з остачею письмово.

$427\,657 : 26$

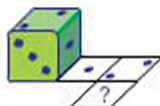
$654\,321 : 29$

$864\,257 : 29$

1202. Із ділянки площею 6 арів зібрали по 45 кг ячменю з ара, а з ділянки площею 2 ари — по 41 кг з ара. З якої ділянки зібрали більше ячменю і на скільки кілограмів більше?

1203. Один вертоліт пролетів 480 км, а другий — 800 км. Скільки годин був у польоті кожен вертоліт, якщо швидкість обох вертолітів була однакова і становила 160 км/год?

1204. На крапки кубика нанесли свіжу фарбу і прокотили кубик по аркуші паперу. Скільки крапок має відбитися у клітинці зі знаком питання?

1205. $x \cdot 100 = 100\ 000$
 $x - 100 = 100\ 000$

$x : 100 = 0$
 $x + 100 = 100$

1206. Після удару вправного хокеїста хокейна шайба летить зі швидкістю 160 км/год. За скільки годин шайба облетіла б довкола Землі (40 000 км), якби її швидкість не знижувалася?

1207. Одного дня гусінь проповзла 1 м 2 дм 5 см, а наступного — у 8 разів більшу відстань. Скільки метрів проповзла гусінь наступного дня?

1208.

1209. Знайди частки й остачі письмово.

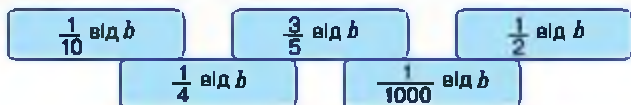
456 289 : 29

403 754 : 37

683 622 : 19

1210. В одному магазині було 1360 м сукна, а в другому — 1700 м такого сукна, всього 90 сувоїв. Скільки сувоїв сукна було в кожному магазині окремо?

1211. Відомо, що $b = 10\ 000$. Знайди:

- 1212.** Чому ділення чисел не завершили? Як записати частку?

$$\begin{array}{r} 2069 \overline{) 24} \\ \underline{00} \\ 00 \\ \underline{00} \\ 00 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 4418 \overline{) 45} \\ \underline{00} \\ 00 \\ \underline{00} \\ 00 \end{array}$$

- 1213.** Виконай ділення з остачею

$156\,025 : 39$

$364\,024 : 79$

$973\,664 : 53$

- 1214.** Розглянь розв'язання задачі. Зверни увагу на те, як ділили іменоване число.

Із 15 однакових теплиць зібрали 4 т 500 кг огірків. Скільки кілограмів огірків зібрали з однієї такої теплиці?

Розв'язання

$4\text{ т } 500\text{ кг} : 15 = 4500\text{ кг} : 15 = 300\text{ кг}$

Відповідь: з однієї теплиці зібрали 300 кг огірків.

$$\begin{array}{r} 4500 \overline{) 4500} \\ \underline{45} \\ 0 \end{array}$$

- 1215.** $5\text{ т } 200\text{ кг} : 4$ $9\text{ кг } 320\text{ г} : 2$ $8\text{ км } 760\text{ м} : 3$

- 1216.** На будівництво завезли 48 т цементу, піску — вдвічі більше, ніж цементу, а щебеню — у 4 рази більше, ніж цементу. Для виготовлення бетону використали третину всіх будматеріалів. Скільки тонн будматеріалів використали?

- 1217.** Для сіви підготували зерно ячменю, вівса і проса — всього 210 т 3 ц. Ячменю підготували 85 т, вівса — на 7 т 2 ц менше, ніж ячменю, а решта було просо. Скільки центнерів проса підготували для сіви?

- 1218.** Коли літак пролетів 8 годин зі швидкістю 730 км/год. до пункту призначення йому залишилося пролетіти ще 1380 км. Яку відстань мав подолати літак?

- 1219.** Знайди частки й остачі.

$157\,602 : 13$

$596\,421 : 19$

$378\,402 : 29$

- 1220.** $6\text{ т } 480\text{ кг} : 8$

$9\text{ кг } 150\text{ г} : 5$

$8\text{ км } 250\text{ м} : 3$

- 1221.** Полярна крачка літає виводити потомство з Арктики в Антарктику, долаючи відстань 18 000 км. Скільки кілометрів вона має пролітати щодня, щоб подолати цей шлях за 90 днів?

1222.

$$400 : 200$$

$$40\,000 : 2$$

$$80\,000 : 40$$

$$4000 : 10$$

$$9000 : 30$$

$$90\,000 : 3000$$

- 1223.** Заповни порожні клітинки. За якої умови в частці з'являється нуль?

$$\begin{array}{r} 44868 \\ - \\ \hline \end{array} \bigg| \begin{array}{r} 56 \\ 803 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 21840 \\ - \\ \hline \end{array} \bigg| \begin{array}{r} 42 \\ 520 \end{array}$$

- 1224.** Знайди частки і перевір результати дією множення.
 $315\,280 : 35$ $648\,360 : 72$ $451\,456 : 64$

- 1225.** Виконай ділення з остачею письмово.
 $465\,426 : 79$ $847\,625 : 29$ $427\,604 : 37$

- 1226.** $57\,т\,890\,кг : 35\,кг$ $167\,кг\,884\,г : 47\,г$
 $206\,м\,272\,мм : 88\,мм$ $401\,км\,600\,м : 64\,м$

- 1227.** У господаря 7 породистих овець. Від кожної з них за рік настригли відповідно 5 кг 400 г, 6 кг 700 г, 6 кг, 5 кг 550 г, 6 кг 300 г, 5 кг 700 г і 6 кг 350 г вовни. Яка загальна маса настриженої за рік вовни?

- 1228.** 1) $\frac{1}{7}$ від невідомого числа становить 1000. Знайди невідоме число.

- 2) Знайди $\frac{2}{9}$ від числа 123 939.

- 1229.** Швидкість польоту сірої ворони 43 км/год. Це на 4 км/год більше від швидкості польоту горобця і на 7 км/год менше від швидкості польоту зяблика. З якою швидкістю літають горобець і зяблик?

- 1230.** Хлопчик піднімається сходами угору за 3 хв 40 с, а спускається вниз за $\frac{3}{4}$ від цього часу. Скільки секунд триває спуск сходами вниз?

1231. $200\ 200 \xrightarrow{+12\ 012} \xrightarrow{-833}$

1232. $130\ 284 : 63$ $100\ 184 : 28$ $205\ 656 : 57$

1233. $316\ \text{кг}\ 075\ \text{г} : 47\ \text{г}$ $320\ \text{т}\ 606\ \text{кг} : 38\ \text{кг}$
 $441\ \text{м}\ 450\ \text{мм} : 54\ \text{мм}$ $205\ \text{км}\ 689\ \text{м} : 69\ \text{м}$

- 1234.** Черепаха вирушила у мандрівку. Першого дня вона проповзла 2645 м, другого дня — стільки ж, а третього — на 1740 м менше, ніж першого і другого дня разом. Яку відстань подолатала черепаха за три дні?

- 1235.** Із кожної пари назви більший дріб.

$$\frac{1}{3} \mid \frac{2}{3}$$

$$\frac{5}{12} \mid \frac{8}{12}$$

$$\frac{9}{10} \mid \frac{3}{10}$$

$$\frac{4}{7} \mid \frac{2}{7}$$

- 1236.** Знайди частки і виконай перевірку дією множення.

$$70\ 308 : 36$$

$$167\ 136 : 48$$

$$219\ 963 : 57$$

- 1237.** У цистерні 4800 л води. Один насос може викачати всю воду за 24 хвилини, а другий — за 40 хвилин. За скільки хвилин викачають воду із цистерни обидва насоси, якщо працюватимуть одночасно?

- 1238.** Склади і розв'яжи задачі за даними таблиці.

Довжина	30 м	12 м	?
Ширина	24 м	?	3 мм
Площа	?	48 м ²	?
Периметр	?	?	30 мм

- 1239.** Ластівка може пролетіти за 2 години 240 км. Скільки кілометрів пролетить за цей час шпак, якщо його швидкість на 20 км/год менша від швидкості ластівки?

1240. «Розгорни» кільця.

$$59\,731 : 7 +$$

$$98\,765 : 5 +$$

$$58\,860 : 5 -$$

$$46\,669 : 3 -$$

1241. На автосалоні виставили для продажу 5 автомобілів. Щодня кілька автомобілів продавали, і натомість надходили нові. Ці дані наведено в таблиці.

День тижня	пон.	вівт.	сер.	четв.	п'ятн.
Продано автомобілів	3	1	5	4	2
Надійшло автомобілів	2	3	4	5	6

Побудуй графік, який відображав би зміни кількості автомобілів наприкінці кожного дня.

1242. Із двох аеродромів, відстань між якими 7200 км, одночасно вилетіли назустріч один одному два літаки. Яка відстань буде між літаками, коли перший з них пролетить $\frac{2}{5}$, а другий — $\frac{3}{10}$ від цієї відстані?

1243. Виконай ділення з перевіркою.

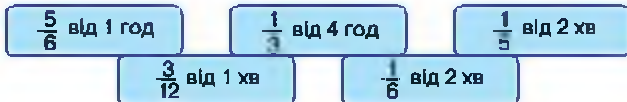
$$124\,960 : 32$$

$$194\,832 : 54$$

$$244\,663 : 79$$

1244. У розсаднику вирощували саджанці голубих ялинок і модрин. Скільки всього саджанців виростили, якщо голубих ялинок було 360, а модрин — $\frac{2}{5}$ від кількості ялинок?

1245.

1246. Заміни складені іменовані числа простими і виконай ділення, а тоді заміни прості іменовані числа складеними.

$$177\text{ кг } 034\text{ г} : 26$$

$$342\text{ т } 304\text{ кг} : 38$$

$$490\text{ км } 698\text{ м} : 54$$

1247. Караван верблюдів 12 днів ішов через пустелю із середньою швидкістю 6 км/год. Яку відстань подолав караван, якщо кожного дня він рухався по 16 годин?

1248. Із двох сіл, відстань між якими 20 км, одночасно вийшли назустріч один одному двоє лижників і зустрілися через 40 хвилин. Перший лижник ішов зі швидкістю 240 м/хв. З якою швидкістю рухався другий лижник?

1257. Виконай ділення письмово.

$$93\,720 : 426$$

$$625\,536 : 724$$

$$439\,872 : 237$$

1258. У перший магазин завезли 18 однакових бідонів молока, а в другий — 12 таких самих бідонів, причому в перший магазин завезли на 228 л молока більше, ніж у другий. Скільки літрів молока завезли в кожен магазин?

1259. Лисеня пробігає 800 м за 5 хвилин. Знайди швидкість лисеняти

1260. Туристи подолали річкою половину запланованої відстані і ще 9 км. Решту шляху вони можуть пройти на байдарках за 3 години, рухаючись зі швидкістю 6 км/год. Яку відстань запланували пройти туристи?

1261. Відомо, що висота зображених блоків відповідає нерівності $A - B > C$. Висоту якого блока визначити найлегше?

1262. Коток вирівняв 750 м дороги за $\frac{3}{4}$ години. Скільки кілометрів дороги він вирівняє за годину, якщо працюватиме з такою самою продуктивністю?

1263. Знайди частки письмово.

$$71\,760 : 368$$

$$168\,238 : 427$$

$$201\,082 : 542$$

1264. У спорядженні аквалангіста водолаз рухається під водою зі швидкістю 6 км/год, а у водолазному костюмі — у 8 разів повільніше. Скільки метрів за годину проходить водолаз у водолазному костюмі?

1265.

$$300 : 300$$

$$900 : 70$$

$$8000 : 1$$

$$5000 : 100$$

$$400 : 20$$

$$90\,000 : 30$$

1266. Виконай ділення. Поясни, звідки в частках з'явилися нулі.

$$\begin{array}{r} 216699 \\ \underline{357} \\ 607 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 449190 \\ \times 3 \\ \hline 1347570 \end{array}$$

1267. Виконай ділення письмово

281 940 · 762

757 272 • A34

231 680 · 256

1268. За 2 години акула може проплисти 72 км. Скільки кілометрів пропливе акула за 3 години, якщо рухатиметься з такою самою швидкістю?

1269. Від 60 корів за рік надоїли 3240 ц молока. Скільки центнерів молока отримали від трьох таких корів, якщо надій від кожної корови однаковий?

1270. Розв'язком якої з цих нерівностей є число 500?

a) $1000 : x > 2000$

6) $x : 50 > 2000$

в) $20 \cdot x > 2000$

1271. -Розгорни-кільця.

34 689 . 6 -

76 831 • 5-

$67\,586 \cdot 2 +$

95 137 : 7 +

1272. Два автомобілі, відстань між якими була 250 км, одночасно вирушили назустріч один одному. Швидкість одного автомобіля 90 км/год, а другого — 100 км/год. Яка відстань буде між автомобілями через 2 години? Чи будуть вони, як і раніше, рухатися назустріч один одному?

1273. Знайди частки письмово.

288 099 : 357

39 690 : 189

487 500 : 625

1274. Маса 2 однакових корів дорівнює масі 6 однакових телят. Яка маса теляти, якщо маса корови 480 кг?

МІРИ ЧАСУ. ПОВТОРЕННЯ ВИВЧЕНОГО МАТЕРІАЛУ

1275. Запам'ятай основні одиниці вимірювання часу

Століття дорівнює 100 рокам.
Рік дорівнює 12 місяцям.
У звичайному році 365 днів, у високосному — 366.
У місяці 30 або 31 день (у лютому 28 або 29 днів)
Доба дорівнює 24 годинам
Година дорівнює 60 хвилинам.
Хвилина дорівнює 60 секундам.

- 1276.** 1) Місто Київ засновано приблизно 430 року. Яке це було століття? Скільки століть існує Київ?
2) Тарас Шевченко народився 1814 року, помер 1861 року.
У якому столітті він жив?

1277. Виконай ділення письмово.

$$316\,464 : 456$$

$$54\,720 : 456$$

$$255\,420 : 387$$

- 1278.** За 3 години оператор набрав на комп'ютері 12 сторінок.
Скільки сторінок він набере за 7 годин, якщо набиратиме щогодини на сторінку більше?

- 1279.** Із 15 га поля зібрали 690 ц пшениці. Скільки центнерів гречки зберуть із 17 га поля, якщо її врожайність удвічі менша, ніж урожайність пшениці?

- 1280.** Реактивний літак пролітає 8 км за 10 секунд.
Скільки кілометрів він пролетить за годину,
якщо летітиме з такою самою швидкістю?

- 1281.** 1 год = хв
5 год = хв
10 год = хв

- 1 год 10 хв = хв
3 год 10 хв = хв
6 год 20 хв = хв

- 1282.** Якщо погано закрутити водопровідний кран, то з нього за 2 години може витекти 60 л води. Скільки літрів води можна зберегти за 8 годин, якщо добре закрутити кран?

1283. Використовуючи табель-календар поточного року, дай відповіді на запитання.

1) На який день тижня цього року припадає 24 серпня — День Незалежності України?

2) На який день тижня припадає день твого народження?

1284. Дізнайся, коли святкують дні народження четверо твоїх родичів або друзів, і полічи, скільки днів мине між цими днями.

1285. Розглянь зразки заміни більших одиниць вимірювання часу меншими і поясни, як знайшли результати.

$$1 \text{ р.} = 12 \text{ міс.}$$

$$1 \text{ хв} = 60 \text{ с}$$

$$1 \text{ год} = 60 \text{ хв}$$

$$5 \text{ р.} = 60 \text{ міс.}$$

$$3 \text{ хв} = 180 \text{ с}$$

$$9 \text{ год} = 540 \text{ хв}$$

$$3 \text{ р. } 5 \text{ міс.} = 41 \text{ міс.}$$

$$4 \text{ хв } 15 \text{ с} = 255 \text{ с}$$

$$5 \text{ год } 10 \text{ хв} = 310 \text{ хв}$$

1286. 4 доби 12 год = год 8 р. 10 міс. = міс.
10 год 20 хв = хв 5 хв 40 с = с

1287. Виконай ділення письмово.

$$69\,608 : 226$$

$$156\,620 : 382$$

$$291\,084 : 764$$

1288. Із двох однакових клубків вовни сплели 3 однакові шалочки. Скільки таких шапочок можна сплести із 14 таких клубків вовни?

1289. Виконай обчислення, скориставшись підказкою.

$$\textcircled{1} \textcircled{3} \textcircled{2} \textcircled{6} \textcircled{4} \textcircled{5} \\ (5 \cdot 8 + 4 \cdot 4) : (64 : 8 : 2)$$

$$(60 : 6 + 60 : 10) : (3 \cdot 8 : 12)$$

1290. Відомо, що висота зображених блоків відповідає нерівності $A < B < C$. Висоту якого блока визначити найлегше?

1291. Знайди частки письмово.

$$277\,542 : 306$$

$$227\,370 : 583$$

$$181\,440 : 864$$

1292. За 7 годин роботи трактор зорав 21 га поля. Скільки гектарів поля він зоре за 8 годин, якщо щогодини оратиме на гектар більше?

- 1293.** Розглянь зразки заміни менших одиниць вимірювання часу більшими і поясни, як знайшли результати.

$$\begin{array}{ll} 60 \text{ с} = 1 \text{ хв} & 60 \text{ хв} = 1 \text{ год} \\ 120 \text{ с} = 2 \text{ хв} & 360 \text{ хв} = 6 \text{ год} \\ 400 \text{ с} = 6 \text{ хв } 40 \text{ с} & 150 \text{ хв} = 2 \text{ год } 30 \text{ хв} \end{array}$$

- 1294.** Запиши в секундах: 12 хв; 9 хв 45 с.
Запиши у хвилинали: 420 с; 5400 с.
Запиши в годинах: 360 хв; 1200 хв.
Запиши в добах: 72 год; 96 год.
Запиши в місяцях: 6 років; 9 років.
Запиши в роках: 24 міс.; 48 міс.

1295. $100\,000 : 10 : 10 : (10 : 10)$ $1234 \cdot 10 \cdot (100 : 10 \cdot 1)$

- 1296.** Скільки часу минуло між показами годинників, зображених на малюнку А? зображених на малюнку Б?

- 1297.** Для виготовлення вітражів у школі використали 116 кг замазки, що складається із 80 кг смоли, 18 кг жовтого воску, 14 кг крейди і кількох кілограмів гіпсу. Яку частину від загальної маси замазки становить гіпс?

Вказівка. Відповідь запиши дробом.

1298. $4000 \text{ с} = \square\square \text{ хв } \square\square \text{ с}$ $4000 \text{ год} = \square\square\square \text{ дн } \square\square \text{ год}$

- 1299.** Туристи проїхали автобусом 243 км, що складає $\frac{1}{8}$ частину всього шляху. Яку відстань залишилося подолати туристам?

- 1300.** Скільки часу минуло між показами двох перших годинників? двох других годинників?

- 1301.** Від станції *A* до станції *B* поїзд їхав 10 год 30 хв, а від станції *B* до станції *C* — 2 год 40 хв. Скільки часу був у дорозі поїзд?

Розв'язання

$$10 \text{ год } 30 \text{ хв} + 2 \text{ год } 40 \text{ хв} = 13 \text{ год } 10 \text{ хв}$$

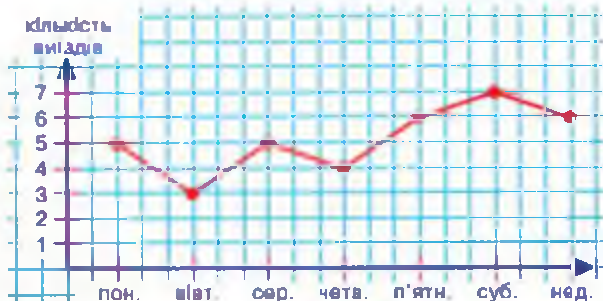
$$\begin{array}{r} 10 \text{ год } 30 \text{ хв} \\ + 2 \text{ год } 40 \text{ хв} \\ \hline 12 \text{ год } 70 \text{ хв} \\ 13 \text{ год } 10 \text{ хв} \end{array}$$

Поясни хід обчислення.

- 1302.** $14 \text{ хв } 28 \text{ с} + 20 \text{ хв } 56 \text{ с} = \boxed{} \text{ хв } \boxed{} \text{ с}$
 $13 \text{ дів } 10 \text{ год} + 14 \text{ дів } 18 \text{ год} = \boxed{} \text{ дів } \boxed{} \text{ год}$

- 1303.** У 3000 г клейстеру одну десяту частину складає борошно, а решта — вода. Скільки грамів води містить клейстер?

- 1304.** Графік відображає кількість виїздів пожежної машини за тиждень. Якого дня пожежники отримали найбільше викликів? На скільки менше викликів вони отримали напередодні?

- 1305.** $15 \text{ год } 36 \text{ хв} + 25 \text{ год } 38 \text{ хв} = \boxed{} \text{ год } \boxed{} \text{ хв}$
 $8 \text{ р. } 8 \text{ міс.} + 10 \text{ р. } 10 \text{ міс.} = \boxed{} \text{ р. } \boxed{} \text{ міс.}$

- 1306.** Одного дня майстриня працювала 6 год 15 хв, а другого — 5 год 50 хв. Скільки часу працювала майстриня протягом двох днів?

- 1307.** Пригадай розв'язання задач на визначення тривалості події. П закінчення та початку.

- 1) Кіносеанс розпочався о 12 год 50 хв і закінчився о 15 год 05 хв. Скільки часу тривав кіносеанс?

$$15 \text{ год } 05 \text{ хв} - 12 \text{ год } 50 \text{ хв} = 2 \text{ год } 15 \text{ хв}$$

- 2) Кіносеанс розпочався о 12 год 50 хв і тривав 2 год 15 хв.
О котрій годині закінчився кіносеанс?

$$12 \text{ год } 50 \text{ хв} + 2 \text{ год } 15 \text{ хв} = 15 \text{ год } 05 \text{ хв}$$

- 3) Кіносеанс тривав 2 год 15 хв і закінчився о 15 год 05 хв.
Коли розпочався кіносеанс?

$$15 \text{ год } 05 \text{ хв} - 2 \text{ год } 15 \text{ хв} = 12 \text{ год } 50 \text{ хв}$$

- 1308.** Футбольний матч тривав 1 год 45 хв і закінчився о 20 год 55 хв.
Коли розпочався матч?

- 1309.** Із міста одночасно в одному напрямку виїхали два автомобілі. Швидкість першого автомобіля 67 км/год, а швидкість другого — 90 км/год. Через скільки годин відстань між ними буде 92 км?

- 1310.** У годині 60 хвилин. Скільки хвилин в $\frac{1}{2}$ год; $\frac{2}{3}$ год; $\frac{3}{4}$ год;
 $\frac{7}{10}$ год; $\frac{11}{12}$ год?

- 1311.** Знайди добутки. Результати перевір дією ділення.

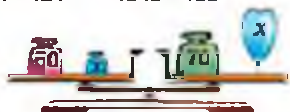
$$8426 \cdot 21$$

$$5183 \cdot 36$$

$$4284 \cdot 124$$

$$1543 \cdot 168$$

- 1312.** Склади за малюнком рівняння і розв'яжи його методом підбору.

1313. $7318 \cdot 42$

$$8912 \cdot 12$$

$$5275 \cdot 215$$

$$2456 \cdot 139$$

- 1314.** Тракторист розпочав роботу о 7 год 15 хв і працював 8 год 45 хв. О котрій годині тракторист закінчив роботу?

- 1315.** Пригадай розв'язання задачі на визначення часу.

Книжкова виставка розпочала свою роботу 8 квітня о 10 год ранку, а закінчила — 12 квітня о 17 год. Скільки часу тривала книжкова виставка?

Розв'язання

Виставка розпочалася, коли минуло 7 діб 10 год від початку квітня, а закінчилася, коли минуло 11 діб 17 год від початку квітня.

$$11 \text{ діб } 17 \text{ год} - 7 \text{ діб } 10 \text{ год} = 4 \text{ доби } 7 \text{ год}$$

Відповідь: книжкова виставка тривала 4 доби 7 год.

- 1316.** Леся Українка народилася 25 лютого 1871 року. Скільки часу минуло з дня її народження до сьогоднішнього дня?

1317. Із двох міст, відстань між якими 560 км, назустріч один одному вирушили два поїзди. Через скільки годин відстань між поїздами буде 280 км, якщо швидкість одного з них 60 км/год, а іншого — 80 км/год?

1318. Виконай ділення з перевіркою.

$$321\,606 : 18$$

$$210\,114 : 54$$

$$173\,925 : 45$$

1319. $x \cdot 100 = 100$ $x : 100 = 100$ $x - 100 = 100$ $x + 100 = 100$

1320. Маса четвертини кавуна 2 кг 750 г. Знайди масу 8 таких кавунів.

1321. Знайди частки і виконай перевірку дією множення.

$$33\,824 : 28$$

$$189\,240 : 76$$

$$38\,688 : 32$$

1322. На фабриці виготовили 427 пар дитячого взуття, що становило сьому частину від усього виготовленого взуття. Скільки всього пар взуття виготовили на фабриці?

1323. Знайди частки письмово.

$$600\,166 : 326$$

$$245\,847 : 483$$

$$152\,192 : 128$$

1324. За 9 годин 18 дівчаток посадили 486 дерев. Скільки дерев посадить одна дівчинка за 4 години, якщо продуктивність праці усіх дівчаток однакова?

1325. $(384 : 32 + 1074) \cdot 5 - 827$

1326. Склади за малюнком рівняння і розв'яжи його методом підбору.

1327. Двоє мотоциклістів одночасно вийшли назустріч один одному і зустрілися через 3 год. Швидкість першого мотоцикліста 48 км/год, а другого — 53 км/год. Яка відстань була між мотоциклістами?

1328. Відомо, що висота зображених блоків відповідає нерівності $A > B + C$. Висоту якого блока визначити найлегше?

1329. Виконай ділення письмово.

$$183\,616 : 152$$

$$592\,924 : 653$$

$$145\,882 : 698$$

1330. За 5 годин 15 хлопчиків посадили 300 дерев. Скільки дерев посадить один хлопчик за 4 години, якщо продуктивність праці усіх хлопчиків однакова?

ЗМІСТ

Повторення і узагальнення матеріалу за 3 клас	3
Нумерація багатоцифрових чисел	19
Чотирицифрові числа	19
Одиниці довжини	22
Одиниці маси	30
П'ятицифрові числа	35
Шестицифрові числа	42
Одиниці часу	43
Додавання і віднімання багатоцифрових чисел. Швидкість. Час. Відстань	61
Додавання і віднімання натуральних чисел	61
Додавання і віднімання іменованих чисел	72
Швидкість. Час. Відстань	76
Множення і ділення багатоцифрових чисел. Площа фігури	83
Множення на одноцифрове число	83
Площа фігури	89
Ділення на одноцифрове число	104
Ознайомлення з дробами. Множення і ділення багатоцифрових чисел, що закінчуються нулями	117
Дроби	117
Множення чисел, що закінчуються нулями	127
Ділення чисел, що закінчуються нулями	134
Множення і ділення багатоцифрових чисел на двоцифрове число	143
Множення на двоцифрове число	143
Ділення на двоцифрове число	149
Міри часу. Повторення вивченого матеріалу	169

Навчальне видання

**БУДНА Наталя Олександрівна
БЕДЕНКО Марко Васильович**

«МАТЕМАТИКА»

**підручник для 4 класу
загальноосвітніх навчальних закладів**

*Головний редактор Богдан Будний
Редактори Ірина Чорненька, Любов Левчук
Художник Валентин Качуринський
Обкладинка Володимир Басалага
Комп'ютерна верстка Григорій Шваченко,
Олександр Хмелюк, Надія Митальна, Лілія Гумен*

*Підписано до друку 18.12.2014. Формат 70х100/16.
Папір офсетний. Покриття: Проглятає.
Умовн. друк. арк. 14,18. Умовн. фарбо-мід. 85,76.*

*Видання в «Навчальних книгах — Богдан»
Свідчення про внесення до Державного реєстру видавців
ДК №370 від 21.03.2001 р.*

*Нав.-уч. на хв. — Богдан, в/б 829, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0362) 62-08-07; 62-08-48; 62-19-66
office@bohdan-books.com, publishing@bohdan-books.com
www.bohdan-books.com*